

REPORT OF THE IMPACT EVALUATION'S LEARNING BOOSTER PROJECT

Phusima Pinyosinwat, Thanawadee Duangnil, Phapavee Donsanthia

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการประเมินผล “โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้
เพื่อลดภาวะการเรียนรู้ถดถอยและฟื้นฟูการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
โดยมูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม”

จัดทำโดย

นางสาวภูษิมา ภูญโญสินวัฒน์ และคณะ

เสนอต่อ

มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม

บทสรุปผู้บริหาร

การฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอยและการพัฒนาด้านสุขภาวะเป็นจุดเน้นอันดับต้นๆ ที่โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ และนักเรียนสามารถกลับมาเรียนที่โรงเรียนอีกครั้ง จากผลการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อลดภาวะการเรียนรู้ที่ถดถอยและฟื้นฟูการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยมูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม หรือ โครงการ Booster แสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนที่เหมาะสมจะช่วยปิดช่องว่างการเรียนรู้ที่ถดถอย และเป็นการเตรียมนักเรียนสู่การพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่สูงขึ้น

มูลนิธิฯ ได้แนะนำ 5 มาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอยให้กับโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 39 แห่ง และให้การสนับสนุนในการดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ซึ่งโรงเรียนให้ความเห็นต่อมาตรการฟื้นฟูในภาพรวมคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.46/5 คะแนน และมีความเห็นว่า มาตรการดังกล่าวทำให้กระบวนการวางแผนและฟื้นฟูการเรียนรู้เป็นขั้นเป็นตอน มีความเป็นระบบมากขึ้น และโรงเรียนสามารถนำขั้นตอนเหล่านี้ไปปรับใช้กับโครงการอื่นของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับมาตรการแรก โรงเรียนมุ่งการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบไปที่ตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้เห็นสถานการณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ และนำข้อมูลมาวางแผนการฟื้นฟูได้ สามลำดับแรกของวิธีการที่โรงเรียนเลือก คือ (1) การจัดสอนเสริมที่โรงเรียน นอกเวลาเรียนปกติ (2) การประเมินความพร้อมก่อนเรียน และ (3) ชุดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง และมากกว่าร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่าเลือกใช้วิธีการฟื้นฟูจำนวน 1-3 วิธีประกอบกัน อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์พบว่าจุดเน้นด้านการฟื้นฟูเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเขียน คิดคำนวณ และสุขภาวะทางกาย ซึ่งจะบูรณาการในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และสุขศึกษา (พละ) ตามลำดับ แต่มีโรงเรียนบางแห่งที่ดำเนินการพัฒนาสุขภาวะทางจิตใจควบคู่ไปด้วย เมื่อโรงเรียนกำหนดจุดเน้นด้านการฟื้นฟูได้ จึงเริ่มการออกแบบแผนร่วมกัน ตามวิธีการของมาตรการที่ 2 พบว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่ละแห่งมีวิธีการแตกต่างกัน สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มอบหมายนโยบายให้กับทีมครูแกนนำ และกลุ่มที่ร่วมออกแบบแผนกับทีมครูแกนนำ ทั้งนี้ไม่สามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำแบบใดเป็นวิธีการที่ดีที่สุด แต่จะขึ้นอยู่กับบริบทและวัฒนธรรมของโรงเรียน และสิ่งที่สำคัญคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ รวมถึงทดลองสิ่งใหม่ๆ ในห้องเรียน นอกจากนี้การใช้งบประมาณที่ได้รับนั้น ถือว่าเป็นจำนวนที่มากพอสมควร การมีคู่มือการใช้งบเงินที่ชัดเจนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยการเพิ่มรายการใช้งบประมาณที่มีความสร้างสรรค์ได้ จะทำให้โรงเรียนสามารถใช้งบประมาณได้ตรงตามความต้องการและคุ้มค่า เช่น นอกเหนือจากการซื้อวัสดุอุปกรณ์ ยังสามารถจ่ายค่าตอบแทนเมื่อเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ หรือนักจิตวิทยาได้ เป็นต้น

ในด้านการเตรียมครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ท่ามกลางสถานการณ์ที่มีท้าทาย มูลนิธิฯ ได้สนับสนุน มาตรการที่ 3 โดยจัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้ง MicroLearning วง PLC และ Workshop ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้มีผลต่อการเป็นผู้ออกการของครู (Teacher Agency) และสมรรถนะครู (Teacher Competency) คิดเป็นร้อยละ 85.2 และร้อยละ 86.2 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามความท้าทายที่แท้จริง คือ การนำความรู้ทักษะและสมรรถนะครูไปใช้ในห้องเรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และช่วยเหลือผู้เรียนดัง มาตรการที่ 4

นักเรียนมากกว่า 2 ใน 3 มีความรู้สึกเชิงบวกต่อการมาโรงเรียน ทั้งอยากเรียนและมีความสุขที่ได้มา โรงเรียน นักเรียนประมาณร้อยละ 10 มีความรู้สึกตื่นเต้น ไม่ว่าจะดีใจ แปลกใจ หรือประหม่า ความรู้สึกตื่นเต้นที่มี แนวโน้มเป็นความรู้สึกที่ดี และเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนได้เรียนและร่วมทำกิจกรรมใหม่ๆ ที่ไม่เคยทำ และนักเรียนร้อยละ 12 มีความรู้สึกเชิงลบต่อการมาโรงเรียน เช่น เบื่อ กังวล และเศร้า โดยเฉพาะนักเรียนช่วงชั้น ที่ 2 และจากการสัมภาษณ์พบว่า มีนักเรียนจำนวน 1-2 คนต่อโรงเรียนที่มีความเสี่ยงด้านจิตใจระดับรุนแรง ที่โรงเรียนจะต้องประสานงานส่งต่อให้กับหน่วยงานเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในการพัฒนาสุขภาวะทาง จิตใจอาจเป็นประเด็นที่โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญต่อไป ในอีกทางหนึ่ง มูลนิธิฯ อาจเพิ่มเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับ พัฒนาการเด็กและจิตวิทยา เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

ในด้านการพัฒนาทักษะการอ่านเขียนและคิดคำนวณ นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมร้อยละ 92.88 สามารถเขียน ได้ อ่านเข้าใจ และสะกดคำได้ถูกต้องตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ 3.00 เลือกที่จะวาดภาพแทนการ เขียนสื่อสาร และนักเรียนร้อยละ 4.12 เขียนหรือวาดภาพที่ไม่เกี่ยวข้อง จึงอาจกล่าวได้ว่า กิจกรรมการฟื้นฟู (สะกดคำ อ่านบัตรคำ) ที่ครูได้จัดขึ้นสามารถทำให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ แต่อาจต้องพิจารณาถึงการใช้กิจกรรม การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายในขั้นถัดไป เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาถึงความเป็นเจ้าของ การเรียนรู้ของตนเอง และมีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้นักเรียนมีความรู้เชิงบวกและสุขภาพ ทางจิตใจดีขึ้น สำหรับมุมมองระหว่างครูและนักเรียนเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน มีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ โดยครูให้คะแนนประเมินสูงกว่านักเรียนประเมินตนเอง ซึ่งอาจเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณา เพิ่มเติม

ในมาตรการที่ 5 การติดตาม ปรับปรุง และผลสะท้อนกลับ เป็นมาตรการที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.35/5 คะแนน) เมื่อโรงเรียนดำเนินการรวบรวมรายงานและข้อมูล ทำให้บางครั้งอาจประสบกับความไม่คล่องตัว และรู้สึกว่าเป็นภาระงานด้านเอกสารที่เพิ่มเติมขึ้น ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น การติดตามควรมาจากข้อมูลการ ทำงานจริง มีโรงเรียนบางแห่งเท่านั้นที่ดำเนินการประเมินหลังบทเรียนและสืบเนื่องไปถึงการปรับปรุงแผน หาก ไม่ได้ปรับปรุงแผนตามข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีข้อมูลเชิงลึกเพียงพอ อาจจะทำให้แผนที่ปรับปรุงไม่สามารถแก้ปัญหา เดิมๆ ได้อย่างเต็มที่ ทางมูลนิธิฯ จึงสามารถสนับสนุนโรงเรียนในประเด็นนี้ด้วยการให้ความรู้และให้คำปรึกษา เกี่ยวกับแนวทางการประเมินหลังเรียน และการเก็บข้อมูลของการประเมินเพื่อพัฒนา

สำหรับข้อเสนอแนะต่อโครงการนั้น การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างมีความหมาย พัฒนาการเด็กและจิตวิทยา และการประเมินในรูปแบบต่างๆ จะช่วยปิดช่องว่างการนำแผนฟื้นฟูไปใช้ให้ห้องเรียนและการปรับปรุงแผนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ อาจประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหากลไกการสนับสนุนด้านสุขภาวะทางจิตใจ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ทุกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สารบัญ

หลักการและเหตุผล	6
วัตถุประสงค์ของโครงการประเมินผล Booster	7
กรอบแนวคิดการวิจัยของโครงการ	7
กลุ่มเป้าหมาย	8
กระบวนการวิจัย.....	8
งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
สภาพการณ์เรียนรู้ถดถอย	9
ความสามารถทางภาษา และความสามารถทางการคิดคำนวณ	10
สุขภาพ	11
ครูกับการเป็นผู้ก่อการ (Teacher Agency)	12
สมรรถนะครู Teacher Competency	14
แผนฟื้นฟูการเรียนรู้ถดถอย	15
ระเบียบวิธีวิจัย	17
การศึกษาเฉพาะกรณีโดยให้การทดลองหนึ่งครั้ง (The One-Shot Case Study Design).....	17
กรอบการเก็บข้อมูล	18
ผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	19
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล	19
ส่วนที่ 2 การใช้มาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้.....	20
ส่วนที่ 3 การสนับสนุนของมูลนิธิ.....	27
ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู	31
ส่วนที่ 5 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	39
ข้อเสนอแนะ	49
ข้อเสนอแนะต่อมาตรการฟื้นฟู 5 มาตรการ	49
ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ.....	52
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	52
แหล่งอ้างอิง.....	53
ภาคผนวก	56

สารบัญรูป

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยโครงการฯ.....	7
รูปที่ 2 กรอบแนวคิดของความเป็นผู้ก่อการ (Agency).....	13
รูปที่ 3 Post Survey Design	17
รูปที่ 4 แผนการเก็บข้อมูลประเภทต่างๆ.....	18
รูปที่ 5 อิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ที่ส่งผลต่อ Teacher Agency.....	35
รูปที่ 6 อิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ที่ส่งผลต่อ Teacher Competency	36

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	กิจกรรมและกรอบเวลาการดำเนินโครงการประเมินผล Booster.....	8
ตารางที่ 2	กลุ่มเป้าหมายและวิธีการให้ข้อมูล	18
ตารางที่ 3	ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล	19
ตารางที่ 4	จำนวนวิธีการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่โรงเรียนเลือกใช้.....	21
ตารางที่ 5	ความคิดเห็นต่อมาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้.....	23
ตารางที่ 6	ความเห็นต่อการสนับสนุนของมูลนิธิฯ.....	27
ตารางที่ 7	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของโรงเรียนที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมโครงการกับมูลนิธิฯ	28
ตารางที่ 8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการสนับสนุนในมิติต่างๆ รายข้อ	30
ตารางที่ 9	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของครูและ ผอ. เกี่ยวกับครูกับความเป็นผู้ก่อการ	31
ตารางที่ 10	ความเห็นต่อครูกับการเป็นผู้ก่อการ.....	32
ตารางที่ 11	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของครูและ ผอ. ต่อสมรรถนะครู	32
ตารางที่ 12	ความเห็นต่อสมรรถนะครู.....	33
ตารางที่ 13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู.....	34
ตารางที่ 14	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ต่อ Teacher Agency.....	35
ตารางที่ 15	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ต่อ Teacher Competency	36
ตารางที่ 16	ผลการประเมินเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเขียน (กิจกรรมที่ 2.2).....	40
ตารางที่ 17	ความเห็นต่อความสามารถในการอ่านเขียนและค่านวนของนักเรียน.....	42
ตารางที่ 18	ความเห็นต่อทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตของผู้เรียน	43
ตารางที่ 19	ความเห็นต่อสุขภาวะของผู้เรียน.....	44
ตารางที่ 20	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของนักเรียนและครูต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	44
ตารางที่ 21	ความเห็นของครูและนักเรียนต่อความสามารถในการอ่านเขียนและคิดคำนวณ	45
ตารางที่ 22	ความเห็นของครูและนักเรียนต่อทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต	45
ตารางที่ 23	ความเห็นของครูและนักเรียนต่อสุขภาวะ.....	46

แผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 จำนวนวิธีฟื้นฟูที่โรงเรียนเลือกใช้	22
แผนภูมิที่ 2 ความรู้สึกของนักเรียนต่อการมาโรงเรียน	39
แผนภูมิที่ 3 จำนวนนักเรียนจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับสมรรถนะการเขียน	41

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามครู ผอ.....	56
ภาคผนวก ข คำถามสัมภาษณ์ ครู ผอ.....	61
ภาคผนวก ค กิจกรรมสำหรับนักเรียน.....	62
ภาคผนวก ง ข้อมูลนักเรียนผู้ทำแบบสอบถาม	65
ภาคผนวก จ ข้อมูลสัมภาษณ์.....	67

โครงการประเมินผล “โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้
เพื่อลดภาวะการเรียนรู้ถดถอยและฟื้นฟูการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
โดยมูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม”
(หรือ โครงการประเมินผล Booster)

หลักการและเหตุผล

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในหลายมิติ แม้ว่าโรงเรียนจะกลับมาดำเนินการตามปกติแล้วก็ตาม ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาในช่วงที่ผ่านมาทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากต้องออกจากระบบการศึกษาหรือไม่ได้รับการศึกษาตามคุณภาพที่ตั้งไว้ ยิ่งทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข

มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม ที่มีภารกิจเพื่อให้เด็กทุกคนในประเทศไทยได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน จึงได้ร่วมกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ในการพัฒนาโมเดลที่ยืดหยุ่นกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนที่หลากหลาย และลดภาวะการเรียนรู้ถดถอย รวมถึงฟื้นฟูการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชน ทางมูลนิธิฯ มุ่งพัฒนาและฟื้นฟูการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคณิตศาสตร์ ด้านการอ่านเขียน ด้านอารมณ์และสังคม ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานที่จะสามารถนำไปต่อยอดความรู้ในอนาคต

มูลนิธิฯ มีวิธีการดำเนินการสนับสนุนโรงเรียน คือ การใช้วิธีการและเครื่องมือหลากหลายรูปแบบ เช่น การเรียนการสอนทางไกล ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การใช้บทเรียนแบบไมโครเลิร์นนิง (MicroLearning) และการมีส่วนร่วมเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียนแก่ผู้ปกครองหรืออาสาสมัครชุมชน รวมถึงมีการสนับสนุนโรงเรียนในการพัฒนาเครื่องมือ วิธีการสนับสนุน และการจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน

การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว โรงเรียนทุกแห่งล้วนมีแผนการทำงานและขั้นตอนที่มีความซับซ้อนแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบทและภูมิหลังของโรงเรียนแม้ว่าจะเป็นโรงเรียนในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน บทเรียนของโรงเรียนแต่ละแห่งจึงมีคุณค่าและอาจเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนอื่นๆ

ทั้งนี้ มูลนิธิฯ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประเมินผลลัพธ์ของโครงการ จึงมอบหมายให้ผู้วิจัยประเมินผลโครงการดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงบทเรียนที่จะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้

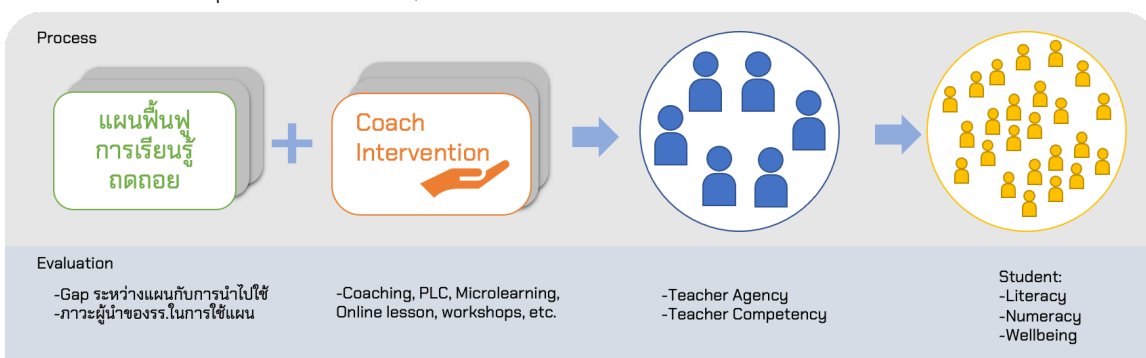
วัตถุประสงค์ของโครงการประเมินผล Booster

โครงการประเมินผลโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อลดภาวะการเรียนรู้ถดถอยและฟื้นฟูการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยมูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม (ในรายงานฉบับนี้จะเรียกว่า โครงการประเมินผล Booster) วัตถุประสงค์ในการประเมินผลการดำเนินโครงการตามแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการใช้แผนการฟื้นฟูของโรงเรียน
2. ศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครูจากการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพ
3. ศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการใช้แผนการฟื้นฟูการเรียนรู้ถดถอย

กรอบแนวคิดการวิจัยของโครงการ

ในการประเมินผลลัพธ์โครงการนี้ พิจารณาจากกระบวนการดำเนินโครงการดังรูปที่ 1 โดยเริ่มจากการประเมินประสิทธิผลของการใช้แผนฟื้นฟูการเรียนรู้ถดถอยที่สมาชิกในโรงเรียนร่วมกันพัฒนา ประกอบกับการสนับสนุนรูปแบบต่างจากโค้ชและมูลนิธิฯ หลังจากนั้นประเมินประสิทธิผลของการพัฒนาวิชาชีพครูในด้านสมรรถนะของครู และครูผู้ก่อการ หรือ Teacher Agency และเมื่อครูดำเนินการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ ตามแผนฟื้นฟู จึงมีการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในด้านความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ การคิดคำนวณ รวมถึงสุขภาวะในมิติต่างๆ

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยโครงการฯ

สำหรับการประเมินผลการพัฒนาครูในการใช้ Intervention ด้วยแนวคิดครูผู้ก่อการ หรือ Teacher Agency¹ เพื่อให้ครูได้สะท้อนถึงประสบการณ์การพัฒนาวิชาชีพ และการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการเรียนการสอน โดยแนวคิดดังกล่าวให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นและความเป็นเจ้าของ เพื่อให้ครูมีอิสระและสามารถพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการที่จะทำให้ครูปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทและปัญหาด้านการเรียนรู้เฉพาะหน้าของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ตอบสนองกับสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที โดยเฉพาะสถานการณ์หลังโรคระบาดโควิด-19

¹ ที่มา <https://core.ac.uk/download/pdf/42544019.pdf>

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนจำนวน 39 แห่ง ในจังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

1. โรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 33 แห่ง
2. โรงเรียนภายใต้สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 3 แห่ง
3. โรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง

กระบวนการวิจัย

กระบวนการวิจัยประกอบด้วย 10 ขั้นตอน ตามแนวคิดการประเมินโครงการของศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้ 1) การวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน 2) การศึกษารูปแบบการประเมิน (Model) 3) การกำหนดประเด็นของการประเมิน 4) การพัฒนาตัวชี้วัดและกำหนดเกณฑ์ 5) การออกแบบการประเมิน 6) การเก็บรวบรวมข้อมูล 7) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 8) การวิเคราะห์ข้อมูล 9) การตัดสินใจผล สรุปผล และอภิปรายผลการประเมิน และ 10) การเขียนรายงานการประเมิน

ในการนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาและปรับขั้นตอนให้มีความเหมาะสมกับการทำงานของโครงการและกรอบระยะเวลา รวมถึงเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างโค้ชกับโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนแบ่งเป็นกิจกรรมดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กิจกรรมและกรอบเวลาการดำเนินโครงการประเมินผล Booster

กิจกรรม	เดือน/ปี				
	12/65	1/66	2/66	3/66	4/66
1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ Intervention, Learning Loss Recovery Plan	/				
2) กำหนดขอบเขตการประเมินผล (โค้ชเข้ามามีส่วนร่วม)	/				
3) ออกแบบแผนเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผล	/				
4) ออกแบบเครื่องมือประเมินของนักเรียน (แบบสอบถามและแบบสะท้อน)	/				
5) ออกแบบเครื่องมือประเมินของครู และ ผอ.		/			
6) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ		/			
7) กระจายแบบสอบถาม และเครื่องมือประเมินนักเรียน		(4)	(1-2)		
8) สัมภาษณ์ครู ผอ. และนักเรียน			/		
9) จัดการและวิเคราะห์ข้อมูล			/	/	
10) สะท้อนผลกับโค้ช				/	
11) เขียนรายงาน				/	/

งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการศึกษา งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการประเมินผล Booster ได้แก่ รายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ถดถอย และแนวทางการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอย ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครูจากการพัฒนาด้านวิชาชีพ ครอบคลุมเรื่อง Teacher agency สมรรถนะครู และประเด็นการศึกษาวรรณกรรมต่อมา คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในเรื่องความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณ และสุขภาพ

สภาวะการณ์เรียนรู้ที่ถดถอย

การเรียนรู้ที่ถดถอย (Learning loss) หรือการสูญเสียการเรียนรู้ คือ การสูญเสียความรู้ ความสามารถ หรือสิ่งที่ผู้เรียนมีจากการได้รับจัดการเรียนชั้นเรียนปกติ ในความเป็นจริงการเรียนรู้ที่ถดถอยสามารถเกิดขึ้นกับนักเรียนได้ในบริบทและสถานการณ์ปกติ เช่น ช่วงปิดเทอมใหญ่หรือหยุดเรียนเป็นเวลานาน การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ และจากเหตุการณ์ไม่สงบทางสังคม

ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สถานศึกษาทุกระดับต้องหยุดเรียนในบางช่วง ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามที่ควรจะได้รับในระบบสถานศึกษา นักเรียนไม่ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบเต็มยาวนานกว่าการปิดเทอมทุกครั้งที่ผ่านมา และสามารถเกิดขึ้นได้กับผู้เรียนทั้งในประเทศที่มีรายได้สูง ปานกลาง และน้อย คละเคล้ากันไป ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนและวิธีการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบออนไลน์หรือห้องเรียนเสมือนจริง การเรียนออนไลน์สำหรับเด็กวัยอนุบาลและประถมศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการให้ความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ดูแลเด็กด้วย หากในครัวเรือนไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ หรือไม่มีเวลาให้ เด็กอาจขาดโอกาสในการเรียนรู้หรือไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ จึงกล่าวได้ว่าผลจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลทางลบต่อด้านการศึกษา และเพิ่มความเหลื่อมล้ำและโอกาสในการเข้าถึงช่องทางการเรียนรู้ เช่น อุปสรรคทางเทคโนโลยี ที่ทำให้การมีส่วนร่วมในการเรียนออนไลน์มีความยากมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้เรียนมีโอกาเสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางสุขภาพจิตและความเป็นอยู่มากขึ้น เพราะขาดโอกาสในการได้รับความช่วยเหลือจากสถานศึกษา (ยศวีร์ สายฟ้า, 2565)

รายงานของ UNESCO เผยว่าเด็กที่ผ่านประสบการณ์ปิดโรงเรียนเป็นเวลานานเพราะโรคระบาดจะมีแนวโน้มเรียนรู้ช้าลงกว่าช่วงก่อนโควิด-19 ซึ่งอาจเป็นผลกระทบนำไปสู่การเรียนรู้ที่ถดถอยหรือการสูญเสียการเรียนรู้ในอนาคตด้วย การเรียนรู้ที่ถดถอยสามารถประเมินระดับภาวะการถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จากความสามารถทางภาษา (Literacy) และความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Numeracy) ดังนั้น การวัดการเรียนรู้ที่ถดถอยจึงเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้ครูได้ข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนา และแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ที่ถดถอยของนักเรียน

ความสามารถทางภาษา และความสามารถทางการคิดคำนวณ

“Literacy” แปลเป็นภาษาไทยว่า “ความฉลาดรู้” หมายถึง การรับรู้ การเข้าใจเนื้อหาสาระที่ถูกต้อง ชัดเจน การรู้จักคิดหรือฝึกปฏิบัติจนเข้าใจมีการต่อยอดให้เกิดความรู้ใหม่ๆ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตได้ ความฉลาดรู้เกี่ยวข้องกับความต่อเนื่องในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะบรรลุเป้าหมาย จึงอาจสรุปได้ว่า ตามความหมายของความฉลาดรู้ หมายถึงการอ่านออกเขียนได้ แต่ปัจจุบันครอบคลุมถึงเรื่องความรู้หรือสมรรถนะในด้านใดด้านหนึ่งด้วย เช่น ความสามารถในการคิดคำนวณ (Numeracy) (UNESCO, 2023)

องค์ประกอบของความฉลาดรู้ (Literacy) ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้ในเรื่องที่ศึกษาในทุกแง่มุมหรือรู้จริง
2. ทักษะ (Skill) คือ ทักษะในการรับรู้และเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมถึงทักษะในการคิดวิเคราะห์ทำความเข้าใจให้ถ่องแท้
3. ทศนคติหรือเจตคติ (Attitude) คือ มุมมองที่เที่ยงตรง เป็นกลางหรือไม่มีอคติต่อความรู้ในเรื่องที่ศึกษา
4. ความสามารถ (Competency) คือ ความสามารถในการประมวลและบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษานำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริงได้

ปัจจุบันจึงเห็นได้ว่า มีการนำวิชาความรู้พื้นฐานในแต่ละศาสตร์มาบูรณาการและเชื่อมโยงเข้าสู่ชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai language for communication) คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in everyday life) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication) เป็นต้น และสำหรับสถานการณ์การเรียนรู้ที่ลดลงอย่างมาถ่วงการระบาดของโรคโควิด-19 การพัฒนาทักษะพื้นฐานของการเรียนรู้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะทักษะการอ่านออกเขียนได้ (Literacy skills) รวมไปถึงความสามารถในการฟัง การพูด และการคำนวณ ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของความฉลาดรู้ (Literacy) และเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่จะเชื่อมโยงความรู้เดิมไปสู่การสร้างเสริมความรู้ใหม่ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน และสามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุขภาพ

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้คำจำกัดความว่า สุขภาพ คือ สภาวะที่สมบูรณ์ของร่างกาย จิตใจ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและมีได้หมายความเฉพาะเพียงแต่การปราศจากโรคและทุพพลภาพเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ที่ได้ระบุว่า สุขภาพ คือ “สุขภาพ” หมายถึง สภาวะที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา ที่เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล ดังนั้น สุขภาวะ จึงเป็น สภาวะที่สมบูรณ์เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล ทั้งทางกาย จิต สังคม และปัญญา

สุขภาพเป็นแนวคิดที่มีความหมายในเชิงบวกโดยให้ความสำคัญกับพฤติกรรม และกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ตอบสนองต่อสุขภาพของตนเองในทุกมิติตามศักยภาพของแต่ละบุคคล สามารถจำแนกสุขภาพออกเป็น 5 ด้าน

1) สุขภาวะทางกาย (Physical Wellbeing) หมายถึง การมีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง ได้รับสารอาหารครบ 5 หมู่ มีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์และสมวัย และมีสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ

2) สุขภาวะทางจิตใจ (Mental Wellbeing) หมายถึง จิตใจที่มีความสุข ร่าเริง มีความเชื่อมั่นและภูมิใจในตนเอง มีสติ และมีสมาธิ

3) สุขภาวะทางสังคมและอารมณ์ (Social Wellbeing) หมายถึง การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข ภายใต้อาณัติ มีชุมชนเข้มแข็ง มีความยุติธรรม มีความเสมอภาค และมีความเคารพซึ่งกันและกัน

4) สุขภาวะทางปัญญา หรือความฉลาดรู้ (Wisdom Wellbeing) หมายถึง การรู้เท่าทัน เข้าใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ สามารถแยกแยะประโยชน์และโทษได้ ซึ่งจะนำไปสู่จิตใจที่นึกถึงผู้อื่น

5) สุขภาวะทางจริยธรรม (Moral Wellbeing) หมายถึง การเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และมีเมตตากรุณา

แม้ไม่ได้อยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในด้านการศึกษา นั้น ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเช่นกัน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินขององค์กรภายนอกและเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประเด็นปัญหาด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชนมีความเด่นชัดมากขึ้น รวมทั้งไม่สามารถเข้าถึงการสนับสนุนต่างๆ ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับด้านสุขภาพไม่น้อยไปกว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ต่างๆ

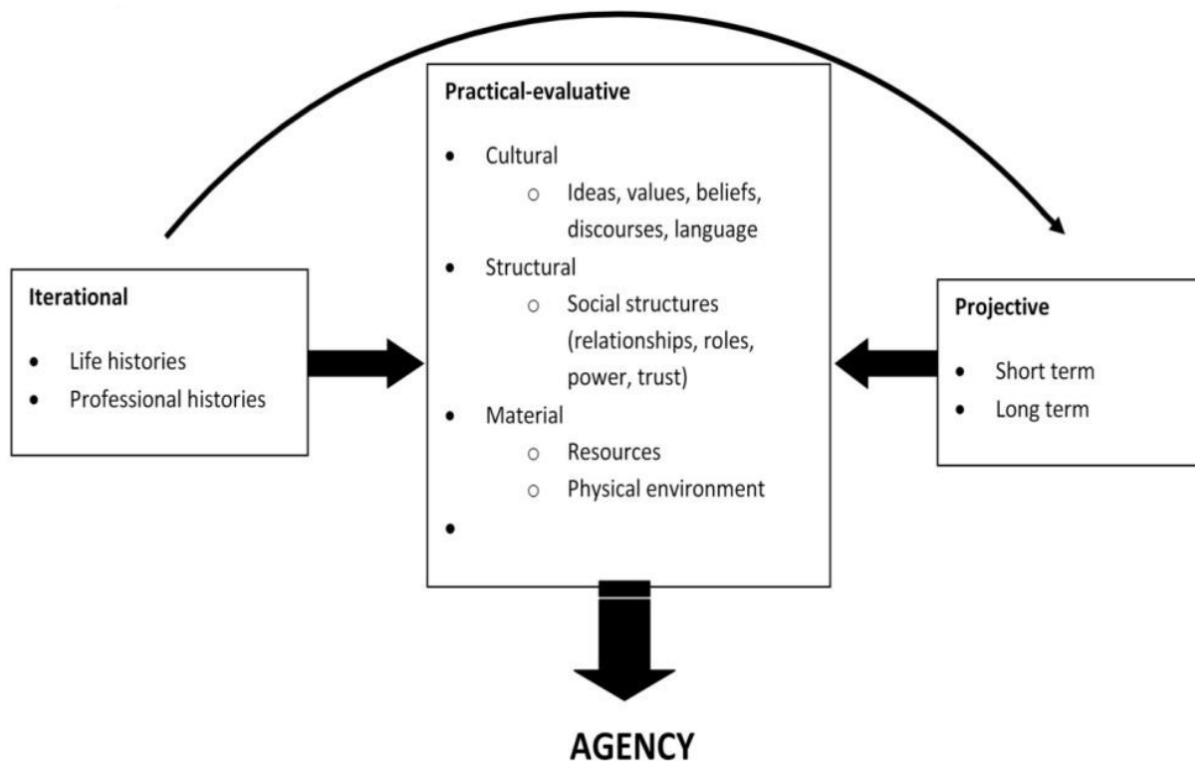
ครูกับการเป็นผู้ก่อการ (Teacher Agency)

การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาทั่วโลก ได้เน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของครูในฐานะผู้ที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาโรงเรียน วาทกรรมดังกล่าวมาพร้อมกับแนวโน้มสำคัญอย่างน้อยสองประการ ที่อยู่ภายใต้้นโยบายการศึกษาของหลากหลายประเทศ ได้แก่ 1) นโยบายหลักสูตรมีแนวโน้มที่จะสร้างครูให้เป็นตัวแทนแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ที่อาศัยหลักของการพัฒนาด้วยการปลูกฝังวิสัยทัศน์ของครูในฐานะนักพัฒนาหลักสูตร และ 2) นโยบายการศึกษาแบบคู่ขนานได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการปรับปรุงคุณภาพของครูผ่านโครงการสร้างวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (OECD, 2005; Priestley & Biesta, 2013)

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา มีการพัฒนารูปแบบใหม่ของหลักสูตรระดับชาติในหลายประเทศ เช่น Curriculum for Excellence ของสกอตแลนด์ ที่ระบุชัดเจนว่าเป็นการมุ่งสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยมองว่าโรงเรียนและครูเป็นผู้ร่วมสร้าง (co-creator) หลักสูตร ซึ่งหลักสูตรใหม่จะเปลี่ยนมุมมองต่อครูและโรงเรียน จากเดิมที่เคยเป็นผู้ปฏิบัติตามหลักสูตร (curriculum implementer) มาเป็น ผู้ร่วมสร้างหลักสูตร (curriculum co-creator) และมองว่าการสร้างหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ที่ยังคงต้องพัฒนาเรื่อยไปไม่รู้จบ และบุคคลสำคัญที่สุดในการร่วมกันสร้างหลักสูตรอย่างต่อเนื่องนี้ คือครู (วิจารณ์ พานิช, 2565)

Priestley, et al. (2015) ได้เขียนหนังสือ Teacher Agency: An Ecological Approach เพื่อสนับสนุนการดำเนินการหลักสูตรการศึกษาใหม่ที่เรียกว่า Curriculum for Excellence ของสกอตแลนด์ ระบุไว้ว่า Agency หรือในภาษาไทยคือ “ความเป็นผู้ก่อการ” (วิจารณ์ พานิช, 2565) เป็นเรื่องของพฤติกรรมหรือการกระทำที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ของขีดความสามารถภายในคน กับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในขณะนั้น โดยที่สภาพแวดล้อมหรือระบบนิเวศมีอิทธิพลต่อความเป็นผู้ก่อการของบุคคล 2 มิติ คือมิติของการส่งสมศักยภาพหรือขีดความสามารถ (อิทธิพลระยะยาว) กับมิติของการลงมือกระทำในขณะนั้น (อิทธิพลต่อการตัดสินใจในขณะนั้น)

ครูผู้ก่อการ (Teacher Agency) คือ ความสามารถของครูในการทำงานอย่างมีเป้าหมายในเชิงสร้างสรรค์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาทางด้านวิชาชีพของตนเองและเพื่อนครู ครูที่มีลักษณะของการเป็นผู้ก่อการจะตระหนักถึงการเติบโตทางวิชาชีพและหาเป้าหมายการพัฒนาตนเองพร้อมทั้งลงมือทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Calvert, 2016) ทั้งนี้ Priestley, et al. (2015) ได้เสนอกรอบแนวคิด สำหรับทำความเข้าใจความเป็นผู้ก่อการของครู ว่าประกอบด้วย 3 ส่วนที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันคือ (1) ปัจจัยแห่งอดีต (Iterational) ได้แก่ ประสบการณ์เดิม และประสบการณ์เชิงวิชาชีพ (ครู) (2) ปัจจัยเชิงปฏิบัติ (Practical-evaluative) ได้แก่ ด้านวัฒนธรรม ด้านโครงสร้างและด้านวัตถุ และ (3) ปัจจัยเชิงมองอนาคต (Projective) ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยปัจจัยที่ (1) และ (3) ส่งผลต่อปัจจัยที่ (2) ซึ่งส่งผลต่อความเป็นผู้ก่อการ รายละเอียดดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 กรอบแนวคิดของความเป็นผู้ก่อการ (Agency) (Priestley, et al. 2015)

สำหรับในประเทศไทย วิจารณ์ พานิช (2565) ได้สรุปว่า ครูผู้ก่อการ (Teacher Agency) คือครูที่สั่งสมอุดมการณ์ (values & attitude) ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และสิ่งสมर्थพยากร (resources) จากการปฏิบัติงาน ที่เป็นการสั่งสมอย่างซับซ้อนหลากหลายด้าน เมื่อถึงจังหวะก็นำไปสู่การตัดสินใจ ลงมือทำ และฟันฝ่าจนบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายอุดมการณ์ของความเป็นครู เมื่อพิจารณาอย่างถ่วงน้ำหนักแล้ว นี่คือเป้าหมายของการพัฒนาวิชาชีพครู (Professional Development) โดยประเด็นสำคัญอยู่ที่ความเป็นนักสู้ ลงมือทำ และเพียรพยายามฟันฝ่า จนบรรลุความสำเร็จ ที่ไม่ใช่เป็นกิจกรรมของครูคนเดียว แต่เป็นการรวมตัวกันผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หรือปฏิสัมพันธ์ทางวิชาชีพ

คณะผู้วิจัย จึงได้ออกแบบข้อคำถามที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนและการดำเนินโครงการ ภายใต้แนวคิดครูกับการเป็นผู้ก่อการ โดยมีรายละเอียด คือ ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบแผนดำเนินการ และปรับแผนฟื้นฟู ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจกับแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้ เหล่านี้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครู และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันบรรลุเป้าหมายการทำงานและพัฒนาวิชาชีพด้วยกัน ครูสามารถตัดสินใจอย่างอิสระว่าจะจัดการเรียนรู้อย่างไรในห้องเรียนและรู้สึกปลอดภัยที่จะทดลองนวัตกรรมหรือเครื่องมือการเรียนรู้ใหม่ๆ ในห้องเรียน เป็นการลงมือปฏิบัติที่จะทำให้เห็นถึงความเป็นผู้ก่อการของครูในเชิงประจักษ์

สมรรถนะครู Teacher Competency

หลังจากการระบาดของโรคโควิด-19 สถานการณ์การจัดการเรียนรู้มีความท้าทายต่อครูอย่างมาก โดยเฉพาะประเด็นการฟื้นฟูการเรียนรู้และสุขภาพ ซึ่งไม่สามารถที่จะใช้วิธีการเดิมในการจัดการเรียนการสอน และเอาชนะความท้าทายนี้ ดังนั้นครูจึงต้องมีสมรรถนะเพิ่มเติมจากเดิมในประเด็น (UNESCO, n.d.) ดังต่อไปนี้

ในระยะสั้น การพัฒนาครูให้สามารถใช้การประเมินหลากหลายประเภทได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่จะทำให้รู้ได้ว่า นักเรียนมีภาวะการเรียนรู้ถดถอยมากน้อยเพียงใดและเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนนักเรียนมีช่องว่างกว้างเพียงใด ระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูจะต้องมีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบออนไลน์และรูปแบบอื่นๆ รวมถึงพัฒนาความสามารถในการออกแบบสื่อสำหรับการเรียนรู้ผสมผสาน (Blended and hybrid learning) และสำหรับการรับมือกับสถานการณ์ที่ฉุกเฉิน เช่น ภัยพิบัติ โครonavirus การประท้วง เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการให้คำปรึกษา และสนับสนุนทางด้านสังคม จิตใจ ให้กับผู้เรียน สำหรับการพัฒนาวิชาชีพครูนั้น ในช่วงเวลานี้จะต้องมีระบบนิเวศการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน (Peer Support Group) เพื่อที่ใช้เป็นวงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลดความกดดัน รวมถึงสนับสนุนด้านวิชาชีพในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ สมรรถนะที่สอดคล้องกับการดำเนินโครงการและแนวคิดข้างต้น คือ

1. ออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ
2. ให้คำแนะนำเพื่อนครู
3. วางแผนการสอน แผนการฟื้นฟูการเรียนรู้
4. ใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีใหม่ในการจัดการเรียนรู้
5. ออกแบบการประเมิน เลือกใช้เครื่องมือหลากหลายตามสภาพจริง
6. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียน
7. ให้คำปรึกษานักเรียนรายบุคคล
8. ใช้ Steam design process
9. ใช้ชุดการเรียนรู้ (Learning Box)

ในระยะยาว เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะครูที่เกี่ยวข้องระดับโรงเรียนและนโยบาย ควรให้ความสำคัญ คือ การเสริมแรงให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน ต่อยอดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประเมินผลการทำงานของครูที่ตั้งอยู่บนสมรรถนะ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่สอดคล้องกับการพัฒนาวิชาชีพและความก้าวหน้าในสายงาน

แผนฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอย

หน่วยงานวิจัยเชิงนโยบายและกระทรวงศึกษาในหลายประเทศ กำลังให้ความสำคัญกับแผนฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอย เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาครูให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์เมื่อโรงเรียนกลับมาเปิดอีกครั้ง พร้อมทั้งกระบวนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผ่านการติดตาม การสะท้อนผลอย่างต่อเนื่อง

มาตรการฟื้นฟูความรู้ที่ถดถอยโดย ADB

Asian Development Bank หรือ ADB (2022) ได้สรุปกลยุทธ์การฟื้นฟูการเรียนรู้ จากการศึกษาแนวปฏิบัติต่างๆ ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับนัยนโยบายทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ประเมินความรู้เบื้องต้นของนักเรียน เพื่อที่จะใช้กำหนดแนวปฏิบัติและแนวนโยบาย ซึ่งถือเป็นประการแรกที่สำคัญหลังจากโรงเรียนเปิดเรียนตามปกติ เพื่อที่จะทำให้การทำงานหลังจากนี้อ้างอิงกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. บูรณาการ จัดการหลักสูตร (Consolidate the curriculum) โดยเร่งให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะความสามารถด้านการอ่านเขียน และการคิดคำนวณ
3. สอนให้สอดคล้องกับระดับของนักเรียน คือ นักเรียนบางกลุ่มหรือรายบุคคลอาจต้องการความช่วยเหลือพิเศษ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการรายบุคคล เช่น จัดให้มีผู้ช่วยสอน หรือติวเตอร์ ที่จะคอยช่วยเหลือ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้และบทเรียนให้เหมาะสมกับนักเรียน
4. เพิ่มเวลาการเรียนรู้ อาจทำได้ทั้งเพิ่มปฏิทินการเรียนประจำปี หรือเพิ่มจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ อย่างไรก็ตามควรจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการจดจำของผู้เรียน ความกดดัน ความเครียด และความเหนื่อยล้าจากการเรียนในห้องเรียนนานเกินไป
5. ส่งเสริมให้นักเรียนกลับมาเรียนตามปกติ เพื่อลดอัตราการออกกลางคัน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีการย้ายถิ่นฐาน หรือ มีปัญหาด้านการเงิน หรือ ครอบครัวไม่สามารถสนับสนุนได้ ในที่นี้บทบาทของชุมชนจะมีส่วนสำคัญในการติดตามนักเรียนและส่งเสริมให้กลับเข้าสู่การเรียนอีกครั้ง
6. พัฒนาครูเกี่ยวกับการฟื้นฟูการเรียนรู้ สำหรับครูที่ประจำการอยู่แล้วจำเป็นต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ ซึ่งวิธีการโค้ชและให้คำปรึกษา เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดการเรียนรู้ระหว่างการทำงานจริง ทำให้เกิดผลย้อนกลับ และสามารถนำไปใช้ใน ห้องเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

มาตรการ Recover โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการจัดทำแผนและนโยบายด้านการศึกษา จึงได้ออกมาตรการฟื้นฟูภาวะการเรียนรู้ถดถอย เพื่อให้หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและสถาบันการศึกษาพิจารณานำไปปฏิบัติ เรียกว่า “RECOVER” ประกอบด้วย

- (1) ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน (Redesigning new learning process)
- (2) เสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา (Empowering teacher and principals)
- (3) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (Collaborating effective learning with stakeholders)
- (4) พัฒนาค้นคว้าสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนแบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา (Open educational resources)
- (5) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต (Valuing positive attitudes and well-being)
- (6) ยกกระดับการจัดการเรียนโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (Elevating learning with education technology) และ
- (7) จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย สร้างขวัญและกำลังใจ (Regarding safety and welfare)

มาตรการฟื้นฟูความรู้ถดถอยในเด็ก (Learning Loss) โดย Starfish Education

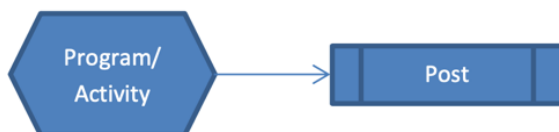
5 มาตรการฟื้นฟูความรู้ถดถอยประกอบด้วย (1) ประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ (Landscape Assessment) โดยการทำความเข้าใจปัญหา ประเมินสถานการณ์ และบริบทแวดล้อมรอบตัวเด็ก (2) การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Planning) เพื่อสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่บุคลากรของโรงเรียน สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เรียนและประชุมหารือกันเพื่อวางแผนรับมือ (3) การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู (Professional Development Support for Teachers) ให้ครูสามารถออกแบบเนื้อหาใหม่สำหรับเรียนออนไลน์ให้เหมาะกับเด็กแต่ละช่วงวัย ดังนั้น ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับช่องว่างระหว่างการเรียนรู้ หลักสูตร และเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ทั้ง online, on-hand, และ on-site

ต่อมาคือ (4) การช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล (Intervention and Support for Students) เป็นมาตรการที่ Starfish Education ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก ทั้งการวางแผนการเรียนรายบุคคล อุปกรณ์การเรียน และการสนับสนุนด้านสุขภาพ และการช่วยเหลือทางครอบครัว สุดท้าย (5) การติดตามปรับปรุงและผลสะท้อนกลับ (Monitoring and Intervention Redesign) (นรรธพร จันทร์เฉลี่ย เสริบุตร, 2565)

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเฉพาะกรณีโดยให้การทดลองหนึ่งครั้ง (The One-Shot Case Study Design)

การศึกษาเฉพาะกรณีโดยให้การทดลองหนึ่งครั้ง (The One-Shot Case Study Design) เป็นวิธีวิจัยหนึ่งใน Post-test Survey Design ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลของผู้เข้าร่วมหลังการเข้าร่วมกับกระบวนการหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ (ดังรูปที่ 3)

Adapted from University of Michigan: Types of Evaluation Designs by Michaela Zint

รูปที่ 3 Post Survey Design

อัชมา สุวรรณกาญจน์ (2557) และ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2561) อธิบายเกี่ยวกับ การศึกษาเฉพาะกรณี โดยให้การทดลองหนึ่งครั้ง หรือ The One-Shot Case Study Design ไว้ว่า เป็นลักษณะการวิจัยรูปแบบนี้จะมีกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว ที่ได้รับสิ่งทดลองหรือการ จัดกระทำในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จากนั้นจึงทำการสังเกตหรือ วัดผลที่ได้จากสิ่งทดลองหรือการ จัดกระทำ สามารถวาดเป็นแผนผัง (Diagram) ได้ดังนี้

X	O
สิ่งทดลอง หรือการ จัดกระทำ (Treatment)	ตัวแปรตาม

สัญลักษณ์ X แทนสิ่งทดลอง หรือการ จัดกระทำ (Treatment) ขณะที่ O แทนตัวแปรตาม (ค่าตัวแปรตามที่วัดหลังจากได้รับสิ่งทดลองหรือได้รับการ จัดกระทำ) การจัดเรียงสัญลักษณ์จากซ้ายไปขวาบ่งบอกว่าให้ ดำเนินการ จัดกระทำ (X) กับกลุ่มตัวอย่างก่อน แล้วจึงสังเกต (O) ผลลัพธ์ที่ได้

ข้อดี และข้อจำกัด

วิธีการนี้มีข้อดี คือสามารถใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานสำหรับค้นหาปัญหาวิจัยในขั้นสูง (Exploratory research) และประเด็นวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (potential areas for further research) หรือใช้เป็นข้อมูลในการสร้าง เครื่องมือหรือปรับปรุงแก้ไขวิธีการต่างๆ เพื่อใช้ใน งานวิจัยขั้นต่อไป ในเชิงกระบวนการสามารถนำได้อย่างรวดเร็ว ในเวลาที่จำกัด

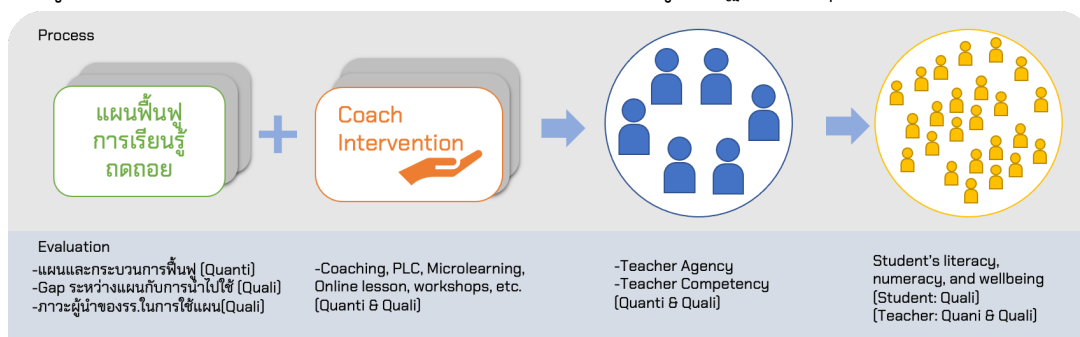
สำหรับข้อจำกัดของวิธีการนี้ ได้แก่ มีจุดอ่อนในเรื่องความตรงภายในและความตรงภายนอกโดยเฉพาะในเรื่องการควบคุม ไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบและไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของตัวแปรตามเป็นผลมาจากสิ่งทดลอง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในกรณีที่ตัวแปรมีการวัดค่าต่อเนื่อง ต้องวิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. กรณีที่ตัวแปรมีการวัดค่าไม่ต่อเนื่อง ต้องวิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐาน นิยม และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์

กรอบการเก็บข้อมูล

การกำหนดประเด็นและวิธีการเก็บข้อมูล เป็นไปตามกรอบการวิจัยของโครงการ (ดังรูปที่ 4) ซึ่งจะมีการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และนักเรียน สำหรับการเก็บข้อมูลนี้เป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นต่อโครงการเท่านั้น ไม่มีการเก็บข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลใด

รูปที่ 4 แผนการเก็บข้อมูลประเภทต่างๆ

คณะผู้วิจัย ออกแบบการเก็บข้อมูล โดยแบ่งออกเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งจะใช้เก็บข้อมูลกับทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กลุ่มเป้าหมายและวิธีการให้ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย	เชิงปริมาณ		เชิงคุณภาพ	
	ประเภทเครื่องมือ	ภาคผนวก	ประเภทเครื่องมือ	ภาคผนวก
ผอ.	แบบสอบถาม*	ก	คำถามสัมภาษณ์	ข
ครู	แบบสอบถาม*		คำถามสัมภาษณ์	
นักเรียน	แบบสอบถาม*และกิจกรรม เกณฑ์ Checklist	ค	การสังเกต	-

*แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน)

มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการประเมินโครงการ Booster มีการประเมินกระบวนการใช้แผนฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอย โดยพิจารณาจากการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟู การเก็บข้อมูลประเมินผลการเรียนรู้ตามแผนฟื้นฟู และการสะท้อนผลเชิงคุณภาพของครูและผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมถึงการประเมินการสนับสนุนของมูลนิธิฯ ในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้มีการประเมินผลจากผู้เรียนในลักษณะการประเมินตนเอง รายงานส่วนนี้มีการนำเสนอทั้งผลการวิจัยและการอภิปรายผลของแต่ละประเด็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมินโครงการฯ ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โดยให้ข้อมูลด้วยการทำแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล

	ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติ			ข้อมูลในการสัมภาษณ์		
 (76 คน)	ตำแหน่ง	ครู ผอ. รอง ผอ.	52 คน 20 คน 4 คน	ตำแหน่ง	ครู ผอ.	20 คน 8 คน
	ช่วงชั้นที่สอน (เฉพาะครู)	ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 3 อื่นๆ	16 คน 21 คน 10 คน 5 คน	ช่วงชั้นที่สอน (เฉพาะครู)	ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 1 และ 2	7 คน 10 คน 3 คน
	สังกัด	สพป. สพม. สช. อปท. อื่นๆ	56 คน 3 คน 13 คน 2 คน 2 คน	สังกัด	สพป. สช. อปท.	17 คน 8 คน 3 คน
	นักเรียน	ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2	128 คน 139 คน			

หมายเหตุ ข้อมูลนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในภาคผนวก ง และข้อมูลสัมภาษณ์ อยู่ในภาคผนวก จ

ส่วนที่ 2 การใช้มาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูที่ตั้งไว้เหมือนกับกระบวนการที่มูลนิธิฯ ให้คำแนะนำ คือ 1) ประเมินภาวะถดถอยที่เกิดขึ้น เพื่อสำรวจความถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) วางแผนของโรงเรียนทั้งระบบในทิศทางเดียวกัน ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนการทำงาน เพื่อสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่บุคลากรของโรงเรียน 3) ครูเข้าร่วมการอบรม เรียนคอร์สออนไลน์ และ PLC เพื่อพัฒนานวัตกรรม ออกแบบการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะของความถดถอย 4) ช่วยเหลือนักเรียน ด้วยวางแผนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และจัดทำสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และ 5) ประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนตามสภาพจริง พร้อมนำมาปรับปรุง และสะท้อนผลกลับ

บทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษากับการดำเนินโครงการฯ

ทั้งนี้ โรงเรียนแต่ละแห่งจะมีรายละเอียดของขั้นตอนการทำตามแผนที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดใหญ่ภายใต้สังกัด สพฐ. และ อปท. จะมีการมอบหมายผู้เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ผู้อำนวยการศึกษามีบทบาทในการสนับสนุนโครงการและอาจไม่ได้มีส่วนร่วมเป็นผู้นำหลัก สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กภายใต้สังกัด สพฐ. มีแนวโน้มจะร่วมกันทำงานทั้งโรงเรียน แม้ว่าจะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน แต่ผู้อำนวยการศึกษาอาจมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ภายใต้สังกัด สพฐ. และ อปท. สำหรับโรงเรียนสังกัด สข. พบว่า ผู้อำนวยการศึกษามีบทบาทคล้ายกับผู้อำนวยการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก แม้ว่าโรงเรียนจะมีขนาดที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการศึกษาเอกชนมีวิธีการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ภายใต้สังกัด สพฐ. และ อปท.

มาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่โรงเรียนเลือกใช้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าการฟื้นฟูการเรียนรู้ของโรงเรียนในโครงการเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ และคิดคำนวณ โรงเรียนส่วนใหญ่เลือกวิธีการฟื้นฟูการเรียนรู้ โดยการจัดสอนเสริมที่โรงเรียน นอกเวลาเรียนปกติ เป็นอันดับที่หนึ่ง กับการสอนวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับการอ่าน การสะกดคำ และการเขียน รองลงมา คือการประเมินความพร้อมก่อนเรียน ทั้งนี้โรงเรียนส่วนหนึ่งใช้วิธีการนี้เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งมีแนวโน้มจะแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม (เก่ง ปานกลาง อ่อน) เพื่อที่จะเตรียมการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม วิธีการต่อมา คือ ชุดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง วิธีการนี้โรงเรียนกลุ่มหนึ่งเลือกใช้กับสื่อการเรียนรู้ Learning Box ที่ให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนรู้ตามความสนใจ โรงเรียนจะมีวิธีการใช้ชุดการเรียนรู้ที่แตกต่าง เช่น โรงเรียนขนาดเล็กแห่งหนึ่ง สนับสนุนให้นักเรียนคละชั้น ใช้ชุดการเรียนรู้

ร่วมกันช่วงพักกลางวัน และช่วงบ่าย ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ซึ่งก็เป็นการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียน

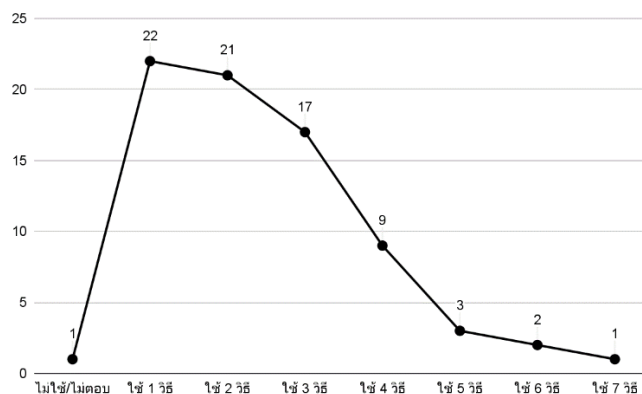
ลำดับต่อมา คือ (4) การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองหรืออาสาสมัครเพื่อสอนเสริมที่บ้าน โดยส่วนใหญ่จะใช้ Line เป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครอง (5) การใช้ข้อสอบ exit exam เพื่อการประเมินหลังเรียน (6) หลักสูตรตัวเข้มปรับพื้นฐานก่อนการเปิดเรียน (7) อื่นๆ และ ลำดับสุดท้าย คือการจัดสอนเสริมออนไลน์นอกเวลาเรียนปกติ

สำหรับการฟื้นฟูในเรื่องสุขภาพ เช่น การใช้หลักจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพจิตใจของผู้เรียน เป็นวิธีการฟื้นฟูที่ถูกเลือกค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการฟื้นฟูสำหรับทักษะการอ่านออกเขียนได้ และคิดคำนวณ

ตารางที่ 4 จำนวนวิธีการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่โรงเรียนเลือกใช้

วิธีการฟื้นฟู	จำนวน
การจัดสอนเสริมที่โรงเรียน นอกเวลาเรียนปกติ	51
การประเมินความพร้อมก่อนเรียน	44
ชุดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง	39
การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองหรืออาสาสมัครเพื่อสอนเสริมที่บ้าน	20
ข้อสอบ exit exam เพื่อการประเมินหลังเรียน	16
หลักสูตรตัวเข้มปรับพื้นฐานก่อนการเปิดเรียน	7
อื่นๆ เช่น กิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบฐาน, แบบฝึกทักษะ และเกมการศึกษา, การใช้หลักจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, จัดกิจกรรมบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้	6
การจัดสอนเสริมออนไลน์ นอกเวลาเรียนปกติ	2

จากการพิจารณาถึงจำนวนวิธีการฟื้นฟูที่โรงเรียนเลือกใช้ (ดังแผนภูมิที่ 1) พบว่า มากกว่าร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถามบอกว่าโรงเรียนใช้การฟื้นฟูการเรียนรู้ 1-3 วิธี ที่เหลือใช้วิธีการฟื้นฟูมากกว่า 3 วิธีขึ้นไป สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ คือ ครูส่วนใหญ่ดำเนินการตามแผนการฟื้นฟู โดยเริ่มแรกจะมีการประเมินความรู้ผู้เรียนก่อน เพื่อให้ทราบถึงพื้นฐานของผู้เรียน แล้วจึงออกแบบวางแผนวิธีการเติมเต็มการเรียนรู้ ซึ่งจะใช้วิธีการสอนเสริมระหว่างภาคเรียน โดยอาจสอนช่วงเช้าหรือหลังเลิกเรียน เป็นต้น

แผนภูมิที่ 1 จำนวนวิธีที่ครูเลือกใช้

ความเห็นของครูและผู้อำนวยการสถานศึกษาต่อการนำมาใช้มาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้

จากตารางที่ 5 ภาพรวมเฉลี่ยทุกมาตรการจากความเห็นของครูและ ผอ. อยู่ระดับมาก (4.46 คะแนน) โดยการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบเป็นมาตรการที่ครูและผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเห็นที่ โรงเรียนมีการใช้ข้อมูลต่างๆ ประกอบการวางแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด (4.55 คะแนน) จากความเห็นของครูและ ผอ. พบว่า มาตรการที่ 1 เป็นการทำงานที่ค่อนข้างเป็นระบบ นั่นคือโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการประเมินนักเรียนก่อนเรียนเพื่อให้ทราบถึงสถานะการเรียนรู้ว่ามีความถดถอยหรือไม่ อีกทั้งยังมีการเยี่ยมบ้าน เพื่อให้ทราบถึงภูมิหลังของครอบครัว ซึ่งถือเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการพิจารณาการออกแบบแผนฟื้นฟู ทำให้โรงเรียนมีแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ชัดเจน สอดคล้องกับมาตรการการช่วยเหลือผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (4.51 คะแนน) โดยนักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรในการฟื้นฟูการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ซึ่งนักเรียนมีสื่อการเรียนรู้จำนวนมากและหลากหลาย เพียงพอกับความต้องการ สำหรับมาตรการการวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ และการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก (4.47 คะแนน และ 4.42 คะแนนตามลำดับ)

อย่างไรก็ดี ด้านการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลนั้น อยู่ในระดับมาก (4.38 คะแนน) เช่นกัน แต่มีคะแนนน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นเรื่องที่ค่อนข้างท้าทายโดยเฉพาะเงื่อนไขด้านเวลา

สำหรับมาตรการสุดท้าย เกี่ยวกับการติดตาม ปรับปรุง และผลสะท้อนกลับ พบว่าเป็นมาตรการที่มีความเห็นในระดับมาก (4.35 คะแนน) แต่มีคะแนนน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ จากการสัมภาษณ์ พบว่าโรงเรียนมีแนวโน้มจะติดตามด้วยวิธีการที่คุ้นเคย คือ ให้ครูที่รับผิดชอบรายงานผลตามแบบฟอร์มและเป้าหมายของเอกสาร การสะท้อนผลอาจเป็นความเห็นของครูกลุ่มที่รับผิดชอบหรือไม่เช่นนั้นอาจจะต้องรวบรวมเอกสาร หลักฐานทำให้ต้องกำหนดวันเวลาไว้ล่วงหน้า ทั้งปริมาณของเอกสารหลักฐานและกำหนดเวลา อาจทำให้ความคล่องตัวในการทำงานลดน้อยลง อย่างไรก็ตามผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สามารถรับมือกับการทำงาน ติดตามผลได้ เพราะมีความคล้อยคลึงกับการทำงานที่ผ่านมา

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นต่อมาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้

มาตรการ	รายการประเด็น	คะแนนเฉลี่ยรายข้อ	คะแนนเฉลี่ยของมาตรการ
การประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ	1. โรงเรียนใช้ข้อมูลของผู้เรียนประกอบการฟื้นฟูการเรียนรู้	4.55	4.55
การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ	2. แผนการฟื้นฟูบูรณาการเข้ากับแผนปฏิบัติงานประจำปีได้อย่างเหมาะสม	4.47	4.47
การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู	3. ครูวิเคราะห์และวางแผนจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกรอบเรียนรู้ได้	4.41	4.42
	4. ครูมีวิธีการและเครื่องมือในการประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามสภาพจริง	4.43	
การช่วยเหลือผู้เรียน	5. ครูวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.38	4.51
	6. ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในการฟื้นฟูการเรียนรู้	4.64	
การติดตามปรับปรุง และผลสะท้อนกลับ	7. โรงเรียนมีแผนการติดตามงานที่คล่องตัว	4.33	4.35
	8. โรงเรียนนำผลการติดตามมาปรับแผนและวิธีการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง	4.36	

อภิปรายผลเกี่ยวกับมาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้

ความเห็นภาพรวมของผู้ถูกสัมภาษณ์ เห็นว่ามาตรการการฟื้นฟูทั้ง 5 มาตรการมีความสอดคล้องและเป็นขั้นเป็นตอน จึงถือได้ว่า เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการโครงการที่เป็นประโยชน์ ทำให้โรงเรียนเห็นวิธีการและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน และยังสามารถนำไปใช้กับการทำงานอื่นๆ ของโรงเรียนได้ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงรายละเอียดของมาตรการฟื้นฟูการเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นการฟื้นฟู วิธีการฟื้นฟู วิธีการติดตามผล สะท้อนผล บทบาทของครูและ ผอ. พบว่า

1. ประเด็นการฟื้นฟูการเรียนรู้: การให้ความสำคัญกับสุขภาวะและทักษะการอ่านไปพร้อมๆ กัน

จุดเน้นการฟื้นฟูการเรียนรู้ของโรงเรียนในโครงการ คือ การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ และคิดคำนวณ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์พบว่า มีโรงเรียนบางแห่งที่ให้ความสำคัญกับการเติมเต็มด้านสุขภาวะ โดยเฉพาะสุขภาพทางกาย เช่น การจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้แก่ผู้เรียน

ทั้งนี้ Clark และ Teravainen-Goff (2018) ชี้ให้เห็นว่า การอ่านออกเขียนได้และสุขภาวะมีความสัมพันธ์กันจากงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่ผ่านมา กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านออกเขียนได้มักมีแนวโน้มสุขภาพไม่แข็งแรง หลักฐานงานวิจัยบางส่วนแสดงให้เห็นว่า การมีสุขภาวะด้านจิตใจที่ดีและความพึงพอใจในชีวิตส่งผลเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ รวมถึงทักษะเกี่ยวกับการจัดการความเครียดก็ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าปัญหาด้านสุขภาวะด้านจิตใจในผู้ใหญ่กว่าครึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ก่อนอายุ 14 ปี สำหรับรัฐบาลของสหราชอาณาจักร ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ เช่น ในปี 2018 มีนโยบายเกี่ยวกับการเรียนด้านสุขศึกษา

หากย้อนพิจารณาถึงการเลือกจุดเน้นในการฟื้นฟูการเรียนรู้ของโรงเรียนในโครงการ การวางแผนฟื้นฟูที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านทักษะการอ่านออกเขียนได้ และสุขภาวะในทุกๆ ด้านไปพร้อมกัน ก็สามารถที่จะสนับสนุนและฟื้นฟูผู้เรียนได้ในระยะยาว

2. วิธีการฟื้นฟูการเรียนรู้: การผสมผสานระหว่างการเรียนแบบท่องจำและการเรียนรู้ที่มีความหมาย

จากข้อมูลข้างต้น พบว่าวิธีการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่โรงเรียนนิยมใช้ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนใช้อยู่แล้วตามปกติ เช่น การท่องสูตรคูณ การคัดตัวหนังสือ การฝึกอ่านบัตรคำซ้ำ การสะกดคำ การบวกลบเลขคณิตคิดเร็ว กิจกรรมส่วนมากอาจมีความคล้ายคลึงกับการเรียนแบบท่องจำ (Rote Learning) ซึ่งโรงเรียนได้ใช้งบประมาณจากโครงการนี้บูรณาการกับสิ่งที่โรงเรียนทำอยู่แล้ว ในอีกทางหนึ่งถือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์กับการทำงานของครูและ ผอ. เพราะไม่ต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอนมากนัก อีกทั้งการเรียนแบบท่องจำยังมีความเป็นในฐานะของการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งจำเป็นพื้นฐาน หากผู้เรียนไม่มีความรู้พื้นฐานก็จะไม่

สามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้ การเรียนรู้ทั้งสองประเภทจึงเป็นการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องกัน กล่าวคือ กระบวนการที่ผู้เรียนสามารถเรียกความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้ เป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว การเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning นับเป็นกระบวนการสำคัญที่จะต้องทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย แต่ไม่สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายเกิดขึ้นในทุกกรณี (Belayneh, 2014) เงื่อนไขการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Novak et al, n.d. อ้างอิงใน Belayneh, 2014) มีดังนี้

- ผู้เรียนต้องมีความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้
- สื่อการเรียนรู้จะต้องมีความชัดเจน และสอดคล้องความรู้เดิม ทั้งในเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้
- ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

การเรียนรู้ที่มีความหมาย เป็นการเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน และลดบทบาทการควบคุมของครู ดังนั้นครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทโดยให้ความสำคัญกับการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้และการประเมิน เพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้เชิงรุก และการเรียนร่วมกัน และลดการเรียนแบบท่องจำเมื่อผู้เรียนมีความรู้จำเป็นพื้นฐานในระดับที่เหมาะสมแล้ว กิจกรรมการฟื้นฟูผู้เรียนจึงควรมีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะ และอาจมีการปรับเปลี่ยนตามระยะเวลาการเรียน

แต่จากการสัมภาษณ์ พบว่าครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบเดิมตลอดภาคเรียน เช่น ให้นักเรียนท่องสูตรคูณทุกเช้า ให้นักเรียนอ่านบัตรคำ ทั้งนี้ถือเป็นกิจกรรมที่จำเป็นแต่อาจเพิ่มเติมกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่มีความหมาย

3. วิธีการติดตามผล สะท้อนผล: การรายงานผลและการสะท้อนผลแบบสืบเสาะ

ในการติดตามผลของโครงการ ได้ใช้วิธีการติดตามด้วยเอกสาร ซึ่งทำให้ครูส่วนหนึ่ง (จากการสัมภาษณ์) เห็นว่าการติดตามนี้เป็นงานเอกสารเพิ่ม ทั้งนี้ ด้วยวิธีการดังกล่าวยังขาดขั้นตอนการสะท้อนผลเพื่อที่จะนำบทเรียนไปปรับปรุงการทำงานในอนาคต แม้ว่าจะไม่ใช่การดำเนินโครงการที่สนับสนุนโดยมูลนิธิฯ ก็ตาม การหาวิธีการติดตามผล สะท้อนผลรูปแบบใหม่ๆ จึงอาจเป็นทางเลือกสำหรับโรงเรียนในการเลือกและปรับใช้ได้ตามบริบทของโรงเรียน

การใช้ข้อมูลจากการติดตามมาปรับแผนและวิธีการช่วยเหลือผู้เรียนเป็นประจำและต่อเนื่อง เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่จะต้องมีการวางแผนทั้งปริมาณงานและจำนวนเงินงบประมาณ จากการสัมภาษณ์พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้การประเมินก่อนเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

ระหว่างการดำเนินโครงการสนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้กับผู้เรียน แต่พบว่า มีโรงเรียนบางส่วนที่กล่าวถึงการประเมินหลังเรียนและนำข้อมูลไปใช้เพื่อปรับปรุงการทำงานของโครงการหรือการทำงานส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน

4. บทบาทของครูและ ผอ.

บทบาทของ ผอ. มีรูปแบบที่แตกต่างกันขึ้นกับวิธีการทำงานก่อนหน้า กล่าวคือ ผอ.โรงเรียนสังกัดของรัฐทั้ง สพฐ. และ อปท. มีบทบาทเป็นผู้เฝ้าประตูสื่อสาร (gatekeeper) ที่รับนโยบายและอาจตัดสินใจเองหรือให้กลุ่มครูที่ได้รับมอบหมายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะรับโครงการ เมื่อรับโครงการแล้ว ผอ.จะมอบหมายให้คณะครูดำเนินการวางแผน เขียนโครงการ โดย ผอ.จะเป็นผู้อนุมัติระหว่างการดำเนินโครงการจะมีการรายงานผลต่อ ผอ.เป็นระยะ แนวทางการทำงานค่อนข้างคล้ายคลึงวิธีการจัดการโครงการอื่นๆ ที่โรงเรียนดำเนินการ ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์พบว่า มีโรงเรียนบางส่วนที่มีวิธีการจัดการโครงการที่แตกต่างจากวิธีข้างต้น คือ เมื่อ ผอ.โรงเรียนเอกชน และ ผอ.โรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สพฐ. รับนโยบายมาแล้ว จะใช้วิธีการมีส่วนร่วมในการช่วยกันวางแผนและตัดสินใจตั้งแต่ระดับการทำแผน การเลือกสื่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในอีกทางหนึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า ครูรู้สึกมีความมั่นใจและกล้าที่จะจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ เพราะได้รับการสนับสนุน และ ผอ.มีความเข้าใจอย่างชัดเจน

ส่วนที่ 3 การสนับสนุนของมูลนิธิการศึกษา

คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบการประเมินตามการสนับสนุนของมูลนิธิฯ 4 มิติ ได้แก่ MicroLearning, PLC และ workshop, ปริมาณงานและกิจกรรม, และการสนับสนุนทรัพยากร ภาพรวมการสนับสนุนของมูลนิธิฯ ต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ยรวมทุกมิติ 4.50 คะแนน) (ดังตารางที่ 6)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 6 ความเห็นต่อการสนับสนุนของมูลนิธิฯ

การสนับสนุน	ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยรวม
MicroLearning	1. ครูได้เลือกหัวข้อที่ตรงกับความต้องการ	4.54	4.55
	2. ประสบการณ์ที่ได้รับสามารถนำไปใช้กับห้องเรียนได้	4.56	
PLC และ workshop	3. หัวข้อที่กำหนดตรงกับความต้องการของครู	4.40	4.43
	4. เทคนิคจากวง PLC หรือ workshop นำไปใช้กับห้องเรียนได้	4.47	
ปริมาณงานและ กิจกรรม	5. ปริมาณงานเอกสารติดตามมีความเหมาะสม	4.36	4.36
	6. ปริมาณกิจกรรมการสนับสนุนมีความเหมาะสม	4.37	
การสนับสนุน ทรัพยากร	7. โค้ชสนับสนุนการทำงานตามแผนฟื้นฟูอย่างตรงจุด และมี ประสิทธิภาพ	4.59	4.66
	8. งบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการตามแผนฟื้นฟู	4.73	

ลำดับแรก คือ การสนับสนุนทรัพยากรทั้งเรื่องของงบประมาณและบุคลากร มีคะแนนเฉลี่ย 4.73 คะแนน และ 4.59 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลทั้งครูและ ผอ. ต่างให้ความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับว่า เป็นงบประมาณจำนวนมากเพียงพอต่อการจัดการโครงการ จัดหาสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้อีกทั้งโค้ชยังสามารถช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการโครงการฟื้นฟูของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสื่อสารที่แม่นยำและทันท่วงที

ลำดับต่อมา คือ การสนับสนุนเกี่ยวกับ MicroLearning อยู่ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ยรวม 4.55 คะแนน) โดยครูสามารถเลือกหัวข้อการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการ สามารถนำประสบการณ์จาก MicroLearning ไปใช้กับห้องเรียนได้ นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพด้วย PLC และ Workshop โดยมูลนิธิฯ ได้จัดให้มีวง PLC เพื่อให้ครูและ ผอ. ต่างโรงเรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า ครูสื่อสารกันระหว่างโรงเรียน หลังจากการเข้าร่วม PLC เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการจัดการโครงการอย่างสม่ำเสมอ ครูเห็นว่าเนื้อหาการอบรมพัฒนาที่มูลนิธิฯ กำหนดไว้ มีความเหมาะสม สามารถนำไป

ปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทั้ง Workshop, PLC, และ MicroLearning ทำให้ครูมีไอเดียเกี่ยวกับการทำสื่อมากขึ้น รวมถึงการให้คำแนะนำของโค้ช ทำให้ครูเห็นได้ว่ามีอิสระในการออกแบบสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ไม่มีรูปแบบตายตัว

ประเด็นสุดท้าย คือ ปริมาณงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของมูลนิธิฯ มีคะแนนเฉลี่ยรวม น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับประเด็นข้างต้น แต่ยังอยู่ในระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ในส่วนของปริมาณงาน มีความเหมาะสมในระดับมาก (4.36 คะแนน) และ ปริมาณกิจกรรมอยู่ในระดับมาก (4.37 คะแนน) จากการสัมภาษณ์พบว่า กระบวนการเกี่ยวกับการจัดการเอกสารของโครงการค่อนข้างซับซ้อน หากมี Template หรือ Checklist อาจจะทำให้การจัดการเอกสารทำได้ง่ายและประหยัดเวลามากขึ้น

เมื่อวิเคราะห์หาความแตกต่างทางสถิติของความเห็นต่อการสนับสนุนระหว่างโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมกับโครงการที่ดำเนินการโดยมูลนิธิฯ และโรงเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการ (ดังตารางที่ 7) พบว่า ความเห็นของโรงเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ กล่าวคือ ทั้งโรงเรียนที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมมีความเห็นต่อการสนับสนุนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของโรงเรียนที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมโครงการกับมูลนิธิฯ

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower		Upper
total_co	Equal variances assumed	3.604	.062	-1.099	74	.275	-.20265	.18431	-.56990	.16460
	Equal variances not assumed			-.904	27.680	.374	-.20265	.22428	-.66230	.25700

อภิปรายผลเกี่ยวกับการสนับสนุนของมูลนิธิฯ

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของความเห็นต่อการสนับสนุนในมิติต่างๆ อยู่ในทิศทางเดียวกัน ในด้านของการพัฒนาวิชาชีพทั้งการใช้ MicroLearning และ Workshop/PLC ครูต่างเห็นว่า สิ่งที่ได้รับจาก กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพเป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้กับการจัดการเรียนรู้ได้ ประกอบกับการมีงบประมาณ สนับสนุนทำให้สามารถจัดซื้อหรือจัดทำสื่อที่สอดคล้องกับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและการสนับสนุนของโค้ชตรง ต่อความต้องการของครู แต่ทั้งนี้ยังมีประเด็นการเรียนรู้อีกหลายอย่างที่ ผอ.และครูอยากให้มีการให้ความรู้เพิ่มเติม เช่น ความรู้ด้านการวิจัย เทคโนโลยี การใช้สื่อ นวัตกรรม การพัฒนาเด็กด้วยกิจกรรมประเภทต่างๆ จิตวิทยา การเสริมแรง และสุขภาพจิตใจ เพื่อสร้างความพร้อมให้กับเด็ก (ลดการขาดเรียน) รวมถึงสื่อการเรียน การสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่างๆ ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า เป็นส่วนสำคัญต่อกระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียนและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม

นอกจากนี้หากพิจารณาถึงปริมาณกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูที่ครูต้องเข้าร่วม เห็นได้ว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับมิติด้าน MicroLearning และ PLC/Workshop ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่งให้ ความเห็นว่า หากสามารถทำให้การอบรมมีความยืดหยุ่นในด้านเวลาและรูปแบบ เช่น ทำให้ระยะเวลาสั้นลง หรือ เข้าถึงได้ทุกเวลา จัดทำคลิปสั้นๆ อาจทำให้ครูมีโอกาสเข้าไปเรียนรู้ได้มากขึ้น

ในส่วนการสนับสนุนด้านงบประมาณ จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า งบประมาณเพียงพอกับการนำมาใช้ในการ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การจัดทำสื่อการสอน ทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนหนึ่งมองว่า งบประมาณที่ได้รับมาพร้อมกับภาระงานเอกสารที่เพิ่มมากขึ้นแม้ว่าจะเป็นปริมาณ ที่พอจัดการได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลทางสถิติที่ว่า งบประมาณและปริมาณงานที่ความสัมพันธ์ทางบวกระดับ ปานกลาง (0.481) ซึ่งน้อยกว่าความสัมพันธ์ของมิติอื่นๆ แต่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคนต่างเห็นถึงความจำเป็นและ ประโยชน์ของโครงการ จึงได้นำเสนอวิธีการที่จัดการปริมาณงานให้มีสัดส่วนที่เหมาะสม เช่น การจัดทำคู่มือการใช้ งบประมาณที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่สามารถซื้อได้หรือใช้เงินได้ (เช่น อาจเชิญวิทยากรเป็นครั้งคราว) การจัด แบบฟอร์ม หรือ Platform ในการกรอกข้อมูลการเก็บเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเงิน เป็นต้น

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก แบ่งเป็น สูงมาก (0.81 – 1.00) สูง (0.61 – 0.80) ปานกลาง (0.41 – 0.60) ต่ำ (0.21 – 0.40) และต่ำมาก (0.00 – 0.20)

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการสนับสนุนในมิติต่างๆ รายข้อ

ครูและ ผอ. (n) = 76 คน

การสนับสนุน	1	2	3	4	5	6	7	8
1. ครูได้เลือกหัวข้อที่ตรงกับความต้องการ	1							
2. ประสบการณ์ที่ได้รับสามารถนำไปใช้กับห้องเรียนได้	.876**	1						
3. หัวข้อที่กำหนดตรงกับความต้องการของครู	.804**	.816**	1					
4. เทคนิคจากวง PLC หรือ workshop นำไปใช้กับห้องเรียนได้	.669**	.745**	.789**	1				
5. ปริมาณงานเอกสารติดตามมีความเหมาะสม	.652**	.633**	.641**	.578**	1			
6. ปริมาณกิจกรรมการสนับสนุนมีความเหมาะสม	.610**	.621**	.619**	.639**	.827**	1		
7. ได้ขสนับสนุนการทำงานตามแผนฟื้นฟูอย่างตรงจุด และมีประสิทธิภาพ	.811**	.742**	.705**	.725**	.681**	.686**	1	
8. งบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการตามแผนฟื้นฟู	.672**	.660**	.579**	.646**	.481**	.555**	.750**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู แบ่งออกเป็นประเด็นด้านครูกับความเป็นผู้ก่อการ (Teacher agency) และสมรรถนะครู โดยเปรียบเทียบมุมมองของครูและ ผอ. และมีการนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

ครูกับความเป็นผู้ก่อการ

ภาพรวมของครูกับความเป็นผู้ก่อการโดยการดำเนินโครงการนี้ คือ ครูประเมินตนเองในระดับมาก (4.39 คะแนน) ผอ.ประเมินครูในระดับมากที่สุด (4.70 คะแนน) ผอ.มีแนวโน้มจะประเมินให้ครูสูงกว่าที่ครูประเมินตนเองในทุกๆ รายการ อย่างไรก็ตามผลประเมินระหว่างครูและ ผอ. ไม่แตกต่างกัน (แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) (ดังตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของครูและ ผอ. เกี่ยวกับครูกับความเป็นผู้ก่อการ

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
TeacherAgency	Equal variances assumed	3.551	.063	-1.459	74	.149	-.30849	.21139	-.72969	.11271
	Equal variances not assumed			-1.838	73.590	.070	-.30849	.16787	-.64302	.02603

สำหรับรายละเอียด (ดังตารางที่ 10) ครูเห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในการออกแบบแผน ดำเนินการ และปรับแผนฟื้นฟูในระดับมากเป็นลำดับแรก (4.42 คะแนน) ซึ่งอาจเป็นเพราะขั้นตอนการทำงานที่ ผอ. จะมอบหมายให้กับครูที่เกี่ยวข้องดำเนินการหลังจากการรับคำสั่งอยู่แล้ว รองลงมา คือ ครูสามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และมีส่วนร่วมตัดสินใจกับแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินโครงการ ซึ่งมีผลคะแนนไม่แตกต่างจากลำดับแรกมากนัก ทั้งนี้ ผอ. ประเมินครูด้วยคะแนนที่สูงกว่าทั้งสองรายการ จากการสัมภาษณ์พบว่า ในการมอบหมายงานของ ผอ. แม้ ผอ. จะให้ครูมีส่วนร่วมและดำเนินในทุกๆ ขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การจัดกิจกรรม และการปรับปรุงแผน ซึ่งครูแกนนำจะดำเนินการตามกรอบการทำงานที่มีความยืดหยุ่นและสามารถทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ได้ระดับหนึ่ง จึงอาจทำให้ผลการประเมินของครูน้อยกว่าผลการประเมินของ ผอ.

ลำดับสุดท้าย คือ ความรู้สึกลดท้อของครูในการทดลองนวัตกรรมหรือเครื่องมือใหม่ๆ ในห้องเรียน (4.33 คะแนน) ทั้งนี้สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยครูส่วนใหญ่ต้องการเติมเต็มเทคนิค/วิธีการใหม่ๆ และความรู้ด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 10 ความเห็นต่อครูกับการเป็นผู้ก่อการ

ครูกับการเป็นผู้ก่อการ	คะแนนเฉลี่ยของครู	คะแนนเฉลี่ยของผอ.
1. ฉันมีส่วนร่วมในการออกแบบแผน ดำเนินการ และปรับแผนฟื้นฟู	4.42	4.71
2. ฉันสามารถตัดสินใจอย่างอิสระว่าจะจัดการเรียนรู้อย่างไรในห้องเรียน	4.40	4.75
3. ฉันมีส่วนร่วมตัดสินใจกับแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้	4.40	4.67
4. ฉันรู้สึกปลอดภัยที่จะทดลองนวัตกรรมหรือเครื่องมือการเรียนรู้ใหม่ๆ ในห้องเรียน	4.33	4.67

สมรรถนะครู

ภาพรวมสมรรถนะครู จากประเมินตนเองอยู่ในระดับมาก (4.22 คะแนน) ซึ่งน้อยกว่าการประเมินของผอ. (4.52 คะแนน) อย่างไรก็ตามผลประเมินระหว่างครูและ ผอ. ไม่แตกต่างกัน (แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) (ดังตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของครูและ ผอ. ต่อสมรรถนะครู

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower		Upper
Competency	Equal variances assumed	2.788	.099	-1.509	74	.136	-.29879	.19803	-.69337	.09579
	Equal variances not assumed			-1.912	73.813	.060	-.29879	.15631	-.61025	.01268

สำหรับรายละเอียดรายสมรรถนะ (ดังตารางที่ 12) พบว่า ครูประเมินตนเองน้อยกว่า ผอ.ประเมินครูในทุกๆ รายการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประเมินตนเอง แต่ ผอ.อาจมองภาพรวมของครูแกนนำของโรงเรียน หรืออีกสาเหตุคือ ครูมีบทบาทอยู่หน้างาน จัดการเรียนรู้อตามแผนฟื้นฟู ทำให้เห็นและเข้าใจสภาพจริงมากกว่า ผอ. ผู้ซึ่งอาจเข้าร่วมสังเกตการณ์หรือติดตามผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างไรก็ตามความแตกต่างนี้ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) และหากพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า การใช้ Steam Design Process มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ซึ่งอาจเป็นเพราะโครงการนี้ไม่ได้เน้นการใช้กระบวนการ Steam Design Process แต่ให้อิสระกับครูในการออกแบบกระบวนการด้วยตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและ

สถานการณ์การเรียนรู้ถดถอยของโรงเรียน อีกทั้งยังมีโรงเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการกับมูลนิธิฯ มาก่อน จึงอาจมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Steam Design Process ไม่ชัดเจนนัก โดยมุมมองของ ผอ.ก็สอดคล้องกับการประเมินครู กล่าวคือการใช้กระบวนการ Steam Design Process เป็นสมรรถนะที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 12 ความเห็นต่อสมรรถนะครู

สมรรถนะครู	คะแนนเฉลี่ยของครู	คะแนนเฉลี่ยของผอ.
1. ออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	4.29	4.42
2. ให้คำแนะนำเพื่อนครู	4.15	4.63
3. วางแผนการสอน แผนการฟื้นฟูการเรียนรู้	4.25	4.54
4. ใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีใหม่ในการจัดการเรียนรู้	4.25	4.63
5. ออกแบบการประเมิน เลือกใช้เครื่องมือหลากหลายตามสภาพจริง	4.37	4.54
6. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนนักเรียน	4.38	4.50
7. ให้คำปรึกษานักเรียนรายบุคคล	4.37	4.67
8. ใช้ Steam design process	3.92	4.25
9. ใช้ชุดการเรียนรู้ (Learning Box)	4.04	4.54

กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

คณะผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ หรือ Intervention ที่มูลนิธิสนับสนุนต่อสมรรถนะและความเป็นผู้ก่อการของครู

ความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ ทั้ง MicroLearning และ PLC และ workshop กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครูในประเด็นของครูกับการเป็นผู้ก่อการและสมรรถนะของครู (ดังตารางที่ 13) พบว่าแต่ละคู่มี่ความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่ครูรู้สึกว่าการพัฒนาวิชาชีพเป็นประโยชน์และเสริมสมรรถนะของตนให้ดียิ่งขึ้น

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก แบ่งเป็น สูงมาก (0.81 – 1.00) สูง (0.61 – 0.80) ปานกลาง (0.41 – 0.60) ต่ำ (0.21 – 0.40) และต่ำมาก (0.00 – 0.20)

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

ครู (n) = 52 คน

	MicroLearning	PLC และ workshop	Teacher Agency	Competency
MicroLearning	1			
PLC และ workshop	.850**	1		
Teacher Agency	.898**	.876**	1	
Competency	.913**	.865**	.899**	1

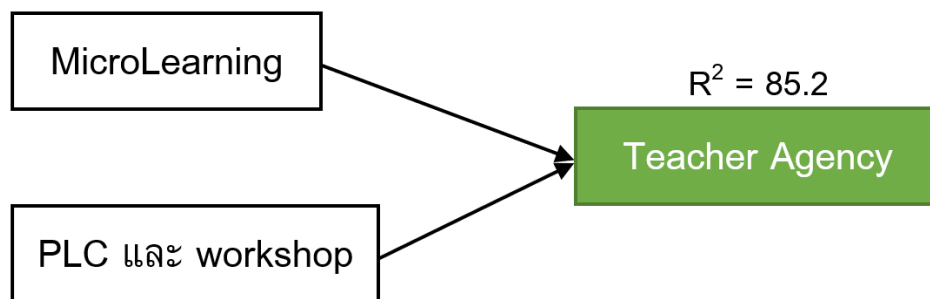
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

คณะผู้วิจัยได้กำหนดให้กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ ทั้ง MicroLearning และ PLC และ workshop เป็นตัวแปรต้น และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครูในประเด็นของครูกับการเป็นผู้ก่อการและสมรรถนะของครู เป็นตัวแปรตาม จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยตัวแปรต้น หรือ Intervention กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ ส่งผลต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครูมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็นผลลัพธ์ 2 ส่วน ได้แก่

1. MicroLearning และ PLC & workshop VS Teacher Agency

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ก่อการของครู (Teacher Agency) ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า การสนับสนุนของมูลนิธิด้วย (1) MicroLearning และ (2) PLC และ workshop ส่งผลต่อ Teacher Agency และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของ Teacher Agency ได้ร้อยละ 85.2 (ดังรูปที่ 5 และตารางที่ 14)

รูปที่ 5 อิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ที่ส่งผลต่อ Teacher Agency

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ต่อ Teacher Agency

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.923 ^a	.852	.846	.38420

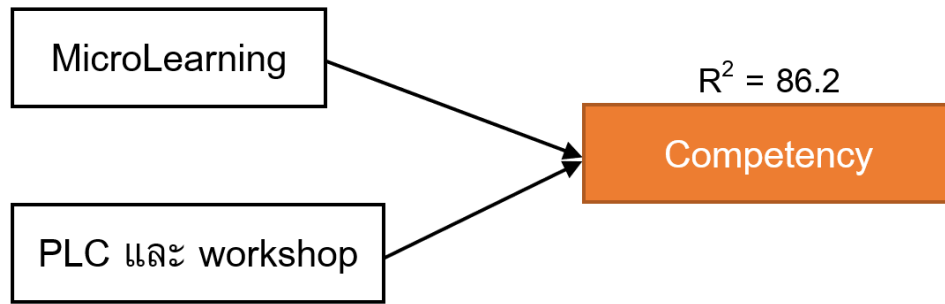
a. Predictors: (Constant), PLC, Micro

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	.066	.264		.250	.804					
	Micro	.554	.104	.556	5.325	.000	.898	.605	.292	.277	3.611
	PLC	.426	.110	.403	3.860	.000	.876	.483	.212	.277	3.611

a. Dependent Variable: TeacherAgency

2. MicroLearning และ PLC & workshop VS Teacher Competency

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ Competency ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าการสนับสนุนของมูลนิธิด้วย (1) MicroLearning และ (2) PLC และ workshop ส่งผลต่อ Competency และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของ Competency ได้ร้อยละ 86.2 (ดังรูปที่ 6 และตารางที่ 15)

รูปที่ 6 อิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ที่ส่งผลต่อ Teacher Competency

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของ MicroLearning และ PLC/workshop ต่อ Teacher Competency

Model Summary ครู (n) = 52 คน

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.928 ^a	.862	.856	.34905

a. Predictors: (Constant), PLC, Micro

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	.165	.240		.689	.494					
	Micro	.599	.095	.640	6.338	.000	.913	.671	.337	.277	3.611
	PLC	.318	.100	.321	3.176	.003	.865	.413	.169	.277	3.611

a. Dependent Variable: Competency

อภิปรายผล

ครูกับความเป็นผู้ก่อการ (Teacher Agency) และสมรรถนะครู

จากผลการวิจัยข้างต้น เห็นได้ว่าครูของโครงการฯ มีความเป็นผู้ก่อการค่อนข้างสูง มีอิสระในการออกแบบแผน จัดการเรียนรู้อ และปรับปรุงแผนได้ โดยครูจะดำเนินการตามขั้นตอนการทำงานที่โครงการกำหนดและอาจบูรณาการกับแนวทางการทำงานของโรงเรียน ทำให้ครูมีความคุ้นเคย กล้าวางแผน กล้านำเสนอ โดยจะมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติ จากการสัมภาษณ์พบว่า ภาวะผู้นำของ ผอ.มีแนวโน้มส่งต่อความเป็นผู้ก่อการของครู กล่าวคือ เมื่อ ผอ.เปิดให้ครูมีส่วนร่วมกับการทำงาน ให้ครูทำงานตามได้รับมอบหมาย และจึงนำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา วิธีการนี้ทำให้ครูสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการทำงาน และแผน อย่างไรก็ตามสำหรับโรงเรียนที่ผู้อำนวยการสถานศึกษามีส่วนร่วมโดยตรงกับการวางแผนอาจทำให้ครูรู้สึกว่าจะต้องทำงานตามแนวทางของ ผอ. จึงอาจเป็นการลดอิสระในการคิดอย่างสร้างสรรค์ได้ แต่สำหรับสถานศึกษาที่มีผู้บริหารร่วมทำงาน **ร่วมสอน** และดำเนินการตามโครงการในทุกๆ ขั้นตอนพร้อมกัน จะพบว่า ครูมีแนวโน้มจะแสดงความเป็นผู้ก่อการได้ชัดเจน กรณีตัวอย่างที่ชัดเจนคือ การใช้ Learning Box ในโรงเรียนที่แบบแผนชัดเจน พบว่า จะใช้ Learning Box ตามคำแนะนำไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการมากนัก แต่สำหรับโรงเรียนที่ผู้บริหารร่วมกับครูในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น จะมีการใช้ Learning Box ในรูปแบบที่หลากหลายกว่า เช่น ใช้ Learning Box เป็นกิจกรรมกลุ่ม หรือให้นักเรียนคละชั้นร่วมกันใช้ Learning Box เป็นต้น ซึ่งในกรณีนี้ ครูได้สังเกตเห็นการเรียนร่วมกันระหว่างนักเรียนคละชั้น นักเรียนมีความกล้าแสดงออก กล้าพูดคุยกับนักเรียนชั้นอื่นๆ และทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยน และเกิดความสุขในการเรียนรู้ ในทางหนึ่งเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาความเป็นผู้ก่อการให้กับนักเรียนได้

สำหรับระดับห้องเรียน ครูค่อนข้างมีอิสระในการทดลองรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ๆ และออกแบบกระบวนการได้ตามบริบท อย่างไรก็ตามพบว่า ครูอาจไม่ได้ถ่ายทอดลักษณะความเป็นผู้ก่อการให้กับผู้เรียนมากนัก จะเห็นได้จากกิจกรรมการฟื้นฟูการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ที่ค่อนข้างชัดเจน เพราะมีเป้าหมายในการฝึกฝนทักษะจนชำนาญ ทั้งนี้อาจสอดคล้องกับสมรรถนะครูในประเด็นการใช้ Steam Design Process ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด กล่าวคือ ครูบางส่วนที่ใช้ Steam Design Process มีแนวโน้มที่จะเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้กระบวนการคิดและมีอิสระในการออกแบบด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเป็นผู้ก่อการ แต่ครูบางส่วนอาจไม่ได้ใช้กระบวนการ Steam Design Process โดยครูใช้รูปแบบกิจกรรมที่ออกแบบไว้แล้ว ทำให้ผู้เรียนจะต้องทำตามหัวข้อและประเด็นการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

สำหรับสมรรถนะส่วนอื่นๆ โครงการฯ ทำให้ครูได้วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียน ทำให้รู้จักนักเรียนได้ละเอียดขึ้น และอาจเป็นแง่มุมที่ไม่เคยรับรู้มาก่อน เช่น จากการสัมภาษณ์ ครูโรงเรียนแห่งหนึ่งใช้กิจกรรมกีฬาเป็นตัวเชื่อมและทำให้รู้จักนักเรียนได้มากขึ้น ทำให้เห็นศักยภาพและทักษะของนักเรียน เป็นต้น อย่างไรก็ตามโดยมากจะเป็นการวิเคราะห์รู้จักนักเรียนในเรื่องทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านกีฬา ซึ่งครูก็มีกระบวนการออกแบบ

จัดการเรียนรู้ และประเมินที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จากการสัมภาษณ์พบว่า ครูมีความต้องการที่จะเพิ่มเติมในเรื่องการใช้เทคโนโลยีและเทคนิคใหม่ๆ ซึ่งจะทำให้ครูสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในลักษณะของการเรียนรู้ที่มีความหมาย มากกว่าการเรียนรู้แบบท่องจำ

มุมมองของ ผอ.ที่ประเมินครูในเรื่องความเป็นผู้ก่อการและสมรรถนะครู หากพิจารณารายสมรรถนะอาจเห็นความแตกต่างค่อนข้างชัดเจน คือ ผอ. ประเมินครูมากกว่าครูประเมินตนเอง ซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมือนกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนระหว่างการประเมินของครูเปรียบเทียบกับนักเรียนประเมินตนเองเช่นกัน ซึ่งเรียกว่าปรากฏการณ์ self-enhancement bias (อภิปรายในส่วนตัวไป) อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์หาความแตกต่างทางสถิติ พบว่า ความเห็นของ ผอ.และครูต่อความเป็นผู้ก่อการและสมรรถนะครูไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการทำงานร่วมกันระหว่างครูและ ผอ. จึงทำให้ ผอ.เห็นศักยภาพของครูได้ชัดเจนและสามารถประเมินได้แม่นยำมากขึ้น

Intervention กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ทั้ง MicroLearning และ PLC/Workshop ถือเป็นกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพอย่างมาก กล่าวคือ สามารถส่งผลกระทบต่อความเป็นผู้ก่อการของครูและสมรรถนะของครู มากกว่าร้อยละ 80 จากการสัมภาษณ์พบว่า กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ครูได้หาไอเดีย เทคนิคใหม่ๆ เพื่อนำไปต่อยอดในห้องเรียน กิจกรรม MicroLearning ทำให้ครูมีวิธีการ กระบวนการ และไอเดียการใช้ในห้องเรียน รวมถึงบทเรียนที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องความต้องการที่หลากหลายของครู ทั้งคนที่ต้องการไอเดียแล้วนำไปปรับใช้ในห้องเรียน และคนที่ต้องการบทเรียน สื่อสำเร็จรูปที่สามารถนำไปใช้ห้องเรียน เนื่องจากประหยัดเวลาในการเตรียมสื่อ และสื่อมีความสวยงามคงทน สามารถใช้ซ้ำได้

กิจกรรม PLC/Workshop ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพร่วมกันระหว่างครูในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามกำหนดเวลาที่มูลนิธิฯ กำหนดไว้ ทำให้ครูรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมซึ่งครูแต่ละโรงเรียนอาจเข้าร่วมไม่พร้อมเพรียงกัน อันเนื่องมาจากภาระงานและเวลาที่จำกัด จึงมอบหมายให้ครูที่สะดวกเข้าร่วมหรือให้ครูอาสาเข้าร่วมรายสัปดาห์ จากการสัมภาษณ์พบว่า แต่ละโรงเรียนจะมีวิธีการขยายผลไอเดียใหม่ๆ ที่คล้ายคลึงกัน คือ การพูดคุยแลกเปลี่ยนอย่างไม่เป็นทางการ และอาจแลกเปลี่ยนอย่างเป็นทางการระหว่างการประชุมประจำเดือน

แม้ว่าผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมต่างๆ มีผลต่อการพัฒนาครูในระดับที่สูงมาก แต่ยังไม่อาจสรุปได้ว่า ครูจะสามารถนำความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพไปใช้กับห้องเรียนได้มากนักน้อยเพียงใด

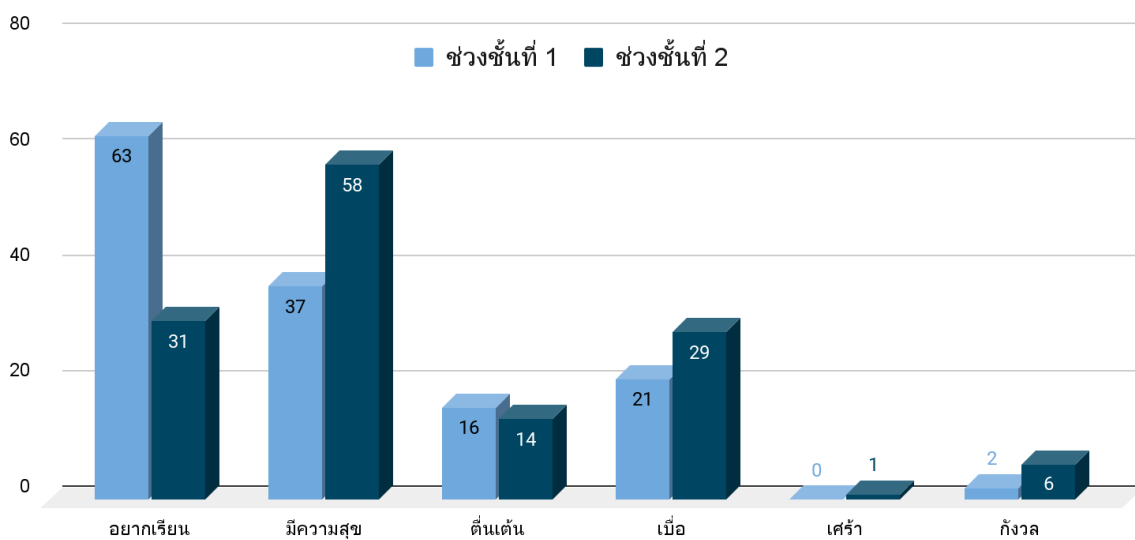
ส่วนที่ 5 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน แบ่งออกเป็นประเด็นด้านความรู้สึกของผู้เรียนต่อการมาโรงเรียน ความเห็นต่อผลลัพธ์ในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น ความรู้สึกการได้รับความช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน สุขภาวะทักษะชีวิต รวมถึงทักษะการอ่านออกเขียนได้ และมีการนำเสนอเปรียบเทียบการประเมินของผู้เรียนและครู

ความรู้สึกของผู้เรียนต่อการมาโรงเรียน

ผลการสำรวจความรู้สึกของผู้เรียนต่อการมาโรงเรียน (ดังแผนภูมิที่ 2) พบว่า นักเรียน 189 คน (ร้อยละ 67.98) มีความรู้สึกเชิงบวกต่อการมาโรงเรียน คือ มีความรู้สึกอยากเรียนและมีความสุขที่ได้มาโรงเรียน นักเรียน 30 คน (ร้อยละ 10.79) มีความรู้สึกตื่นเต้น กล่าวคือ มีอาการรู้สึกดีใจ แปลกใจ หรือประหลาด เนื่องจากจะได้พบเจอกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย และข้อสังเกตจากการทำกิจกรรมกับผู้เรียน อาจกล่าวได้ว่า ความรู้สึกตื่นเต้นมีแนวโน้มเป็นความรู้สึกที่ดี และเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนได้เรียนและร่วมทำกิจกรรมใหม่ๆ ที่ไม่เคยทำ

นักเรียน 59 คน (ร้อยละ 21.23) มีความรู้สึกเชิงลบต่อการมาโรงเรียน ส่วนใหญ่นักเรียนมีความรู้สึกเบื่อจากการสังเกตพบว่า อาจเป็นเพราะช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลเป็นช่วงสอบหรือใกล้สอบ ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อกับการมาโรงเรียน นอกจากนี้มีนักเรียนส่วนน้อยที่มีความรู้สึกกังวล และเศร้า ทั้งนี้คณะผู้วิจัยไม่ได้สอบถามเหตุผลเกี่ยวกับความรู้สึกดังกล่าว เพราะกระบวนการเก็บข้อมูลเป็นการทำกิจกรรมร่วมกันซึ่งไม่สามารถสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้นจึงไม่สามารถสรุปสาเหตุได้

แผนภูมิที่ 2 ความรู้สึกของนักเรียนต่อการมาโรงเรียน

ผลลัพธ์ด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ความสามารถการอ่านเขียน

จากการทำกิจกรรมใบงาน ข้อที่ 2 “ในเทอมนี้นักเรียนชอบคาบเรียนไหนมากที่สุด เพราะอะไร” ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 คณะผู้วิจัยได้ออกแบบเกณฑ์การตรวจกิจกรรมใบงาน ดังนี้

- เขียนบอกวิชาที่ชอบ
- ให้เหตุผลประกอบได้
- สะกดคำได้ถูกต้อง (พิจารณาภาพรวม ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป)
- วาดภาพที่สื่อถึงวิชาที่ชอบแทนการเขียน
- เขียนหรือวาดภาพที่ไม่สื่อถึงวิชาที่ชอบ

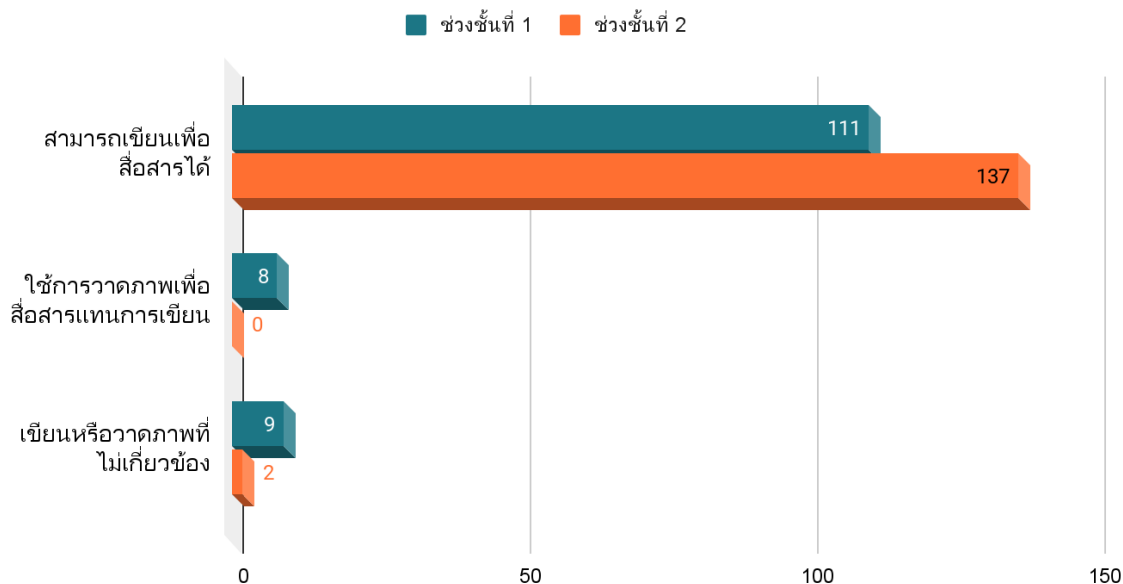
ในการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนจำนวน 267 คน และตรวจตามเกณฑ์ข้างต้น พบว่าร้อยละ 92.88 สามารถเขียนบอกวิชาที่ชอบได้ แบ่งเป็น นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 111 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 137 คน

นักเรียนร้อยละ 88.76 สามารถสะกดคำได้อย่างถูกต้อง แบ่งเป็น นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 102 คน และช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 135 คน นอกจากนี้ นักเรียนร้อยละ 3.00 ใช้วิธีการวาดภาพแทนการเขียน ซึ่งพบว่าเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 8 คน (ดังตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ผลการประเมินเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเขียน (กิจกรรมที่ 2.2)

เกณฑ์	ช่วงชั้นที่ 1 (128 คน)	ช่วงชั้นที่ 2 (139 คน)	รวม (267 คน)
เขียนบอกวิชาที่ชอบ	111 (ร้อยละ 86.72)	137 (ร้อยละ 98.56)	248 (ร้อยละ 92.88)
ให้เหตุผลประกอบได้	71 (ร้อยละ 55.47)	134 (ร้อยละ 96.40)	205 (ร้อยละ 76.78)
สะกดคำได้ถูกต้อง (พิจารณาภาพรวม ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป)	102 (ร้อยละ 79.69)	135 (ร้อยละ 97.12)	237 (ร้อยละ 88.76)
วาดภาพที่สื่อถึงวิชาที่ชอบแทนการเขียน	8 (ร้อยละ 6.25)	0	8 (ร้อยละ 3.00)
เขียนหรือวาดภาพที่ไม่สื่อถึงวิชาที่ชอบ	9 (ร้อยละ 7.03)	2 (ร้อยละ 1.44)	11 (ร้อยละ 4.12)

หลังจากประเมินตามเกณฑ์ข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามสมรรถนะการใช้ความสามารถทางการอ่านออกเขียนได้ ได้แก่ 1) สามารถเขียนได้ อ่านเข้าใจ และสะกดคำได้ถูกต้องตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) ใช้การวาดภาพเพื่อสื่อสารแทนการเขียน และ 3) เขียนหรือวาดภาพที่ไม่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนมีสมรรถนะสามารถเขียนเพื่อสื่อสารได้จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 92.88 มีนักเรียนจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 3.00 ใช้การวาดภาพเพื่อการสื่อสารแทนการเขียน และมีนักเรียนจำนวน 11 คน หรือร้อยละ 4.12 เขียนหรือวาดภาพที่ไม่เกี่ยวข้องกับโจทย์ (ดังแผนภูมิที่ 3)

แผนภูมิที่ 3 จำนวนนักเรียนจำแนกเป็นกลุ่มตามระดับสมรรถนะการเขียน

ระหว่างการทำกิจกรรม คณะผู้วิจัยมีข้อสังเกตอื่นๆ ที่ได้จากการตอบคำถามและเขียนคำตอบของนักเรียน คือ เหตุผลของการชอบวิชา คาบเรียน หรือกิจกรรม มีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น ชอบวิชา.....เพราะได้รับการช่วยเหลือจากครู (การช่วยเหลือจากครู ส่งผลให้เด็กรู้สึกชอบวิชานั้นๆ และหากนักเรียนตอบว่าชอบวิชาไทย คณิต พละ อาจกล่าวได้ว่า ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากกิจกรรมการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่โรงเรียนออกแบบไว้) นอกจากนี้ พบว่ามีสาเหตุอื่นๆ ของการเลือกชอบวิชาหรือคาบเรียน ที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านครูและสภาพแวดล้อม เช่น

- ชอบวิชา.....เพราะครูใจดี และครูไม่ค่อยต่ำ
(ในที่นี้ไม่อาจสรุปได้ว่าเกิดจากครู หรือการรับรู้ของนักเรียน)
- ชอบเรียนวิชา.....เพราะในห้องอากาศเย็นสบาย พัดลมเยอะหรือได้ตากแอร์
(ในที่นี้อาจบอกได้ว่า สภาพห้องเรียน/การจัดห้องเรียนมีส่วนที่ทำให้เด็กชอบเรียนวิชานั้นๆ)

ความเห็นต่อความสามารถในการอ่านเขียน และค่านิยมของผู้เรียน

นักเรียนในโครงการมีความเห็นเกี่ยวกับการได้รับความช่วยเหลือต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเขียนและคิดคำนวณอยู่ในระดับมาก สำหรับวิชาคณิตศาสตร์หรือส่วนที่เกี่ยวกับการคิดคำนวณ มีคะแนนเฉลี่ย 4.29 คะแนน จาก 5 คะแนน ส่วนความช่วยเหลือเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเขียนไม่ว่าวิชาใด มีคะแนนเฉลี่ย 4.14 คะแนน จาก 5 คะแนน โดยมีการกระจายของข้อมูล (S.D.) น้อย กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน (ดังตารางที่ 17)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 17 ความเห็นต่อความสามารถในการอ่านเขียนและค่านิยมของผู้เรียน

รายการคำถาม		คะแนนเฉลี่ย ช่วงชั้นที่ 1	คะแนนเฉลี่ย ช่วงชั้นที่ 2	คะแนนเฉลี่ย ภาพรวม
	1. ฉันได้รับความช่วยเหลือจากครูทุกครั้ง เวลาฉันไม่เข้าใจ วิชาคณิตศาสตร์	4.27 (S.D.=0.92)	4.30 (S.D.=0.84)	4.29 (S.D.=0.88)
	2. ฉันได้รับความช่วยเหลือจากครูทุกครั้ง เวลาฉันอ่านไม่ เข้าใจ หรือเขียนไม่ได้	4.10 (S.D.=1.05)	4.17 (S.D.=0.78)	4.14 (S.D.=0.92)

ความเห็นต่อทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตของผู้เรียน

นักเรียนในโครงการมีความเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก นักเรียนเห็นว่า ได้เรียนรู้สิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ทุกวัน มีคะแนนเฉลี่ย 4.34 คะแนน จาก 5 คะแนน ซึ่งถือเป็นค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดในกลุ่มด้านทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต ลำดับต่อมาคือ นักเรียนสามารถทำงานกับเพื่อนได้ดี มีคะแนนเฉลี่ย 4.18 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยรายช่วงชั้น คือ 4.27 และ 4.09 คะแนน ของช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

ความเห็นนักเรียนเกี่ยวกับนักเรียนกล้าขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ลักษณะความเห็นนี้คล้ายกับความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ความรู้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม จากข้อสังเกตของคณะผู้วิจัยพบว่า หลังจากการทำกิจกรรม นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จะพูดคุยกับคณะผู้วิจัยส่วนตัวและตั้งคำถามเกี่ยวกับอาชีพ การทำงานในอนาคต ความชอบ ความถนัด โดยไม่ถามในช่วงที่เปิดโอกาสให้สอบถามระหว่างการทำกิจกรรม ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเห็นในด้านการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นและการใช้ความรู้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้การกระจายของข้อมูล (S.D.) ในทุกข้อมีการกระจายน้อย กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน (ดังตารางที่ 18)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 18 ความเห็นต่อทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตของผู้เรียน

รายการคำถาม		คะแนนเฉลี่ย ช่วงชั้นที่ 1	คะแนนเฉลี่ย ช่วงชั้นที่ 2	คะแนนเฉลี่ย ภาพรวม
	3. ฉันได้เรียนรู้สิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ทุกวัน	4.39 (S.D.=0.90)	4.30 (S.D.=0.86)	4.34 (S.D.=0.88)
	4. ฉันสามารถทำงานกับเพื่อนๆ ได้อย่างดี	4.27 (S.D.=0.92)	4.09 (S.D.=0.90)	4.18 (S.D.=0.91)
	5. ฉันกล้าขอความช่วยเหลือจากครู เพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง	4.24 (S.D.=0.91)	3.94 (S.D.=0.95)	4.09 (S.D.=0.94)
	6. ฉันใช้ความรู้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เอง	4.20 (S.D.=0.97)	3.93 (S.D.=0.83)	4.06 (S.D.=0.91)

ความเห็นต่อสภาวะทางกายและจิตใจของผู้เรียน

นักเรียนในโครงการมีความเห็นเกี่ยวกับสภาวะทางกายและจิตใจอยู่ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 4.00 คะแนน จาก 5 คะแนน) เมื่อพิจารณาความเห็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความเห็นเรื่องสุขภาพแข็งแรงสูงสุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.34 คะแนน ทั้งนี้ผลคะแนนประเมิน ค่อนข้างสอดคล้องกับกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพทางกายที่โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ในเรื่องการมีความสุขที่ได้มาโรงเรียน นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ลักษณะความเห็นนี้คล้ายกับข้อ 10 ที่สอบถามเกี่ยวกับ นักเรียนรู้ว่าตัวเองต้องการอะไร และสามารถบอกคนอื่นได้

สำหรับความกังวลเกี่ยวกับการสอบ หรืองานที่ยาก เป็นข้อสำคัญที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 มีความเห็นอยู่ในระดับมาก (3.88 คะแนน) แต่นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (3.24 คะแนน) ทั้งนี้การกระจายของข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นด้านสภาวะ มีการกระจายที่มากกว่าข้อมูลข้างต้นกลุ่มอื่น ซึ่งอาจหมายความว่า นักเรียนมีความเห็นที่หลากหลายกว่าและไม่ได้คิดคล้ายกันเหมือนประเด็นอื่นๆ (ดังตารางที่ 19)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 19 ความเห็นต่อสภาวะของผู้เรียน

รายการคำถาม		คะแนนเฉลี่ย ช่วงชั้นที่ 1	คะแนนเฉลี่ย ช่วงชั้นที่ 2	คะแนนเฉลี่ย ภาพรวม
	7. ฉันมีสุขภาพแข็งแรง	4.50 (S.D.=0.81)	4.20 (S.D.=0.96)	4.34 (S.D.=0.91)
	8. ฉันมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนทุกวัน	4.37 (S.D.=0.90)	3.93 (S.D.=1.08)	4.14 (S.D.=1.02)
	9. ฉันไม่กังวลกับการสอบ หรืองานที่ยาก	3.88 (S.D.=1.23)	3.24 (S.D.=1.03)	3.55 (S.D.=1.17)
	10.ฉันรู้ว่าตัวเองต้องการอะไร และสามารถบอกคนอื่นได้	4.12 (S.D.=1.08)	3.85 (S.D.=1.11)	3.98 (S.D.=1.10)

การเปรียบเทียบมุมมองของนักเรียนและครู ต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

เมื่อเปรียบเทียบเชิงสถิติ (ดังตารางที่ 20) พบว่า ความเห็นต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียนทั้งหมดระหว่างครูและผู้เรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูมีแนวโน้มที่จะประเมินนักเรียนมากกว่านักเรียนประเมินตนเอง มีเพียงบางประเด็นที่นักเรียนประเมินคะแนนมากกว่าครูประเมินไว้ รายละเอียดจะนำเสนอในส่วนถัดไป

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเห็นของนักเรียนและครูต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
score	Equal variances assumed	.997	.319	2.374	317	.018	.23796	.10025	.04073	.43520
	Equal variances not assumed			1.910	61.716	.061	.23796	.12460	-.01112	.48705

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดคำนวณนั้น ครูประเมินนักเรียนน้อยกว่าที่นักเรียนประเมินตนเอง โดยนักเรียนรู้สึกได้รับความช่วยเหลือในระดับมาก และครูประเมินว่านักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือมีพัฒนาการดีขึ้นในระดับมาก ส่วนการอ่านออกเขียนได้นั้น ทั้งครูและนักเรียนมีความเห็นในระดับคะแนนที่เท่ากัน จึงอาจบอกได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ดังตารางที่ 21)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 21 ความเห็นของครูและนักเรียนต่อความสามารถในการอ่านเขียนและคิดคำนวณ

คำถาม	Mean (ครู=52)	คำถาม	Mean (นักเรียน=267)
1. นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการคิดคำนวณ ได้รับการพัฒนาจนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน	4.05	1. ฉันได้รับความช่วยเหลือจากครูทุกครั้ง เวลาฉันไม่เข้าใจวิชาคณิตศาสตร์	4.29
2. นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการอ่านเขียน ได้รับการพัฒนาจนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน	4.14	2. ฉันได้รับความช่วยเหลือจากครูทุกครั้ง เวลาฉันอ่านไม่เข้าใจ หรือเขียนไม่ได้	4.14

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต ครูประเมินนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตมากกว่านักเรียนประเมินตนเองในทุกๆ ประเด็น ยกเว้นประเด็นนักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ทุกวันนี้นักเรียนประเมินสูงกว่าครูประเมิน ซึ่งเป็นข้อย่อยที่มีความแตกต่างระหว่างความเห็นครูและนักเรียนน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ (ดังตารางที่ 22)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 22 ความเห็นของครูและนักเรียนต่อทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต

คำถาม	Mean (ครู=52)	คำถาม	Mean (นักเรียน=267)
3. นักเรียนได้เรียนในสิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ทุกๆ วัน	4.27	3. ฉันได้เรียนรู้สิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ทุกวัน	4.34
4. นักเรียนทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	4. ฉันสามารถทำงานกับเพื่อนๆ ได้พอดี	4.18
5. นักเรียนกล้าขอความช่วยเหลือจากครู เพื่อน พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง	4.41	5. ฉันกล้าขอความช่วยเหลือจากครู เพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง	4.09
6. นักเรียนนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เอง	4.32	6. ฉันใช้ความรู้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เอง	4.06

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพ ครูประเมินนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพมากกว่านักเรียนประเมินตนเองในทุกๆ ประเด็น และค่อนข้างมีความแตกต่างกันมากในประเด็นที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางอารมณ์ และนักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง (ดังตารางที่ 23) ซึ่งความแตกต่างนี้ ค่อนข้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการทำกิจกรรมของนักเรียน เกี่ยวกับความรู้สึกในการมาโรงเรียน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น มากที่สุด (4.50 – 5.00) มาก (3.50 – 4.49) ปานกลาง (2.50 – 3.49) น้อย (1.50 – 2.49) และน้อยที่สุด (1.00 – 1.49)

ตารางที่ 23 ความเห็นของครูและนักเรียนต่อสภาวะ

คำถาม	Mean (ครู=52)	คำถาม	Mean (นักเรียน=267)
7. นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง	4.59	7. ฉันมีสุขภาพแข็งแรง	4.34
8. นักเรียนร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.64	8. ฉันมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนทุกวัน	4.14
9. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์	4.45	9. ฉันไม่กังวลกับการสอบ หรืองานที่ยาก	3.55
10. นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง	4.32	10. ฉันรู้ว่าตัวเองต้องการอะไร และสามารถบอกคนอื่นได้	3.98

อภิปรายผล

ประเด็นเกี่ยวกับความสามารถด้านการคิดคำนวณ และการอ่านออกเขียนได้ จากการประเมินโดยเกณฑ์การตอบคำถามและความเห็นของครูและนักเรียน จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเขียนรวมถึงสื่อสารโต้ตอบได้ดี นอกจากนี้ทั้งนักเรียนและครูประเมินเกี่ยวกับการคิดคำนวณอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการในการฟื้นฟูการเรียนรู้ด้อย โดยเฉพาะการอ่านเขียนและการคิดคำนวณ แต่ยังมีนักเรียนส่วนน้อยที่ยังต้องได้รับการสนับสนุนพัฒนาเพิ่มเติมรายบุคคล ซึ่งหากพิจารณาถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรม พบว่า โดยมากจะมีการประเมินก่อนเรียน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนก่อนในขั้นนี้เพื่อที่จะจัดเตรียมสื่อหรือใบงานที่มีระดับความยากง่ายแตกต่างกัน ในส่วนของกระบวนการ ครูมีแนวโน้มที่จะใช้กระบวนการคล้ายกันสำหรับนักเรียนทุกๆ กลุ่ม ซึ่งอาจไม่ตรงตามความต้องการหรือสอดคล้องกับพื้นฐานของนักเรียนบางส่วน ดังนั้น กระบวนการฟื้นฟูการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละกลุ่มจึงควรมีความแตกต่างกัน แม้ในช่วงแรกของกระบวนการฟื้นฟูอาจใช้วิธีการเรียนแยกกลุ่มเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม หลังจากนั้นจึงควรใช้กระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดปฏิสัมพันธ์หรือให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันคละกลุ่ม

การพัฒนาด้านการคิดคำนวณ และการอ่านออกเขียนได้ ถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งต่อไปยังการพัฒนาทักษะอื่นๆ รวมถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต การประเมินของครูและนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก แต่ประเด็นนักเรียนกล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ครู และผู้ปกครองนั้น นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.24 คะแนน ส่วนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 3.94 คะแนน อีกทั้งมุมมองของนักเรียนและครู ยังมีความแตกต่างกัน โดยนักเรียนมีความเห็นต่อทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตน้อยกว่าครูประเมินไว้ ซึ่งช่องว่างนี้อาจเกิดมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่อาจยังไม่ได้เอื้อให้เกิดการพัฒนาทักษะจากการสัมภาษณ์พบว่า ครูเน้นวิธีการฝึกฝนทักษะด้วยการทำแบบฝึกหัดและท่องสูตรคูณ จึงอาจจะไม่ได้ใช้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ มากนัก

ประเด็นด้านสภาวะ ถือเป็นประเด็นที่ถูกให้ความสำคัญน้อยกว่าทักษะการอ่านออกเขียน และส่วนใหญ่เน้นกิจกรรมพัฒนาสภาวะทางกาย เช่น กีฬา เป็นต้น จากการเก็บข้อมูล พบว่า นักเรียนมีสุขภาพทางกายอยู่ในระดับดีทั้งนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ส่วนสภาวะทางจิตใจอยู่ในระดับค่อนข้างดี ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยง

กับความรู้สึกและพฤติกรรมต่อการเรียนรู้ ข้อมูลการสัมภาษณ์ครูชี้ให้เห็นว่า นักเรียนมีความสุขในการเรียนมากขึ้นและอยากมาโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักเรียนที่ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสุขอยากมาโรงเรียน มีนักเรียนบางส่วนเท่านั้นที่มีความรู้สึกเบื่อ กังวล และเศร้า ประเด็นนี้สอดคล้องกับเรื่องความกังวลเกี่ยวกับการสอบหรืองานที่ทำหาย ทั้งนี้ระหว่างการทำกิจกรรม คณะผู้วิจัยได้พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับนักเรียน โดยพบว่านักเรียนบางส่วนมีความกังวลเกี่ยวกับการสอบ โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้น ป.6 เพราะเป็นชั้นสุดท้ายก่อนจะเลื่อนชั้นไปเรียนระดับมัธยมศึกษา อีกทั้งช่วงเวลาที่ได้ทำกิจกรรมกับนักเรียนเป็นช่วงใกล้สอบปลายภาคหรือระหว่างการสอบ จึงอาจทำให้นักเรียนมีความรู้สึกกดดันและเครียดกับการสอบ

นอกจากนี้ นักเรียนบางส่วนไม่สามารถบอกความต้องการหรือสถานการณ์ของตนเองได้ ซึ่งเป็นอีกประเด็นที่อาจจะต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะนักเรียนระดับ ป.6 ที่มีความเห็นต่อประเด็นนี้ในระดับปานกลาง ระหว่างการทำกิจกรรม พบว่า เมื่อนักวิจัยเปิดกว้างให้นักเรียนถามคำถาม นักเรียนส่วนหนึ่ง (โดยเฉพาะระดับชั้น ป.6) ไม่กล้ายกมือถามในห้องเรียน แต่จะเดินเข้ามาถามหลังการที่กิจกรรมเสร็จสิ้นเป็นรายบุคคล โดยจะสอบถามเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ชีวิต จึงอาจกล่าวได้ว่า นักเรียนอาจมีความรู้สึกสับสน ไม่มั่นใจในตัวเอง ไม่กล้าถาม ซึ่งหากครูไม่รู้จักนักเรียนดีพอ ครูอาจช่วยเหลือหรือสนับสนุนนักเรียนไม่เป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสม

ความแตกต่างระหว่างมุมมองของครูและนักเรียนเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน อาจเกิดจากประเด็นด้านทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตและสุขภาวะ ด้วยสาเหตุ 3 ประเด็นใหญ่ คือ

1. สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยเฉพาะชั้น ป.6 ถือเป็นช่วงรอยต่อระหว่างวัยเด็ก (6-11ปี) สู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้น (12-18 ปี) ซึ่งอยู่ในช่วงการค้นหาตัวเอง ทำความเข้าใจกับความต้องการของตนเอง การหาอัตลักษณ์และความสับสนของบทบาท (Identity and role confusion) (Cherry, 2022) ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญที่จะออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ตรงกับช่วงการเติบโต อย่างเช่น การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับคนและสิ่งรอบตัว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเป้าหมายการใช้ชีวิต การประกอบอาชีพ หากกระบวนการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมตามวัย อาจทำให้การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคล้ายกับความเห็นของครูมากขึ้น
2. ปรากฏการณ์ "Self-enhancement bias" อาจเป็นสาเหตุของการประเมินตนเองน้อยกว่าคนอื่น ประเมิน เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับมุมมองของครูและ ผอ.ต่อการประเมินครูเช่นกัน แต่อาจมีความแตกต่างน้อยกว่ามุมมองของครูและนักเรียนต่อการประเมินนักเรียน ประการที่หนึ่ง การวิจารณ์ตนเอง (Self-Criticism) คนเรามักวิจารณ์ตนเองอย่างเข้มงวดที่สุด เพราะเรามีความตั้งใจและตระหนักถึงข้อบกพร่องและข้อเสียของเราเองมากกว่าคนอื่นที่ไม่รู้จักเรา และประการที่สอง มุมมองจำกัด (Limited Perspective) โดยเฉพาะคนเรามักมีข้อมูลเกี่ยวกับตนเองอย่างจำกัด เพราะอาจเลือกจะเชื่อเฉพาะประสบการณ์และความคิดของตนเอง ซึ่งอาจทำให้ไม่มีทักษะในการประเมินตนเอง

เท่ากับทักษะในการประเมินผู้อื่น จึงประเมินตนเองต่ำเกินไป (Alicke & Govorun, 2005; Sedikides, 1993)

3. ข้อจำกัดของนักเรียนกับการทำแบบสอบถาม โดยเฉพาะนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อาจทำให้ผลการวิเคราะห์คลาดเคลื่อนได้ ข้อจำกัดที่สามารถเกิดขึ้นได้ (Ravens-Sieberer & Erhart, 2007; Tourangeau, et.al., 2000; Varni, et.al., 2001) เช่น (1) ความสามารถด้านการอ่านเขียนมีผลต่อความแม่นยำในการตอบคำถาม (2) ความสามารถในการจดจ่อกับแบบสอบถามอาจทำให้นักเรียนตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ (3) อคติที่เกิดจากสังคมอาจทำให้นักเรียนเชื่อและเลือกตามเพื่อน ซึ่งอาจจะไม่ใช่ความเห็นหรือความรู้สึกแท้จริง และ (4) ช่วงวัยและพัฒนาการที่แตกต่าง อาจทำให้นักเรียนแปลหรือเข้าใจคำถามแตกต่างกัน จึงทำให้ตอบคำถามไม่ตรงกับความรู้สึกจริง อย่างไรก็ตามคณะผู้วิจัยมีแนวทางในการลดข้อจำกัด ได้แก่
 - ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย (กิจกรรม 1 และ 2) เพื่อยืนยันความถูกต้องของความเห็นของนักเรียน (Cross-Check)
 - ออกแบบข้อคำถามให้สั้น กระชับ และใช้ภาษาที่เหมาะสมผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ปรับข้อคำถามและใช้สัญลักษณ์แทนการใช้ตัวอักษรหรือตัวเลข รวมถึงระหว่งการเก็บข้อมูลนักเรียนสามารถสอบถามได้หากไม่เข้าใจ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้เดินสังเกตนักเรียนระหว่างทำแบบสอบถามทั่วห้องเรียน เพื่ออธิบายและยกตัวอย่างสำหรับข้อคำถามที่นักเรียนไม่เข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

รายงานส่วนนี้ประกอบการด้วยข้อเสนอแนะต่อมาตรการฟื้นฟู ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะต่อมาตรการฟื้นฟู 5 มาตรการ

มาตรการที่ 1 การประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ

1.1 แนะนำเทคนิคการประเมินนักเรียนที่มีความหลากหลาย ครอบคลุมทุกๆ ประเด็นที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบการประเมินก่อนเรียน โดยมากเป็นการใช้แบบทดสอบเกี่ยวกับการอ่าน แบบทดสอบเกี่ยวกับจิตวิทยาจิตศาสตร์ มีโรงเรียนบางแห่งให้นักเรียนได้ประเมินตนเองเกี่ยวกับสุขภาพจิต อย่างไรก็ตาม หากส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการอื่นๆ ในการประเมินด้วยให้ครอบคลุมทั้งทักษะการอ่านเขียน การคิดคำนวณ และ สุขภาวะ จะทำให้โรงเรียนเห็นสถานการณ์การเรียนรู้ถดถอยได้ครบทุกมิติ ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการออกแบบ แผนการฟื้นฟูร่วมกันในขั้นตอนต่อไป

1.2 สนับสนุนระบบการจัดเก็บข้อมูล การแสดงผลที่ใช้งานง่าย

การใช้ข้อมูลการประเมินนักเรียนข้างต้นและข้อมูลอื่นๆ (เช่น ภูมิหลังนักเรียน ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน เป็นต้น) เพื่อออกแบบแผนฟื้นฟู เป็นแนวทางที่เหมาะสมและมีความเป็นระบบ และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ของกระบวนการนี้ หากมีระบบการจัดการเก็บข้อมูลและการแสดงผลที่ใช้งานง่ายที่ชี้ให้เห็นข้อมูลเชิงลึก เช่น จำนวนนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือรายบุคคล และรายละเอียดของนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ จะทำให้การวางแผนการฟื้นฟูทำได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

จากการสัมภาษณ์พบว่า ในโรงเรียน 1 แห่ง อาจมีนักเรียน 1-2 คนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านสุขภาพ ทางสังคมและจิตใจเป็นอย่างมาก ดังนั้นหากสามารถวินิจฉัยได้อย่างทันท่วงทีและมีข้อมูลเชิงประจักษ์ อาจทำให้ การช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ เข้าถึงได้อย่างรวดเร็วและตรงประเด็นมากขึ้น

มาตรการที่ 2 การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ

2.1 แนะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

การที่มูลนิธิฯ มี MicroLearning สื่อการเรียนรู้ ตัวอย่างในงาน แบบฝึกหัด เป็นคลังข้อมูลที่ครูสามารถ นำไปใช้ประกอบตามแผนการฟื้นฟูได้ มูลนิธิฯ อาจอำนวยความสะดวกสบายโดยการเลือกสื่อการเรียนรู้ที่ หลากหลายประกอบให้เป็นแผนการเรียนรู้หรือหน่วยงานการเรียนรู้ ที่มีทั้งการฝึกทักษะพื้นฐานด้วยการทำ แบบฝึกหัดหรือท่องจำ และการฝึกนำความรู้เหล่านั้นไปใช้กับโจทย์หรือสถานการณ์ที่นักเรียนอาจประสบเจอใน ชีวิตประจำวัน ตัวอย่างชุดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยสื่อที่หลากหลายจะทำให้ครูเห็นภาพและสามารถใช้เป็นข้อมูล เหล่านี้เป็นแนวทางการออกแบบแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องในการเรียนรู้

2.2 จัดทำคู่มือการใช้งานงบประมาณ ที่ครอบคลุมถึงรายการที่สามารถใช้เงินได้

โรงเรียนมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้งบประมาณ โดยมีสาเหตุ คือ 1) แผนการฟื้นฟูอาจต้องการทรัพยากรนอกเหนือจากการใช้วัสดุสำหรับการเรียนรู้ เช่น ต้องการวิทยากรเป็นครั้งคราว ซึ่งโรงเรียนมีความกังวลเกี่ยวกับการใช้งบประมาณให้ถูกต้อง และ 2) งบประมาณมากเกินไป ทำให้โรงเรียนหาแนวทางในการใช้งบประมาณที่เหลือให้คุ้มค่า เช่น ซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม

ดังนั้น หากมูลนิธิฯ สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ และทำการสื่อสารกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเมื่อมีรายการเพิ่มเติม ก็จะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับโรงเรียน และสามารถทำให้โรงเรียนใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า ตรงความต้องการ แทนที่จะนำไปใช้กับวัสดุเพื่อการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว

มาตรการที่ 3 การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู

3.1 เพิ่มเติมประเด็นการพัฒนาด้านจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก ทั้งเนื้อหาและรูปแบบของสื่อ

จากข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองของครูกับเด็กเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ทำให้เห็นว่ายังมีช่องว่างของการรับรู้ที่เกิดขึ้น แม้ว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู (ทั้งครูกับการเป็นผู้ก่อการและสมรรถนะครู) ค่อนข้างมีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน แต่พบว่าอาจยังมีช่องว่างในการนำความรู้หรือสมรรถนะต่างๆ ไปใช้ในห้องเรียน ดังนั้นจึงอาจเพิ่มเติมประเด็นเกี่ยวกับจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก เพื่อให้ครูมีความเข้าใจและคำนึงถึงประเด็นเหล่านี้เป็นเงื่อนไขในการออกแบบการเรียนรู้ที่จะปิดช่องว่างการรับรู้ระหว่างนักเรียน นอกจากนี้ความรู้ด้านจิตวิทยาและพัฒนาการเด็กจะช่วยให้ครูรู้จักและช่วยพัฒนาเด็กในเรื่องของสุขภาวะได้ดียิ่งขึ้น

3.2 เพิ่มการเรียนรู้สำหรับครู ให้มีความหลากหลาย

3.2.1 ปรับการจัด Workshop ให้สอดคล้องกับระยะเวลา จากการสัมภาษณ์ครูพบว่า Workshop ค่อนข้างใช้เวลานาน จึงอาจปรับช่วงเวลาให้สั้นแต่มีความต่อเนื่อง หรืออาจทำในรูปแบบ on-demand มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเวลาของครู

3.2.2 ติดตามผลการแลกเปลี่ยนในวง PLC จากการสัมภาษณ์ครูพบว่า สิ่งที่ได้เรียนรู้จาก PLC ที่จัดโดยโค้ช เป็นสิ่งที่มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้จริงกับการฟื้นฟูการเรียนรู้ ดังนั้นหากโค้ชสามารถเพิ่มการติดตามผลการแลกเปลี่ยนในวง PLC จะทำให้โค้ชสามารถกำหนดหัวข้อที่ตรงกับความต้องการของครูได้มากขึ้น รวมถึงอาจเป็นหัวข้อการแลกเปลี่ยนที่มีความซับซ้อนที่เชื่อมโยงกับวง PLC ก่อนหน้า ด้วยวิธีการนี้จะทำให้ครูสามารถใช้กระบวนการ Inquiry ในการตั้งคำถามกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาให้ดียิ่งได้ และเมื่อครบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหลักของวง PLC แล้วจึงทำวงแลกเปลี่ยนหัวข้อถัดไป

มาตรการที่ 4 การช่วยเหลือผู้เรียน

4.1 สร้างความเข้มแข็งเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเขียนและคิดคำนวณ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย (Meaningful Learning)

การส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการอ่านเขียน คิดคำนวณ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐาน มาสร้างความคิดใหม่ๆ และครูเป็นผู้สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และต่อยอดจากความรู้เดิมอย่างเป็นขั้นตอน (สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2565)

มูลนิธิฯ อาจพิจารณาเพิ่มเติมกระบวนการ Steam Design Process ซึ่งนับเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างชำนาญ ซึ่งจะต้องมีครูเป็นผู้ให้คำชี้แนะอย่างต่อเนื่อง หรือ การแนะนำวิธีการใช้ Learning Box อย่างสร้างสรรค์ เช่น การใช้ Learning Box เป็นกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ก็จะทำให้นักเรียนมีความกล้า ความมั่นใจที่จะขอความช่วยเหลือกับผู้อื่นๆ ในเรื่องต่างๆ ที่ไม่ใช่แค่เรื่องการเรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยให้การพัฒนาสุขภาวะทางจิตใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้หากครูออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับการฟื้นฟูทักษะการอ่านเขียน อาจจะทำให้นักเรียนมีโอกาสในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในเวลาเดียวกัน

4.2 เพิ่มตัวเลือกการพัฒนาด้านสุขภาวะทางจิตใจ

โรงเรียนมีแนวโน้มจะทำการฟื้นฟูในเรื่องทักษะการอ่านออกเขียนได้ และคิดคำนวณ รวมถึงสุขภาวะทางกาย โดยอาจให้น้ำหนักกับสุขภาวะทางจิตใจน้อยกว่า ซึ่งอาจเป็นเพราะครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ไม่มากพอ และมองว่าเป็นเรื่องเฉพาะทางสำหรับนักจิตวิทยาหรือผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นโครงการฯ จึงควรเพิ่มตัวเลือกสื่อการเรียนรู้ และความรู้ความเข้าใจต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาวะทางจิตใจ เพื่อให้ครูสามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนนักเรียนทุกๆ คนได้ในเบื้องต้น และสามารถส่งต่อหรือประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการสนับสนุนทางด้านจิตใจ

มาตรการที่ 5 การติดตาม ปรับปรุง และผลสะท้อนกลับ

5.1 ส่งเสริมให้ครูออกแบบเครื่องมือการติดตามผลอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูสามารถสะท้อนผลบนข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีความถูกต้องแม่นยำ

มูลนิธิฯ สามารถจัดทำเนื้อหาการอบรม MicroLearning บทความ หรือ Workshop ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินก่อนและหลังเรียน เนื่องจากจากข้อมูลพบว่า โรงเรียนมีแนวโน้มทำการประเมินก่อนเรียนตามมาตรการที่ 1 แต่ยังคงขาดการประเมินหลังเรียน และในส่วนของโรงเรียนที่ดำเนินการก็อาจทำการประเมินหลังเรียนด้วยเครื่องมือที่ไม่เหมือนกับเครื่องมือประเมินก่อนเรียน ทำให้ผลอาจคลาดเคลื่อนได้ ดังนั้นจึงอาจจะต้องการทำสื่อให้ความรู้และวิธีการการประเมินก่อนหลังที่ครูสามารถนำไปปรับใช้ได้ เพื่อให้ครูสามารถได้รับข้อมูลการประเมินที่

ถูกต้อง แม่นยำ อีกทั้งอาจเพิ่มรูปแบบการคำนวณผลก่อน-หลังเรียนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อย่างเช่น การนำเครื่องมือคำนวณ Effect Size มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ผล ซึ่งอาจจะเริ่มจากโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมโครงการ TSQP เพื่อเป็นการต่อยอดการใช้เครื่องมือและทำให้การประเมินการฟื้นฟูการเรียนรู้ถดถอยของโรงเรียนมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น

5.2 ส่งเสริมการประเมินเพื่อพัฒนาระหว่างการเรียนรู้

การสังเกต พูดคุยกับนักเรียนระหว่างการเรียนรู้จะทำให้ครูเห็นพัฒนาการและสามารถสนับสนุนนักเรียนได้อย่างทันท่วงที ดังนั้นการให้ Feedback เชิงสร้างสรรค์และสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก จะทำให้นักเรียนสามารถฟื้นฟูการเรียนรู้ได้อย่างตรงจุด

5.3 ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากข้อ 5.1 และข้อมูลผลสะท้อนกลับจากข้อ 5.2 เพื่อการติดตามและรายงานผลภาพรวมอย่างแม่นยำ

โครงการฯ อาจส่งเสริมให้โรงเรียนใช้ฐานเก็บข้อมูลกลางของโรงเรียนในการรวบรวมข้อมูล 5.1 และ 5.2 รวบรวมเป็นผลการดำเนินการของโครงการในภาพรวม และสะท้อนผลเพื่อหาแนวทางปรับปรุงบนข้อมูลดังกล่าว แทนการสะท้อนผลผ่านประสบการณ์หรือการรับรู้ที่อาจมีอคติ (bias)

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ

เพิ่มบทบาทโค้ชในการสนับสนุนด้านวิชาการและภาวะผู้นำ

จากการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของโค้ชฐานและผู้สนับสนุน ครูส่วนใหญ่เห็นว่า โค้ชสนับสนุนครูในการดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงที ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ หากสามารถสนับสนุนทางวิชาการเพิ่มเติม เช่น การเพิ่มทักษะการสะท้อนผลเชิงวิชาการให้กับครู ก็จะทำให้ครูสามารถใช้กระบวนการฟื้นฟูที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาทักษะและสุขภาวะด้วย นอกจากนี้ โค้ชสามารถมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาให้กับ ผอ. เพื่อให้ ผอ.สามารถสนับสนุนการทำงานของครูได้อย่างเต็มที่

ยกระดับกระบวนการทำงานหลังบ้าน

โครงการฯ อาจคำนึงถึงรูปแบบการดำเนินโครงการที่ลดกระบวนการด้านการจัดการเอกสาร หรือทำให้การจัดการด้านเอกสารทำได้ง่ายและประหยัดเวลามากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับนักเรียนที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับด้านสุขภาวะ

มูลนิธิฯ อาจประสานกับหน่วยงานให้ทุน เพื่อแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับกลไกการช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติม โดยเฉพาะสุขภาวะด้านจิตใจ เพราะยังมีนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในแต่ละโรงเรียนที่โรงเรียนอาจไม่สามารถช่วยเหลือได้อย่างเต็มที่

แหล่งอ้างอิง

- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2561). *การวิจัยเชิงทดลอง*. สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2565, จาก <http://www.watpon.in.th/journal/exper.pdf>
- นรรธพร จันท์เฉลี๋ย เสริบุตร. (2565). *มาตรการฟื้นฟูความรู้ที่ถดถอยในเด็ก (Learning Loss) โดย Starfish Education*. สืบค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2565, จาก https://www.starfishlabz.com/blog/579-มาตรการฟื้นฟูความรู้ที่ถดถอยในเด็ก-learning-loss-โดย-starfish-education?utm_source=facebook&utm_medium=social&utm_campaign=บทความ_มาตรการฟื้นฟูความรู้ที่ถดถอยในเด็ก
- ยศวีร์ สายฟ้า. (2565). *Learning Loss ภาวะการณ์เรียนรู้ถดถอย*. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565, จาก <https://research.eef.or.th/learning-loss-recession/>
- วิจารณ์ พานิช. (2565). *เอื้อระบบนิเวศ เพื่อครูเป็นผู้ก่อการ*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2565). *Meaningful Learning” เรียนรู้อย่างไรให้มีความหมาย*. สืบค้นเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.starfishlabz.com/blog/423-meaningful-learning-เรียนรู้อย่างไรให้มีความหมาย>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.). (2565). *มาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2565, จาก <http://www.onec.go.th/th.php/book/BookView/1942>
- อัชฌา สุวรรณกาญจน์. (2557). *แบบแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง*. สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2565, จาก <http://permboonlearningcenter.com/pdf/r2r/3.pdf>
- Alicke, M. D., & Govorun, O. (2005). The Better-Than-Average Effect. In M. D. Alicke, D. A. Dunning, & J. I. Krueger (Eds.), *The Self in Social Judgment* (pp. 85–106). Psychology Press.
- Asian Development Bank (ADB). (2022). *Steps and Strategies for Recovering Learning Losses in Southeast Asia*. Retrieved January 24, 2023, from <https://bimp-eaga.asia/article/steps-and-strategies-recovering-learning-losses-southeast-asia06/Teachers-min.pdf>
- Belayneh M., (2014). *Why educational research matters to you: Rote vs meaningful learning*. Retrieved November 14, 2023, from <https://uwaterloo.ca/chem13-news-magazine/november-2014/recommended/why-educational-research-matters-you-rote-vs-meaningful#:~:text=While%20active%20learning%20is%20often,that%20meaningful%20l>

earning%20actually%20occurs.&text=Rote%20learning%20is%20still%20important,repeati
ng%20information%20until%20it's%20remembered

- Calvert, L. (2016). The power of teacher agency. Retrieved March 2, 2023, from <https://learningforward.org/wp-content/uploads/2016/04/the-power-of-teacher-agency-april16.pdf>
- Cherry K. (2022). *Erikson's Stages of Development: A Closer Look at the Eight Psychosocial Stages*. Retrieved March 10, 2023, from <https://www.verywellmind.com/erik-eriksons-stages-of-psychosocial-development-2795740>
- Clark, C., & Teravainen-Goff, A. (2018). *Mental Wellbeing, Reading and Writing: How Children and Young People's Mental Wellbeing Is Related to Their Reading and Writing Experiences*. National Literacy Trust Research Report. National Literacy Trust.
- OECD. (2005). *Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers*. OECD, Paris.
- Priestley, M. & Biesta, G.J.J. (eds.) (2013) *Reinventing the Curriculum: New Trends in Curriculum Policy and Practice*. London: Bloomsbury Academic.
- Priestley, M., Biesta, G.J.J. & Robinson, S. (2015). *Teacher agency: what is it and why does it matter?*. In R. Kneyber & J. Evers (eds.), *Flip the System: Changing Education from the Bottom Up*. London: Routledge.
- Ravens-Sieberer, U., & Erhart, M. (2007). Measuring subjective health in children and adolescents: Implications for health outcomes research. *In Child and adolescent health and health care quality: Measuring what matters* (pp. 201-218). Oxford University Press.
- Sedikides, C. (1993). Assessment, enhancement, and verification determinants of the self-evaluation process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65(2), 317-338.
- Tourangeau, R., Rips, L. J., & Rasinski, K. (2000). *The psychology of survey response*. Cambridge University Press.
- UNESCO. (2023). *Literacy Glossary*. Retrieved January 8, 2023, from <https://uis.unesco.org/en/glossary-term/literacy>
- UNESCO. (n.d.) *Training and supporting teachers in adapting to the post-pandemic era in the Asia Pacific*. Retrieved January 17, 2023, from [54](https://transformingeducationsummit.sdg4education2030.org/system/files/2022-</p></div><div data-bbox=)

Varni, J. W., Seid, M., & Kurtin, P. S. (2001). PedsQL™ 4.0: Reliability and validity of the Pediatric Quality of Life Inventory™ Version 4.0 Generic Core Scales in healthy and patient populations. *Medical care*, 39(8), 800-812.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามครู ผอ.

แบบสอบถาม

ขอความร่วมมือท่านในการให้ข้อมูล โดยตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมากที่สุด ทั้งนี้ข้อมูลจะไม่ถูกนำมาเปิดเผยรายบุคคล และไม่มีผลกระทบต่อการทำงานประการใด

คำชี้แจง แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ภาพรวมแผนและกระบวนการฟื้นฟูการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ภาพรวมการสนับสนุนของมูลนิธิ

ตอนที่ 4 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

ตอนที่ 5 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่ง

- ครู
- ผู้บริหารสถานศึกษา
- รองผู้อำนวยการ
- อื่นๆ

2. สอนช่วงชั้น (สำหรับท่านที่ตอบ “ครู” ในข้อที่ 1)

- ช่วงชั้นที่ 1
- ช่วงชั้นที่ 2
- ช่วงชั้นที่ 3
- อื่นๆ

3. สังกัด

- สพป.
- สพม.
- สช.
- อปท.

4. โรงเรียนเคยเข้าร่วมโครงการอื่นๆ กับมูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮมหรือไม่

- เคย
- ไม่เคย
- ไม่ทราบ

ตอนที่ 2 ภาพรวมแผนและกระบวนการฟื้นฟูการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าแต่ละข้อต่อไปนี้ตรงหรือสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ เพียงตัวเลือกเดียว (5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

ประเด็น	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
สภาพแวดล้อมทั้งระบบ	1. โรงเรียนใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการฟื้นฟูการเรียนรู้					
การวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ	2. แผนการฟื้นฟูบูรณาการเข้ากับแผนปฏิบัติงานประจำปีได้อย่างเหมาะสม					
การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู	3. ครูวิเคราะห์และวางแผนจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรอบการเรียนรู้ได้					
	4. ครูมีวิธีการและเครื่องมือในการประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามสภาพจริง					
การช่วยเหลือผู้เรียน	5. ครูวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
	6. ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในการฟื้นฟูการเรียนรู้					
การติดตามปรับปรุง และผลสะท้อนกลับ	7. โรงเรียนมีแผนการติดตามงานที่คล่องตัว					
	8. โรงเรียนนำผลการติดตามมาปรับแผนและวิธีการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง					

วิธีการฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ใช้ (เลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

☐ ชุดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง	☐ หลักสูตรทิวเข้มปรับพื้นฐานก่อนการเปิดเรียน
☐ การประเมินความพร้อมก่อนเรียน	☐ ข้อสอบ exit exam เพื่อการประเมินหลังเรียน
☐ การจัดสอนเสริมที่โรงเรียน นอกเวลาเรียนปกติ	☐ การจัดสอนเสริมออนไลน์ นอกเวลาเรียนปกติ
☐ การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองหรืออาสาสมัครเพื่อสอนเสริมที่บ้าน	☐ อื่นๆ โปรดระบุ

ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผน กระบวนการฟื้นฟู และวิธีฟื้นฟูการเรียนรู้

ท่านคิดว่าการฟื้นฟูการเรียนรู้ของโรงเรียนเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ และตามความเห็นท่านควรมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมอะไรบ้าง

ตอนที่ 3 ภาพรวมการสนับสนุนของมูลนิธิ

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าแต่ละข้อต่อไปนี้ตรงหรือสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ เพียงตัวเลือกเดียว (5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

ประเด็น	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
MicroLearning	1. ครูได้เลือกหัวข้อที่ตรงกับความต้องการ					
	2. ประสบการณ์ที่ได้รับสามารถนำไปใช้กับห้องเรียนได้					
PLC และ workshop	3. หัวข้อที่กำหนดตรงกับความต้องการของครู					
	4. เทคนิคจากวง PLC หรือ workshop นำไปใช้กับห้องเรียนได้					
ปริมาณงานและ กิจกรรม	5. ปริมาณงานเอกสารติดตามมีความเหมาะสม					
	6. ปริมาณกิจกรรมการสนับสนุนมีความเหมาะสม					
การสนับสนุนโค้ช	7. โค้ชสนับสนุนการทำงานตามแผนฟื้นฟูอย่างตรงจุด และมีประสิทธิภาพ					
	8. งบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการตามแผนฟื้นฟู					

ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสนับสนุนของมูลนิธิ

ตอนที่ 4 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

(สำหรับครู)

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าแต่ละข้อต่อไปนี้ตรงหรือสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของท่านเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ เพียงตัวเลือกเดียว (5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

ประเด็น	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ความสามารถในการทำงานของครู (teacher agency)	1. ฉันมีส่วนร่วมในการออกแบบแผน ดำเนินการ และปรับแผนฟื้นฟู					
	2. ฉันสามารถตัดสินใจอย่างอิสระว่าจะจัดการเรียนรู้อย่างไรในห้องเรียน					
	3. ฉันมีส่วนร่วมตัดสินใจกับแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้					
	4. ฉันรู้สึกปลอดภัยที่จะทดลองนวัตกรรมหรือเครื่องมือการเรียนรู้ใหม่ๆ ในห้องเรียน					
สมรรถนะครู	5. ฉันออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ					
	6. ฉันให้คำแนะนำเพื่อนครู					
	7. ฉันวางแผนการสอน แผนการฟื้นฟูการเรียนรู้					

	8. ฉันใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีใหม่ในการจัดการเรียนรู้					
	9. ฉันออกแบบการประเมิน เลือกใช้เครื่องมือหลากหลายตามสภาพจริง					
	10.ฉันวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนนักเรียน					
	11.ฉันให้คำปรึกษานักเรียนรายบุคคล					
	12.ฉันใช้ Steam design process					
	13.ฉันใช้ชุดการเรียนรู้ (Learning Box)					

(สำหรับ ผอ.)

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าแต่ละข้อต่อไปนี้ตรงหรือสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อครูเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ เพียงตัวเลขเดียว (5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

ประเด็น	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ความสามารถในการทำงานของครู (teacher agency)	1. ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบแผน ดำเนินการ และปรับแผนฟื้นฟู					
	2. ครูสามารถตัดสินใจอย่างอิสระว่าจะจัดการเรียนรู้อย่างไรในห้องเรียน					
	3. ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจกับแผนการฟื้นฟูการเรียนรู้					
	4. ครูรู้สึกปลอดภัยที่จะทดลองนวัตกรรมหรือเครื่องมือการเรียนรู้ใหม่ๆ ในห้องเรียน					
สมรรถนะครู	5. ครูออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ					
	6. ครูให้คำแนะนำเพื่อนครู					
	7. ครูวางแผนการสอน แผนการฟื้นฟูการเรียนรู้					
	8. ครูใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีใหม่ในการจัดการเรียนรู้					
	9. ครูออกแบบการประเมิน เลือกใช้เครื่องมือหลากหลายตามสภาพจริง					
	10. ครูวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนนักเรียน					
	11. ครูให้คำปรึกษานักเรียนรายบุคคล					
	12. ครูใช้ Steam design process					
	13. ครูใช้ชุดการเรียนรู้ (Learning Box)					

ความรู้สึกและเสียงสะท้อนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะของครู (สิ่งที่ทำได้/สิ่งที่ยังคงต้องเติมเต็ม)

ตอนที่ 5 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าแต่ละข้อต่อไปนี้ตรงหรือสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องทางขวามือ เพียงตัวเลือกเดียว (5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

ประเด็น	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ความสามารถด้านการคิดคำนวณ	● นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถด้านการคิดคำนวณตามเกณฑ์					
	● นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการคิดคำนวณได้รับการพัฒนาจนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน					
ความสามารถด้านการอ่านเขียน	● นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถด้านการอ่านเขียนตามเกณฑ์					
	● นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการอ่านเขียนได้รับการพัฒนาจนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน					
ทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต	● นักเรียนได้เรียนในสิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ทุกๆ วัน					
	● นักเรียนทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
	● นักเรียนกล้าขอความช่วยเหลือจากครู เพื่อน พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง					
	● นักเรียนนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เอง					
สุขภาพกายและจิตใจ	● นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง					
	● นักเรียนร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส					
	● นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์					
	● นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง					

ความรู้สึกละเอียดและเสียงสะท้อนเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลลัพธ์ผู้เรียน (สิ่งที่ทำได้ดี/สิ่งที่ยังคงต้องเติมเต็ม)

ภาคผนวก ข คำถามสัมภาษณ์ ครู ผอ.

	คำถาม
ครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับแผนฟื้นฟู (มีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง แผนฟื้นฟูเน้นที่จุดไหนมีหน้าตาอย่างไร) 2. ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนที่ครูรับผิดชอบ (การออกแบบหน่วย การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล) 3. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นอย่างไรบ้าง 4. ระหว่างโครงการ มีเหตุการณ์ไหนที่ทำให้ท่านได้เรียนรู้และเปลี่ยนความคิดหรือวิธีการทำงานบ้าง อยากให้แชร์ประสบการณ์ 5. ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการสนับสนุนของมูลนิธิ
ผอ.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับแผนฟื้นฟู (มีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง แผนฟื้นฟูเน้นที่จุดไหนมีหน้าตาอย่างไร) 2. ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ท่านมีบทบาทอย่างไรบ้าง มีอะไรที่ทำได้ดี อะไรที่ต้องเติมเต็ม) 3. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นอย่างไรบ้าง 4. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู (กล้าคิด กล้าทำ สมรรถนะเปลี่ยนไปมากน้อยแค่ไหน) 5. ระหว่างโครงการ มีเหตุการณ์ไหนที่ทำให้ท่านได้เรียนรู้และเปลี่ยนความคิดหรือวิธีการทำงานบ้าง อยากให้แชร์ประสบการณ์ 6. ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการสนับสนุนของมูลนิธิ

ภาคผนวก ค กิจกรรมสำหรับนักเรียน

กิจกรรมที่ 1 : ฉันทู้สึกอย่างไรกับการมาโรงเรียน

ให้นักเรียนนำสติ๊กเกอร์ไปติดในช่องความรู้สึกที่ตรงกับเรามากที่สุด

 มีความสุข	 คิดอะไร	 อยากเรียน	 เศร้า	 มีความสุข	 เบื่อ

ตัวอย่างการทำงานกิจกรรม

 มีความสุข	 คิดอะไร	 อยากเรียน	 เศร้า	 มีความสุข	 เบื่อ
●	●	● ● ● ● ● ● ● ● ●		● ● ● ● ● ●	●

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

กิจกรรมที่ 2 : เรื่องราวของฉัน

1. ให้นักเรียนประเมินว่าแต่ละข้อต่อไปนี้ ตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นในเทอมนี้อย่างไร โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ เพียงตัวเลือกเดียว

รายการคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
	1. ฉันได้รับความช่วยเหลือจากครูทุกครั้ง เวลาฉันไม่เข้าใจวิชาคณิตศาสตร์					
	2. ฉันได้รับความช่วยเหลือจากครูทุกครั้ง เวลาฉันอ่านไม่เข้าใจ หรือเขียนไม่ได้					
	3. ฉันได้เรียนรู้สิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ทุกวัน					
	4. ฉันสามารถทำงานกับเพื่อนๆ ได้อย่างดี					
	5. ฉันกล้าขอความช่วยเหลือจากครู เพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง					
	6. ฉันใช้ความรู้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เอง					
	7. ฉันมีสุขภาพแข็งแรง					
	8. ฉันมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนทุกวัน					
	9. ฉันไม่กังวลกับการสอบ หรืองานที่ยาก					
	10. ฉันรู้ว่าตัวเองต้องการอะไร และสามารถบอกคนอื่นได้					

2. ในเทอมนี้นักเรียนชอบคาบเรียนไหนมากที่สุด เพราะอะไร
(นักเรียนสามารถวาดรูป หรือใช้วิธีการใดๆ ในการตอบคำถามได้ หากไม่สะดวกที่จะเขียน)

#####

เกณฑ์ในการตรวจกิจกรรมที่ 2 ข้อ 2 ได้แก่

- 1) เขียนบอกวิชาที่ชอบ
- 2) ให้เหตุผลประกอบได้
- 3) สะกตคำได้ถูกต้อง (พิจารณาภาพรวม ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป)
- 4) วาดภาพที่สื่อถึงวิชาที่ชอบแทนการเขียน
- 5) เขียนหรือวาดภาพที่ไม่สื่อถึงวิชาที่ชอบ

จากการทำกิจกรรมไปงานในข้อที่ 2 “ในเทอมนี้นักเรียนชอบคาบเรียนไหนมากที่สุด เพราะอะไร” ทั้งนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 คณะผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเกณฑ์ในการจัดกลุ่มผู้เรียน ดังนี้

- เขียนบอกวิชาที่ชอบ
- ให้เหตุผลประกอบได้
- สะกตคำได้ถูกต้อง (พิจารณาภาพรวม ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป)
- วาดภาพที่สื่อถึงวิชาที่ชอบแทนการเขียน
- เขียนหรือวาดภาพที่ไม่สื่อถึงวิชาที่ชอบ

เมื่อประเมินตามเกณฑ์ข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ได้แก่ 1) สามารถเขียนได้ อ่านเข้าใจ และ สะกตคำได้ถูกต้องตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) ใช้การวาดภาพเพื่อสื่อสารแทนการเขียน และ 3) เขียนหรือวาดภาพที่ไม่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ง ข้อมูลนักเรียนผู้ทำแบบสอบถาม

จากการลงพื้นที่ ที่มิวิจัยได้เก็บข้อมูลจากนักเรียนทั้งหมด 278 คน เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลแล้วพบว่า สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ จำนวน 267 ฉบับ

1. สรุปผลจากกิจกรรมเด็ก ข้อที่ 1

จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	รวม
1. โรงเรียนวัดบางปิ้ง	56 (ร้อยละ 20.97)
2. โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว	36 (ร้อยละ 13.48)
3. โรงเรียนเทศบาลวัดเจษฎาราม (เซยวิทยาทาน)	44 (ร้อยละ 16.48)
4. โรงเรียนวัดบางซุด (อนุพิทยาคาร)	21 (ร้อยละ 7.87)
5. โรงเรียนวัดเกาะ (โรงเรียนสำลีราษฎร์อุปถัมภ์)	24 (ร้อยละ 8.99)
6. โรงเรียนวัดศรีเมือง	86 (ร้อยละ 32.21)
รวม	267 (ร้อยละ 100)

จำแนกตามช่วงชั้น

ช่วงชั้น	รวม
ช่วงชั้นที่ 1	128 (ร้อยละ 47.94)
ช่วงชั้นที่ 2	139 (ร้อยละ 52.06)
รวม	267 (ร้อยละ 100)

จำแนกตามโรงเรียนและช่วงชั้น

โรงเรียน	ช่วงชั้น		รวม
	ช่วงชั้นที่ 1	ช่วงชั้นที่ 2	
1. โรงเรียนวัดบางปิ้ง	27 (ร้อยละ 10.11)	29 (ร้อยละ 10.86)	56 (ร้อยละ 20.97)
2. โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว	0	36 (ร้อยละ 13.48)	36 (ร้อยละ 13.48)
3. โรงเรียนเทศบาลวัดเจษฎาราม (เขยวิทยาทาน)	18 (ร้อยละ 6.74)	26 (ร้อยละ 9.74)	44 (ร้อยละ 16.48)
4. โรงเรียนวัดบางซุด (อุนพิทยาการ)	9 (ร้อยละ 3.38)	12 (ร้อยละ 4.49)	21 (ร้อยละ 7.87)
5. โรงเรียนวัดเกาะ (โรงเรียนสำลีราษฎร์อุปถัมภ์)	12 (ร้อยละ 4.49)	12 (ร้อยละ 4.49)	24 (ร้อยละ 8.99)
6. โรงเรียนวัดศรีเมือง	62 (ร้อยละ 23.22)	24 (ร้อยละ 8.99)	86 (ร้อยละ 32.21)
รวม	128 (ร้อยละ 47.94)	139 (ร้อยละ 52.06)	267 (ร้อยละ 100)

ภาคผนวก จ ข้อมูลสัมภาษณ์

ครู

รายชื่อครู และ รร. Basic info	ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับแผนฟื้นฟู มีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง แผนฟื้นฟูเน้นที่ จุดไหนมีหน้าตาอย่างไร	ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามแผนที่ครูรับผิดชอบ (การออกแบบหน่วย การจัดการเรียน การสอน การประเมินผล) ชื่อกิจกรรมที่ทำ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นอย่างไร บ้าง	ระหว่างโครงการ มีเหตุการณ์ไหนที่ทำให้ ให้ท่านได้เรียนรู้และเปลี่ยนความคิด หรือวิธีการทำงานบ้าง อยากรู้อะไร ประสบการณ์ (และ teacher agency)	ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการสนับสนุน ของมูลนิธิ	ข้อสังเกตอื่นๆ
ครูอ้อม วรรณิศา ป.3 วัดเกาะ	เริ่มจากระดมความคิดเห็นของครู และ มีทีมโค้ชมาช่วย จะมีกระบวนการ ออกแบบแผน ใช้แผน และปรับแผน (การสอน) ด้านเด็ก เน้นการอ่านออกเขียนได้ การ คิดเป็น และ wellbeing ด้านครู เน้นรูปแบบการจัดการเรียน การสอน และการพัฒนาสื่อ ทำทั้งโรงเรียน กิจกรรมทุกวัน พฤหัสบดี ฐานละ 1 ชั่วโมง เช่น ป. 1 อ่านออกเขียนได้ ป. 2 ประโยค ป. 3 สะกดคำ แต่ละฐานจะให้เด็กทำใบงาน และชิ้นงาน แยกตามช่วงชั้น	กิจกรรมเป็นฐานการเรียนรู้ เช่น เรื่อง ราชาศัพท์ แม่เป็นของป. 4-6 แต่ป.3 มาเรียนด้วย ก็ทำให้เด็กรู้จักคำศัพท์ มากขึ้น	นร.มีแรงจูงใจอยากมารร. เพราะมี กิจกรรมน่าสนใจ และมีความ กระตือรือร้น มีความสามารถคิดคำนวณเป็นตาม เกณฑ์ (มีการทำ post test และ ชิ้นงาน) มีความสามารถในการเอา ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	แลกเปลี่ยนกับครูและโค้ช เพื่อปรับ แผน ช่วงแรกรู้สึกไม่ค่อยถนัด เพราะรู้ว่า “สอนได้ กับ สอนได้ดี เป็นคนละเรื่อง กัน” ก่อนหน้านี้ก็ถนัดสอนตามหนังสือ พอมีโครงการ มีการแลกเปลี่ยนทำให้ รู้สึกว่ามีอิสระในการทำงานวางแผน เช่น สามารถวางแผนการสอนจากเรื่อง ใกล้ตัว ซึ่งก็ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น	อยากให้เพิ่มเติมความรู้ด้านเทคโนโลยี และการใช้สื่อ งบประมาณเพียงพอมากๆ 120000 บาทต่อปี จำนวนเด็กน้อยมาก โค้ชหมิวติดต่อง่าย สอบถามให้คำตอบ ได้อย่างชัดเจน Workshop PLC และ micro learning ทำให้ได้ไอเดียเกี่ยวกับการ ทำสื่อมากขึ้น และถือว่าดีที่ไม่ใช่การ บังคับ	ครูใหม่ เพิ่งได้สอน onsite ปีนี้ ก่อน หน้านี้ 2 ปี สอนออนไลน์ทำให้เพิ่งมา พื้นฐานของเด็ก Opportunity to learn ของครู น่าจะ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกับ teacher agency จึงไม่ควรกำหนดบังคับแต่จะต้องจัดให้ มีโอกาสเข้าถึงความรู้อย่าง
ครูแสงดาว ครู วิชาการ ป. 6 วัดเกาะ	เริ่มจากเขียนโครงการ และสำรวจ ประเมินความพร้อมของผู้เรียน อบรม ครูเรื่องการพัฒนาสื่อ และทำกิจกรรม Black box ของแต่ละระดับชั้น สำหรับการทำงานการสอน เหมือน วิธีการทำทั่วไป แต่ว่าจะมีเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาของผู้เรียน วิธีการแก้ไข และรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อ กิจกรรมฟื้นฟูเป็นเนื้อหา 1-3	กิจกรรมสอดคล้องกับเด็ก เพราะครู ออกแบบเอง จัดการเอง ในเรื่องของ การเลือกหรือสร้างสื่อ แม่แผนการสอนมีองค์ประกอบคล้าย เดิม แต่กิจกรรมฐานทำให้เด็กไม่รู้ เหมือนเรียนหนังสือ ก็มีความสุขใน การเรียน เอาเด็ก 4-6 มาช่วยเด็กเล็ก มีการใช้ rubric เดิม ประเมิน 3 รอบ และรวมคะแนน	มีการสังเกตพฤติกรรม (ส่วนร่วมแสดง ความเห็น กระตือรือร้น รับผิดชอบ ทำงานเป็นระบบ และใช้เวลาทำงาน ตามกำหนด) โดยใช้ rubric เด็ก ส่วนมากอยู่ระดับ 13-15 คือ ดีมาก (ดู ป. 1-3)เป็นหลัก	แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูช่วงชั้นอื่น เช่น ครูช่วง 2 ก็รู้ปัญหาและวิธีการจัดการ เรียนรู้ของครูช่วง 1 ก็ทำให้ทำงานต่อ กันติด ประสานได้ดี มีการแชร์กันเรื่องสื่อเยอะ	อยากให้เพิ่มเติมความรู้ด้านการวิจัย สื่อ นวัตกรรม การพัฒนาเด็กด้วย กิจกรรมประเภทต่างๆ จิตวิทยา การ เสริมแรง และ wellbeing ด้านจิตใจ เพื่อสร้างความพร้อมให้กับเด็ก (ลดการ ขาดเรียน) งบประมาณ เพียงพอมาก มีการเข้าร่วมอบรมของ starfish	กิจกรรมเน้นเนื้อหา ป. 1-3 แต่ก็ให้ 4- 6 มาร่วมแล้วให้ทบทวน ในมุมหนึ่ง อาจจะไม่ fair สำหรับเด็กโต

<p>ครูปู จุฑามาศ สาระทอง สอนภาษาไทย ป.2 เอกชัย</p>	<p>ครูมีส่วนในการช่วยออกแบบการเรียน รู้มากที่สุดของสาระภาษาไทยในส่ว องการเรียนการอ่าน แต่ละชั้นไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะ ป.6 มีสอบ onet ด้วย มีการอ่านจับใจความ เป็นต้น</p>	<p>ในแต่ละสายชั้น จะช่วยกันคิดออกแบบกิจกรรม แผนการเรียนการสอนต่างๆ ช่วยกันคิดออกแบบ</p>	<p>ผลลัพธ์ที่เกิดกับเด็ก ดีขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น วัดได้จากการสอบของเขตพื้นที่</p>	<p>ตั้งต่อก่อน Starfish เข้ามา คุณครูก็มีการดำเนินการแบบนี้อยู่แล้ว จึงไม่แตกต่างกันมาก</p>	<p>มีส่วนช่วยในการสนับสนุนในการวางแผน จัดการเรียนรู้และการสนับสนุน งบประมาณ ยกตัวอย่างของ Starfish ที่ใช้ในการเรียนการสอน คือ แล้วแต่ครูผู้สอน ทดสอบเด็กว่ามีความรู้ด้อยแค่ไหน ปรับแผนให้สอดคล้องกับแต่ละบุคคล แล้วทดสอบอีกครั้ง</p> <p>ทุกครั้ง PLC โค้ชจะให้อิสระในเรื่องของการนำไปใช้ ในการออกแบบต่างๆ ไม่มีรูปแบบตายตัว</p> <p>โค้ชจะแจ้งไปที่ท่านรองพวกเอกสาร ใบเสร็จ จะเป็นเจ้าหน้าที่การเงิน ครูจะรับทราบแต่จำนวนเงิน เรื่องอื่นจะเป็นหัวหน้าสาระประสานท านรอง</p>	<p>ข้อเสนอแนะให้กับ Starfish เพิ่มเติม ข้อดี คือ PLC แต่ รร.ทำอยู่แล้ว แต่มีโอกาสดได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ง รร. ถือเป็นเรื่องที่ดี</p>
<p>ครูพนันยา สิงห์เจริญ หัวหน้ากลุ่มสาระค ณิตศาสตร์สอนมา แล้ว 16 ปี อยู่เอกชัยมา 12 ปี</p>	<p>แผนฟื้นฟู ในกลุ่มคณิตศาสตร์ ได้มีส่วนร่วมในการใช้ PDCA เน้นการบริหารจัดการแบบหัวหน้าสาย เรียกประชุมในกลุ่มสาระ โดยได้ข้อสรุปในเรื่องการท่่องสูตรคูณ ไม่ได้ เป็นปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ โดยทำแบบฝึกให้ครูผู้สอนบริหารจัดการ ได้แล้ว ให้ทำกิจกรรมวันละครั้ง แต่ถ้าติดกิจกรรมอื่นก็มีการดำเนินการ</p>	<p>การทำแบบฝึกหัด แผนเน้นการทำทุกวัน ไทย 1 ชุด เลข 1 ชุด ป.ต้น แล้วแต่ครูประจำชั้น ผลลัพธ์กับเด็ก มีผลลัพธ์ที่ดีขึ้น โรงเรียนเป็นโรงเรียนเน้นวิทย์คณิต ผลคณิตศาสตร์ ของโรงเรียน สอบ TOPTEST ได้ที่ 1 ของประเทศ ฝึกทุกวันมีผลต่อการเรียนคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กห้องอื่นและอื่นๆ มี Learning lost หรือไม่ ปัญหา คือ</p>	<p>ผลลัพธ์ที่ได้ ได้มีการจัดแข่งขันคิดเลขเร็ว ห้อง EMS คือ รร. ออกข้อสอบเอง แล้วคัดเด็กที่เก่งคณิต วิทย์ ไปอยู่รวมกันประมาณ 40 คน เช่น 30 ข้อ ป. 5 ได้เวลา 1 นาทีครึ่ง เน้นการลดเวลาการทำคณิตคิดเร็ว ผลที่ได้จากการเรียนการสอนของครู และได้จากชุดแบบฝึกจาก Starfish ด้วย</p>	<p>ไม่ได้มีการเปลี่ยนความคิดอะไรจากกา รที่ Starfish เข้ามา บางอย่างมีแผนไว้แล้ว</p>	<p>ขอบคุณ Starfish ที่ใช้งบประมาณในการมาทำแบบฝึกสู ตรคุณนี้ สมัยก่อนทำไม่ต่อเนื่องเนื่องจากมีโควิด ไม่ได้ใช้ชุดแบบฝึกตลอด ใช้เฉพาะ ป.1-ป.6 ไม่ใช้กับอนุบาล แต่ดีที่ได้กลับมาทำชุดแบบฝึกอีกครั้ง เมื่อ Starfish สนับสนุนงบประมาณ ขอบคุณมากค่ะ</p>	<p>ไม่มี</p>

		เด็กติดโทรศัพท์ มีปัญหาจากการห่างการเรียนรู้ มีผลต่อเนื่องจากปีก่อนๆ ด้วย				
ครูโก (ครูวิชาการ) แสงดาว ธีรวัชรินทร์ สอน ป. 6 ทุกรายวิชา สอนหนังสือเข้าปีที่ 18 ป.6 มีนักเรียน 5 คน ชาย 4 คน หญิง 1 คน เด็กนักเรียนวัดเกาะ ะ เป็นนักเรียนไทยมา กกว่า สมัยก่อนนั่งต่างขา ดติมากกว่า โดยมีจำนวน 56 คน ทั้งโรงเรียน อยู่ระหว่างอนุบาล 2- ป.6	การเข้าร่วม Starfish และแผนฟื้นฟู : ทราบจากรักวิชาการ ผอ. ว่า จะมีโครงการของ Starfish โดยได้มีการเขียนโครงการมาก่อนว่าเร าจะดำเนินการอย่างไรให้ถูกกับบริบทแ ละปัญหาของนักเรียนวัดเกาะ โดยการสำรวจประเมินความพร้อมของ นักเรียนก่อน ซึ่งเราเริ่มการใช้ DLTV ด้วย จากนั้นครูก็จะไปอบรมการเรียนการส อนออนไลน์ด้วย แต่มีการจัดทำกล่องคำ เป็นสื่อการสอนของแต่ละห้อง แต่ละชั้นเรียน โดยครูจะสร้างสื่อออกแบเอง เพื่อแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลได้ แล้วเราก็มีค่ายฟื้นฟูเรื่องการถดถอยได้ เนื้อหาการสอนจะเป็นเรื่องการสอนภา ษาไทยที่มีปัญหา โดยที่ ป.4-6 จะมาช่วยน้องในการเรียน แบ่งกลุ่มเด็ก เป็น 9 คน 1 กลุ่ม (มี ป.6 ช่วย) โดยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ เชื่อมโยงกับกลุ่มสาระอะไร เป็นเหมือนแผนการสอน เข้าฐานค่ายให้เรียนแบบมีความสุข ไม่เครียดในการเข้าฐาน เป็นกลุ่มฐานที่ 1- 3 ปัญหาคืออะไร แก้ไขปัญหาย่างไร ตัวอย่างเช่น เด็ก		สังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรม มีความกระตือรือร้นน้อย มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ น้อย ครูให้เวลาเหมาะสม (1 ชม.) มีการประเมิน รวมคะแนนเป็นด้านๆ เช่น ทำพฤติกรรมประจำได้ 3 คะแนน ** เด็กมีคะแนนโดยประมาณ อยู่ระดับ 13-15 คะแนน ตัวอย่างเช่น เลขยกกำลัง	นอกจากการแลกเปลี่ยนกับโค้ชของ Starfish เป็นอย่างไรบ้าง ด้านงบประมาณเพียงพอ ขอบคุณสำหรับโครงการนี้ให้กับโรงเรี ยน ทำให้เรามีโอกาส PLC และมีงบประมาณในการทำสื่อการเรียน การสอน มีความกระตือรือร้นในการสอนได้มาก ขึ้นด้วย ได้มีส่วนร่วมเยอะมาก ได้อบรมกับ Starfish ด้วย ดีมากเลยให้เราได้ไปศึกษาเรียนรู้ด้วยต นเองด้วย	ควรมีรูปแบบการสนับสนุนแบบไหนที่ไ ด้มากขึ้น อยากได้ทางด้านสื่อนวัตกรรม เช่น พวกวิจัย ด้านการอบรมวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา เด็กว่าควรใช้สื่อแบบไหนให้เหมาะกับเด็ ก มาอัปเดตความรู้เรื่องวิจัยนวัตกรรมกา รเรียนการสอนให้กับเด็ก ควรใช้แบบไหน คำพูดที่เสริมแรงเด็ก สุภาพทางจิต เนื่องจากเด็กไม่มีความพร้อม พ่อแม่ไม่ว่างมาส่งแต่อยากเรียน ถ้ามี อยากทำต่อ	

	1-3 มีปัญหาเรื่องการแจกจ่ายคำอ่านไม่คล่อง ครูจะมีการวางแผน					
โรงเรียนเทศบาลวัดเจษฎาราม ครูสุภาพร >> สอน ป.1-3 (สัมภาษณ์ 2 มีค 66 เวลา 09.30)	- เข้าร่วมโครงการครั้งแรก - ผอ. ประชุมทีมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องและแบ่งหน้าที่ โดยมี ผอ., รอง ผอ. และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ กำกับติดตาม - ทางโรงเรียนมีแผนอยู่แล้ว โดยนำแผนจากโครงการ Star fish มาปรับใช้ให้เข้ากับโรงเรียน โดยปรับใช้กับนักเรียนตั้งแต่ อ. จนถึง ม.3	ด้านสื่อการเรียนรู้ >> - สื่อทำมือ - บัตรคำ - การนำสื่อเข้ามา เน้นถามเด็ก โดยเด็กจะสนใจสื่อ Micro learning ค่อนข้างมากกว่า โดย Micro learning จะมีการเน้น Computer ด้วย - ครูสนใจการทำสื่อและ Micro learning มากขึ้น	- นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีความสนใจเรียนมากขึ้น - นักเรียนมีทักษะการอ่าน เขียน ดีขึ้น - ติดปัญหาโควิดสองปี เด็กมีภาวะถดถอยพอสมควร พอมี Starfish ทาง รร. แยกเด็กเป็นสามกลุ่ม อ่อน กลาง เก่ง แล้วพัฒนากลุ่มอ่อนก่อน Starfish เข้ามาจะมีสื่อมากขึ้น เด็กก็มีความสนใจในการเรียนการสอนได้ดีขึ้น เด็กมีทักษะที่ดีขึ้นจากการที่ใช้บัตรคำ พยัญชนะ เด็กเกิดความสุขสนาน ทำให้เด็กจำได้ง่ายขึ้น สนุกสนานกับการเรียน	- ขอคำปรึกษากับโค้ชด้านเอกสาร - ถ้ามีโครงการในปีหน้าก็อยากปรับต่อ โดยสิ่งที่อยากให้เพิ่มเติม คือ ระยะเวลาในการอบรมให้เวลานานเกินไป ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูในเวลาปกติ อยากให้ยืดหยุ่นมากกว่านี้	ถ้ามีโครงการอีก >> โรงเรียนยินดีเข้าร่วม	
โรงเรียนเทศบาลวัดเจษฎาราม ครูวิรัชชัย >> ปี 61-62 สอน ประถม ปี 63-65 สอน ม.1-3 อยู่ฝ่ายบริหารงาน ทั่วไป และฝ่ายสถานที่ (สัมภาษณ์ 2 มีค 66 เวลา 09.30)	โครงการ Starfish ครูจะดูแลพวกเอกสาร คำสั่งและประสานงานเป็นหลัก - วิธีการทำแผนฟื้นฟู ด้วยความที่ รร. มีตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยม ความต้องการเรียนที่แตกต่างกัน	ครูไม่ถนัดเทคโนโลยี แต่ถ้าเป็นสื่อในห้องเรียน ทำงานในห้องเรียน มีความสนุกกว่า ได้เรียนรู้ไปกับนักเรียนด้วย นักเรียนก็ทำสื่อได้เองด้วย	เน้นเรียนอย่างสนุก เล่นอย่างมีความสุข ช่วงโควิด เด็กมีความเปลี่ยนแปลง	เรานำงบประมาณที่ Starfish มาให้นักเรียนออกแบบสื่อ ทำสื่อด้วยตนเอง โค้ชดูแลดีมาก มีการติดตามงานดี ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการปรับใช้สื่อ ต่างๆ มีการประชุมติดตามงานดี	Feedback ที่อยากให้กับ Starfish เกี่ยวกับเรื่องการซื้อสื่อ คือ ไม่แน่ใจว่าซื้อสื่อได้หรือไม่ เช่น การกล่าวสุนทรพจน์ จะสามารถซื้อไม่ได้หรือไม่ เป็นต้น อยากให้เรื่องการใช้จ่ายเงินมีความยืดหยุ่น มากขึ้น สามารถใช้เงินกับเรื่องอะไรได้บ้าง พวกทีวี โปรเจคเตอร์ด้วย งานเอกสารของโครงการนี้ อยากให้เป็น Checklist จะดีกว่า คลังตัวขึ้น คำนวณเป็นคะแนนง่ายขึ้นด้วย	-

					ในส่วนของเนื้อหาของ Starfish ดีแล้ว ที่อยากให้ปรับปรุงคือเรื่องของเวลาการ รอบรม อาจจะปรับให้สั้นลงจะทำให้เรียนรู้ได้ง ายขึ้น เร็วขึ้น จาก 120 นาที เป็น 10 นาที เป็นต้น เป็นพวกสั้นๆ จะดีกว่า
โรงเรียนวัดศรีเมือ ง ครูวรรณวิภา >> สอบวิชาคณิตศาส ตร์ ป.6 (สัมภาษณ์ 3 มีค 66 เวลา 13.30)	แผนฟื้นฟูโดยครูแกนนำ ประชุม ร่วมกันวางแผน และ PLCระดับชั้น โดยวิเคราะห์และแบ่งกลุ่มเด็ก (เก่ง กลาง อ่อน) และจัดทำการสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ เด็กแต่ละกลุ่มต้องได้รับการพัฒนา	มีการจัดสอนซ่อมเสริมหลังเลิกเรียน โดยให้จบภายในวันนั้น เช่น ความรู้พื้นฐาน (บวก ลบ คูณ ทหาร ท่งสูตรคูณในวิชาคณิตศาสตร์ ,เรียนผ่านเกมส์ เช่น เกมส่บันไดงู ใบคำถามสูตรคูณ และการใช้บัตรคำบัญชีพื้นฐานในวิชาภ ษาไทย) เป็นต้น	ผลลัพธ์ : - วิชาคณิตศาสตร์ เด็ก ป.6 ชอบเรียนวิชาคณิตมากขึ้น โดยชอบเรียนผ่านเกมส์ เช่น เกมส่บันไดงู ใบคำถามสูตรคูณ / - วิชาสุขภาพ เด็กมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีแรงจูงใจอยากมา รร. มากขึ้น เพราะมีกิจกรรมน่าสนใจ และมีความกระตือรือร้น - วิชาภาษาไทย เด็กอ่านออก เขียนได้มากขึ้น และชอบเรียนผ่านบัตรคำบัญชีพื้นฐาน /คำใหญ่	มีการขอคำปรึกษากับโค้ชเกี่ยวกับการ จัดซื้อสื่อ staff ให้คำแนะนำ และคำตอบได้อย่างชัดเจน รวมถึงลงมาดูสภาพจริงด้วย	ขอบคุณ Starfish ที่สนับสนุนงบประมาณ ทำให้ได้สื่อที่ทันสมัย เพราะทุกอย่างที่ดำเนินการส่งผลกับเด็ กจริงๆ
โรงเรียนวัดศรีเมือ ง ครูชัชวาล >> ประจำชั้น ป.3 สอนคณิต/ไทย (สัมภาษณ์ 3 มีค 66 เวลา 13.30)	PLC (ป.3 กับ ป.6) และร่วมกันออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สัมภาษณ์ผู้ปกครอง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และแบ่งก ุ่มเด็ก	ออกแบบการเรียนรู้ให้บูรณาการได้หล ายวิชา และใช้สื่อนวัตกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก เช่น วิชาภาษาไทย ใช้บัตรคำ เสริมการอ่าน และวาดภาพประกอบ ครูสายชั้น 3 ห้องเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อ และการจัดกิจกรรม จากนั้นเสนอฝ่ายวิชาการพิจารณา และผอ.อนุมัติในการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ เด็กมีสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่ดีขึ้น เด็กอยากมาโรงเรียนมากขึ้น เด็กไปสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน (ในวิชาพลศึกษา)	โค้ช ชลธี นารักคอยให้คำปรึกษา คอร์สอนไลน์ ดีมาก มีเนื้อหากระชับและทันสมัย	ขอบคุณ Starfish ที่สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ การเรียนรู้ และกิจกรรม ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก และได้ไปสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน (ในวิชาพล) ส่งผลให้ครูรู้สึกภาคภูมิใจ

<p>วัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ครูเทียนฤทัย >> สอน ป.6-ม.3 (สัมภาษณ์ 3 มีค 66 เวลา 09.00)</p>	<p>- ประชุมและวางแผนการเรียน รวมทั้งประเมินเด็ก โดยเน้นที่ ป.3 ป.6 และ ม.3 - PLC ในช่วงชั้นหัวหน้าวิชาการ (ป.3 ป.6 และ ม.3)</p>	<p>- มีการทดสอบนักเรียน ก่อนเรียน- หลังเรียน โดยเน้นการอ่าน เขียน และคิดเลขเป็น - ใช้ Learning box ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ ช่วงพักกลางวัน - ด้านสุขภาวะ นำกิจกรรม เชือกกระโดด มาส่งเสริมสุขภาพกาย - ภาษาไทย ใช้บัตรคำ - เน้นบูรณาวิชาเรียน - มีการจัดสอนเสริมให้กับนักเรียนช่วงเย็น หลังเลิกเรียน (เนื่องจากบางครั้งครูติดภารกิจ ก็จะมาสอนเสริมช่วงเย็นแทน) และวันหยุด</p>	<p>จากการประเมินผลนักเรียน ด้วยแบบสังเกตและแบบประเมิน พบว่า - นักเรียนมีพัฒนาการดีขึ้นทุกด้าน - ด้านทักษะชีวิต นักเรียนมีมารยาทมากขึ้น</p>	<p>มีการขอคำปรึกษากับโค้ชเกี่ยวกับป ระมาณในการจัดซื้อสื่อ</p>	<p>- อยากให้ขยายผลของโครงให้กับโรงเรียน อื่นๆ ด้วย - อยากให้มีการสนับสนุนโค้ชที่มาสอน หรือแนะนำเทคนิคต่างๆ ที่โรงเรียน โดยอาจเป็นเดือนละ 1 ครั้ง หรือภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่ออับเตตเทคนิคที่ทันสมัยและเหมาะ สมกับผู้เรียน</p>	
<p>โรงเรียนบ้านบาง ปิ้ง ครูเกษ >> เพิ่งบรรจุ (ไม่ถึง 1 ปี) , สอนภาษาไทย (Onsite สัมภาษณ์ 8 มีค 66 เวลา 09.00) (มีเด็กต่างชาติ ประมาณ 40 คน)</p>	<p>- มีการประชุม วางแผนการเรียน และรายงานปัญหาอุปสรรคทุกเดือน โดยครูแกนนำและครูป้ายแดง (8 กลุ่มสาระ) - มีการหารือ และปรึกษากันภายในกลุ่มสาระ - PLC ทุกวันเสาร์และมีการ shopping สื่อการเรียนการสอนใน star fish lab - ครูในกลุ่มสาระ ร่วมกันจัดทำสื่อการเรียนการสอน, ข้อสอบ เสนอ ผอ. เพื่ออนุมัติจัดทำ</p>	<p>- สัปดาห์แรก >> มีการวัดและประเมินความรู้นักเรียน (ป.2 ป.3) จากนั้นเริ่มการเรียนรู้จากพื้นฐาน เนื่องจากนักเรียนเขียน ก ข ... ไม่ได้ จึงเริ่มด้วยสอนการลากเส้น และเพิ่มเป็นพยัญชนะ แล้วค่อยเพิ่มความยากขึ้นไป จากการประเมินผลนักเรียนเป็นรายสัปดาห์ เพื่อดูพัฒนาและจัดสื่อให้ตรงกับนักเรียน - เทอมแรก >> เน้น สาระ พยัญชนะ ให้นักเรียนได้จำ ลองฝึกอ่านออกเสียง โดยเน้นให้สื่อสารได้</p>	<p>- นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ ที่สามารถทำได้ตามที่ครูบอก - นักเรียนจากห้องบูธเตอร์ มีพัฒนาการที่ดีทั้งในด้านการอ่านออก เขียนได้</p>	<p>- ครูมีความรู้สึกทำทหายตัวเอง ในการพัฒนาเด็กในด้านการอ่าน การเขียน ทุกปี - ระหว่างดำเนินโครงการ ได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ของโรงเรียนอื่นจากการแชร์ประสบการณ์ ในการเข้าร่วมประชุม PLC - มีการสอบถามการใช้งบประมาณจากโ คัช</p>	<p>- อยากให้แนะนำสื่อการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้ านต่างๆ</p>	

		พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนต่างชาติที่มีปัญหาดังกล่าว - เทอมสอง >> ใช้แบบฝึกที่เน้นเนื้อเรื่อง แก้ว-กล้า โดยใช้ประเด็นหลักภาษา เนื่องจากมีภาพน่าสนใจ และใช้คำซ้ำๆ ให้เด็กจำได้และเข้าใจ - สื่อการเรียนการสอน มีการหาเพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ต - เน้นการอ่านการเขียน โดยมีการบูรณาการ โดยนำวิชาคณิต อังกฤษ มาแทรก				
โรงเรียนบ้านบางปิ้ง ครูแนน >> 8 ปี , สอนภาษาอังกฤษ (Onsite สัมภาษณ์ 8 มีค 66 เวลา 09.00) (มีเด็กต่างชาติ ประมาณ 40 คน)	- มีการประชุม วางแผนการเรียน และรายงานปัญหาอุปสรรคทุกเดือน โดยครูแกนนำและครูป้ายแดง (8 กลุ่มสาระ) - มีการหารือ และปรึกษากันภายในกลุ่มสาระ - PLC ทุกวันเสาร์และมีการ shopping สื่อการเรียนการสอนใน star fish lab - ครูในกลุ่มสาระ ร่วมกันจัดทำสื่อการเรียนการสอน, ข้อสอบ เสนอ ผอ. เพื่ออนุมัติจัดทำ - นำข้อมูลจากการ PLC มาถ่ายทอดให้กับครู	- เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ “เกมส์” โดย ชั้นนำ >> ใช้เกมส์ และ การร้องเพลง จากนั้น ระหว่างทาง >> ใช้เกมส์ Diction , Running dic	- นักเรียนอยากมาโรงเรียนมากขึ้น (โดยครูมีการใช้สื่อ เกมส์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตี จุดให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน)	- ชอบคอร์สออนไลน์ที่โครงการ Star fish จัดให้ เพราะสามารถเลือกหยิบมาประยุกต์ใช้ ได้ตรงกับนักเรียน	- อยากให้มมีสื่อการเรียนการสอนในลักษ ณะคล้ายกับ Tik-Tok	
โรงเรียนวัดบางซุด ครูเบญจวรรณ >> ประจำชั้น ป.5 สอนวิทยาศาสตร์	- ครูไม่ทราบว่าโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ ได้อย่างไร ? - ประชุมและวางแผนการเรียน รวมทั้งประเมินนักเรียนและแบ่งกลุ่มนั กเรียน	- เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ เกมส์ และ สื่อต่างๆ	- นักเรียนอยากมาโรงเรียนมากขึ้น	- โครงการช่วยอำนวยความสะดวกมาก เกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ และวิธีการจัดการเรียนการสอนต่างๆ	- ครูไม่เข้าใจรายละเอียดโครงการ อยากให้ช่วยอธิบายรายละเอียดวัตถุประสงค์ ,การดำเนินงาน และขั้นตอนต่างๆ	

(Onsite สัมภาษณ์ 14 มีค 66 เวลา 09.00)	- ครูร่วม PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ไขปัญหา					
โรงเรียนบ้านแพ้ว วิทยา 1. ครูจากสาระคณิตศ าสตร์ 2 คน 2. ครูจากสุขศึกษาแล ะศิลปะ ดนตรี 2 คน 3. ครูจากภาษาไทย 3 คน (สัมภาษณ์ 15 มีค 66 เวลา 10.30)	- การรับรู้เกี่ยวกับโครงการ >> ฝ่ายวิชาการแจ้ง และเป็นการเข้าร่วมกับโครงการครั้งแร ก - ครูแกนนำ (ฝ่ายวิชาการ) ร่วมกันวางแผน ระดมความคิด (ด้วยโรงเรียนทำแผนพื้นฟูอยู่แล้ว) ตามมาตรฐานของ Star fish ทำให้การดำเนินงานมีความชัดเจนมาก ขึ้น โดยดำเนินการ 5 มาตรการดังนี้ 1.ประเมินสภาพแวดล้อมทั้งระบบ 2.วางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ 3.สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู 4. ช่วยเหลือนักเรียน และ 5.ติดตาม ปรับปรุง -	ในวิชาคณิตศาสตร์ >> - ใช้เกมส์ - มีการสอนเสริมช่วงกลางวัน ในวิชาสุขศึกษา >> - ใช้การเรียนเป็นฐาน - ใช้ canva - ใช้ learning box - ใช้ excel เบื้องต้น - ใช้เพลงเข้ามาร่วม - มีนวัตกรรม 3 ก คือ 1.ใกล้ชิด 2.กำลังใจ และ 3.แก้ไขพฤติกรรม - ในวิชาศิลปะ >> ใช้ Active learning (ร้อง, รำ, และเต้นประกอบ) - ในวิชาภาษาไทย >> มีการทำวิจัยในชั้นเรียน และเพื่อนช่วยเพื่อน นอกจากนี้สำหรับเด็กพิเศษ จะใช้เกมส์ไฟฟ์ คำศัพท์ รูปภาพ และนักเรียนประณมปลาย สร้างเกมอนิเมชั่น ส่วนนักเรียนมัธยม มีกิจกรรม Active learning โดยนักเรียนชอบกิจกรรมค่าย 3 ภาษา เรียนรู้ภาษาที่ 3	- ช่องว่างระหว่างครู กับ นักเรียน น้อยลง >> นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีขึ้น โดยกล้าขอคำปรึกษา, พูดคุย และสอบถามข้อสงสัยกับครูมากขึ้น - ด้านทักษะการอ่านออก เขียนได้ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยทางโรงเรียนมีการพูดคุย สอบถามกับผู้ปกครองทุกวัน เพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอัปเดต การอ่านออก เขียนได้ของนักเรียน - ด้านทักษะการคิดเลข >> มีการท่องสูตรคูณ บวก ลบ เลข ได้ดี - นักเรียนมีความสุขมากขึ้น - นักเรียนชอบทำกิจกรรม - นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจจากผลงาน ที่ตัวเองทำขึ้น - นักเรียนมีการทำงานเป็นทีมที่ดี	- หลังจากเข้าร่วมโครงการ ทำให้การทำงานเป็นระบบ และเป็นขั้นเป็นตอน มากขึ้น - อยากให้มีโครงการอีก เพราะทำให้ครูได้มีปฏิสัมพันธ์ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ใน การจัดการเรียนการสอน วิธีการต่างๆ จากการแชร์ PLC และได้สังคมจากเพื่อนต่างโรงเรียนมาก ขึ้น - จากการดำเนินงาน สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเข้าแข่งขันร ดับประเทศได้	- อยากให้มีการสนับสนุนสื่อการเรียนกา รสอนทางโซเชียล - อยากให้เพิ่มช่องทางการเข้าถึง คอร์สออนไลน์ เนื่องจาก ถ้าไม่ใช่ครูแกนนำ จะไม่สามารถเข้าไปเรียนรู้ในระบบได้ - อยากให้เพิ่มรายวิชาอื่น เช่น สังคม วิทยาศาสตร์ - อยากให้มีการดำเนินงานทุกสาระการ เรียนรู้ รวมทั้งสื่อ และกิจกรรม	

ผอ.

รายชื่อผอ. รอง และ รร. Basic info	ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับแผน ฟื้นฟู มีส่วนรวมอย่างไรบ้าง แผนฟื้นฟู เน้นที่จุดไหนมีหน้าตาอย่างไร	ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการ บริหารจัดการ (ท่านมีบทบาท อย่างไรบ้าง มีอะไรที่ทำได้ดี อะไร ที่ต้องเติมเต็ม)	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็น อย่างไรบ้าง	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู (กล้าคิด กล้าทำ สมรรถนะเปลี่ยนไปมาก น้อยแค่ไหน)	ระหว่างโครงการ มีเหตุการณ์ไหน ที่ทำให้ท่านได้เรียนรู้และเปลี่ยน ความคิดหรือวิธีการทำงานบ้าง อยากให้แชร์ประสบการณ์	ความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการ สนับสนุนของมูลนิธิ	ข้อสังเกตอื่นๆ
<p>ครูกรรณก พวงผ่อง รักษาการ ป. 4 บรรจุมา 8 ปี เป็นรักษาการมา 3-4 ปี วัดเกาะ</p>	<p>แผนฟื้นฟู มีลักษณะคล้ายกับ แผนประจำปีของโรงเรียน คือ เน้นเรื่อง literacy และความสุข ของการเรียนรู้อยู่แล้ว ทำให้แผน ฟื้นฟูค่อนข้างมีเชื่อมโยงกับ ของรร. และครูก็มีอิสระในการ กำหนดหัวข้อเอง</p>	<p>บทบาท เมื่อเป็นครูโดยพื้นฐาน ทำให้สื่อสารกับเพื่อนครูได้ง่าย ทำงานราบรื่น มีปัญหาจะช่วยกัน แก้ไขเลย ไม่มีแรงต้าน เริ่มด้วยการมา พูดคุยกับครูก่อน โดยจะหาข้อมูล มาจากโรงเรียนข้างเคียง เมื่อ โอเคจึงประสานไปทางโค้ชเพื่อจะ เข้าร่วมโครงการ</p>	<p>นร. มีความสนุกกับการเรียนมาก ขึ้น จากปีก่อนที่เรียนออนไลน์</p>	<p>ครูมีความสุขในการทำงาน สนุก กับการหาสื่อ</p>	<p>มีการแลกเปลี่ยนและให้กำลังใจ ระหว่างเพื่อนครู สำหรับตัวเอง ด้วยที่ได้ดูแล หลายรร. จึงใช้การแลกเปลี่ยน กับรร.ข้างเคียงทำให้สามารถทำ โครงการได้ง่ายขึ้น เมื่อมีปัญหาที่ ถามโรงเรียนข้างเคียง ซึ่งก็ส่วน ใหญ่จะแก้ปัญหาให้ได้เลย เพราะ เจอปัญหาไม่แตกต่างกัน</p>	<p>มีปัญหาเกี่ยวกับงานด้านเอกสาร บริหารจัดการที่ค่อนข้างซับซ้อน งบประมาณมีเพียงพอมาๆ อยากให้รร. มีกิจกรรมเกี่ยวกับ เทคโนโลยี ก็จึงคิดว่า ถ้ามี โครงการก็อยากรีบต่อไป</p>	<p>รท. เอาโครงการเข้ามา มีรร. ข้างเคียงแนะนำ ครั้งแรก Conversation เรื่องสื่อไม่ใช่การ ตั้งคำถามเพื่อให้ดีขึ้น แต่จะคุย กันทั่วไป เช่น ได้สื่อหรือยัง เน้น เป็นการ empower ให้กำลังใจ กันไปมา</p>
<p>รองเบญจวรรณ สังข์ทองงาม รองบริหารฝ่ายวิชาการ ลงงบประมาณ เป็นตำแหน่งรองฯ 2 ปี เป็นครูผู้สอนตั้งแต่ปี 2555 ประมาณ 15 ปี เป็นรองที่ตรงเรียนมาก่อน 2 ปี และมา รร. นี้ อีก 2 ปี รวม 4 ปี รร. เป็นขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1800 คน</p>	<p>ในส่วนของแผนฟื้นฟู เน้นการบูรณาการ มีแผนฟื้นฟูของโรงเรียนอยู่แล้ว แต่ไม่ชัดเจนเท่าที่ Starfish ให้มา โดยของ Starfish มีความชัดเจน จากนั้น นำข้อมูลจากกลุ่มสาระ เช่น หนังสือเล่มเล็ก การคิดเลขเร็ว แบบฝึกหัดคิดเลขเร็ว ท่องสูตรคูณ ส่วนสุขศึกษาเป็นเรื่องส่งเสริมสุข ภาวะของเด็ก ทำทั้ง รร. รองไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม เน้นให้ครูกับหัวหน้าสาระฯ ดำเนิน การเอง</p>	<p>ทราบข้อมูลจาก Starfish จากเขตพื้นที่ และตอบตกลงจาก ผอ. และมาแจ้งรอง และเรียกหัวหน้ากลุ่มสาระวิชา ชี้แจงก่อน โดยเป็นเรื่อง Learning lost ของสามกลุ่มสาระ ได้แก่ ไทย คณิต สุขศึกษา ในสามสาระนี้ ได้ขอรูปแบบของกิจกรรมจาก มกลุ่มสาระฯ แล้วชี้แจง โดยกลุ่มสาระฯ สุขศึกษาไม่รับทำ</p>	<p>พฤติกรรมเด็กเปลี่ยนไปอย่างเห็น ได้ชัด ในเรื่องของการรับฟังครูมากขึ้น ในกลุ่มสาระมีการแจ้งผลการเรียนก็ ดีขึ้น แต่ยังไม่มากนัก</p>	<p>ครูมีภาวะผู้นำ ให้ครูเป็นผู้คิดริเริ่มดำเนินการกัน เอง รองและ ผอ. เป็น Keyman ในการกำกับตามสายงาน ผลลัพธ์ของครู เน้นเรื่องความร่วมมือมากขึ้น ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน ได้ดี</p>	<p>ได้งบประมาณสนับสนุนประมาณ เกือบสามแสนกว่าบาท สามารถสนับสนุนกิจกรรมเดิมของ สถานศึกษาได้ด้วย ความร่วมมือระหว่างโค้ช จะได้ในช่วงอบรม ทำให้งานเป็นระบบขึ้น ทั้งเรื่องการเบิกจ่ายและจัดกิจกรรม โดยเฉพาะเรื่องการถอดบทเรียน Steam design process และสื่อออนไลน์ PLC ได้ความจริงจังมากขึ้น</p>	<p>อยากให้มีเป็นค่ายและเป็นการป ฏิบัติมากขึ้น ไม่เน้นแค่การเรียนการสอน ถ้ามี Starfish อีก ถ้าส่วนตัวครับ แต่ต้องถาม ผอ.เป็นหลัก และทีม คำถามอื่นๆ : จะมีโครงการนี้อีกหรือไม่</p>	
<p>โรงเรียนวัดเจษา ผอ. วีรพรธรรม</p>	<p>รู้จักโครงการนี้ มาจากหนังสือจากทาง Starfish</p>	<p>การเสนองบประมาณให้เหมาะสม กับการออกแบบสื่อกับครู</p>	<p>ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ผ่านสื่อที่ดีแ ละลงมือทำได้จริง</p>	<p>เป็นเรื่องที่อยู่ในใจของครูอยู่แล้ว เพราะเรื่องครูต้องนำทักษะต่างๆ</p>	<p>โค้ช Starfish มีการประชุมกลุ่ม PLC</p>	<p>งบประมาณพอเพียงกับโรงเรียน และอยากให้ขยายเครือข่ายให้กับ</p>	<p>สื่อสารต้นสังกัดให้รับทราบด้วย</p>

<p>เป็น ผอ. ที่มี ครบ 1 ปี เป็นรอง ผอ. ที่ รร. อื่นมา 11 ปี</p>	<p>ช่วงแรกก็งงๆ แต่พอได้ประสานก็มีความชัดเจน เรื่องเกี่ยวกับการฟื้นฟูการช่วยเหลือ นักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น หลังจากช่วงโควิด พิจารณาแล้ว เห็นว่าสำคัญ จึงตัดสินใจจากตัวเอง โดยดูเนื้อหาและเป้าหมายของโค รครงการเป็นหลัก จากนั้นเรียกผู้บริหารมารับทราบโ ครงการและให้ทุกคนรับทราบต่อ ช่วงแรกทุกคนก็อาจจะไม่ยอมไ ด้งานเพิ่มแต่อยู่ที่ตัว ผอ.ช่วยในการสื่อสารให้เข้าใจถึงเ เป้าหมายของโครงการและผลลัพธ์ ที่ได้ แต่โครงการสามารถพัฒนาให้ครูไ ด้สร้างสื่อ ครูก็มีความสุขและดีขึ้น</p>	<p>Starfish ให้งบประมาณค่อนข้างเยอะและเ เพียงพอ จึงให้ครูแต่ละท่านตามอิสระ แต่ต้องให้มีความคุ้มค่าต่อประ มาณที่ให้ไป ในแต่ละช่วงชั้น ครูจะจับกลุ่มคุยแผนด้วยกัน เช่น อ.1-3 จับกลุ่มคุยกัน ออกแบบด้วยกัน</p>		<p>ไปใช้กับเด็กอาจจะไม่มี หรือไม่มีงบประมาณ แต่พอ Starfish เข้ามา ครูได้มีโอกาสได้คิด ได้ทำตามที่ครูออกแบบได้เลย ทำให้ครูมีความกระตือรือร้นขึ้น สนุกกับการเรียนการสอนมากขึ้น ผอ.ก็สนับสนุน เต็มที่ ว่าใช้ได้จริงหรือไม่ ก็อนุมัติไป สื่อที่นำเสนอใจ – เช่น อนุบาลการลงมือปฏิบัติจริงในกา รปลูกผักสวนครัว ทำให้เด็กใช้อุปกรณ์เป็น รู้จักเมล็ดพืช พวกการซื้ออุปกรณ์ เมล็ดพรรณได้เด็กการเรียนรู้สื่อไ นระดับความยากง่ายตามวัย ครูบูรณาการสื่อได้ดีเหมาะสมกับ วัย</p>	<p>ข้ามโรงเรียนและช่วงชั้นด้วย ครูได้มีส่วนในการเข้าร่วมประชุม</p>	<p>โรงเรียนข้างเคียงด้วยให้มีโอกาสไ ด้รับความรู้และโอกาสดีๆ แบบนี้ มี 2 โรงเรียนจาก อปท. สมุทรสาครได้เข้า กองการศึกษาของเทศบาลก็อย่า กเข้าร่วมด้วยหรือปฏิบัติตัวอย่างไ ร เขามาทราบรายละเอียด จึงอยากให้ รร.อปท.ที่เหลือเข้าร่วมได้ ขอบคุณ Starfish ถ้าจะสนับสนุนต่อเพราะโรงเรียน อยากได้งบประมาณในการสนับสนุน สื่อต่อได้ ครูมีความสุขมากขึ้นด้วย</p>
<p>โรงเรียนวัดศรีเมือง ผอ.นุกุล >> เข้าดำรงตำแหน่งช่วงปลาย 2563 (สัมภาษณ์ 3 มีค 66 เวลา 13.30)</p>	<p>- มีการ PLC ร่วมกันแก้ไขปัญห าที่พบพัฒนานักเรียน - มีการใช้งบประมาณจากโครงการ และของโรงเรียน - มีการจัดซื้อแบบฝึกหัดสำเร็จรูปม าให้นักเรียนฝึกอ่านและให้ครูนำ ไปจัดการเรียนการสอน</p>	<p>- ทราบข้อมูล และรู้จักโครงการ Star fish จากโรงเรียนที่เคยเข้าร่วมโครงกา ร - มีการประเมินสถานการณ์ โดยหลังจากกลับมา Onsite ร่วมกันต้องทบทวนและวางแผนใ หม เนื่องจากความรู้ของนักเรียนไม่ค ่อยดีเท่าไร จึงหาแนวทางในการฟื้นฟูนักเรียน</p>	<p>นักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นในทุก ด้าน</p>	<p>ครูให้ความร่วมมือ ในการจัดการเรียนการสอนและอ อกแบบกิจกรรมที่ตอบโจทย์นักเรียน</p>	<p>- การดำเนินงานด้านเอกสาร มีการสอบถามกับโรงเรียนที่เคย เข้าร่วม - โค้ช ร่วม PLC และอบรมออนไลน์</p>	<p>- อยากให้ขยายผลในวิชาอื่น และช่วงชั้นอื่นด้วย - อยากให้เพิ่มสื่อดิจิทัล</p>

		ด้วยการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนรู้ และจัดกิจกรรมต่างๆ					
<p>วัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) นางสมมาตร >> จบเอกอังกฤษ สอนระดับมัธยมศึกษา ปี 58 เข้าสู่อำัยบริหาร (สัมภาษณ์ 3 มีค 66 เวลา 09.00)</p>	<p>- ก่อนจะเข้าร่วมโครงการ มีการหาข้อมูลโดยการสอบถามโร งเรียนที่เข้าร่วม และกลับมาหารือกับครูที่โรงเรียน ว่าสนใจเข้าร่วมหรือไม่ - มีการประชุมประจำเดือนอย่างนั ยเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการหารือกับแกนนำหลัก - หัวหน้า (ทีมวิชาการ) ร่วมกัน PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ต่อ</p>		<p>- นักเรียน ชั้น ป.1 สอบ RT ได้คะแนนเต็ม - นักเรียนอ่านคล่อง และเขียนได้ดีมาก - นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสง ค์ที่ดีขึ้น</p>	<p>- ครูทุกคนมีความสุขในการทำงาน - ครูสามารถทำสื่อการเรียนการสอน ได้หลากหลาย และมีเทคนิค วิธีการในการดึงดูดนักเรียนให้ทำ กิจกรรม</p>	<p>- โครงการ Star fish ทำให้โรงเรียนมีความมั่นใจมากขึ้ น เพราะชุมชนให้การตอบรับดีและใ ห้ความมั่นใจกับโรงเรียน ผ่านกิจกรรม Open house</p>	<p>- อยากให้มีการสนับสนุนโค้ชที่มาส อน หรือแนะนำเทคนิคต่างๆ ที่โรงเรียน โดยอาจเป็นเดือนละ 1 ครั้ง หรือภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่ออัปเดตเทคนิคที่ทันสมัยและ เหมาะสมกับผู้เรียน</p>	
<p>โรงเรียนบ้านบางช้าง ผอ.รัตยา >> (Onsite สัมภาษณ์ 8 มีค 66 เวลา 09.00)</p>	<p>- มีการประเมินภาวะความถดถอย ที่เกิดขึ้น เพื่อสำรวจความถดถอยทางการเร ียนรู้นักเรียนในระดับ ป.1- ป.6 ด้วยการสังเกตและประเมินจากใ บบงาน จากการสำรวจพบว่ามึนักเรียนที่ ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จำนวน 49 คน รวมถึงสำรวจความพร้อมของนักเ เรียน - มีการทำ PLC ของครู เพื่อพัฒนานวัตกรรมออกแบบกา รเรียนรู้เพื่อลดภาวะความรู้ถดถอ ย ออกแบบการเรียนรู้ตามความเห</p>	<p>- มีการดำเนินการจัดการเรียนการ สอน ตามรูปแบบการบริหาร COVID Model ประกอบด้วย 1. C-Coaching กระบวนการให้คำแนะนำ แก้ไข พัฒนา และค้นหาศักยภาพขององค์กร โดยผู้บริหารเน้นการชี้แนวทางแล ะโอกาสที่องค์กรมองไม่เห็นด้วยต ตนเอง พร้อมผลักดันให้องค์กรสู่เป้าหมาย ที่ต้องการ อาจเป็นความสำเร็จในด้านต่างๆ ความสุข ความเข้าใจตนเอง หรือการเดินทางสู่เป้าหมายสู่นว ทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอ ย่างสมดุล 2. O-Opportunity</p>	<p>- นักเรียนอยากมาโรงเรียนมากขึ้น - มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 49 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มดูแลด้วยใจ (ห้องบูสเตอร์) จำนวน 41 คน และ 2. กลุ่มใส่ใจ (คือนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริม ในห้องเรียนปกติ) จำนวน 8 คน โดยนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับการพัฒนาการสื่อสา รด้านภาษาไทย พัฒนาทักษะการคิดคำนวณคณิต ศาสตร์ พัฒนาสุขภาพกายและจิตของผู้เ เรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำการเรียนรู้</p>	<p>- ครูทุกคนทำงานด้วยใจ - ครูมีความกระตือรือร้น ในการทำงาน</p>	<p>- ทางโครงการ ทำให้มองเห็นศักยภาพของครูแต่ ละคน ว่าต้องดึงศักยภาพไหนกับใคร อย่างไร และมาใช้กับงานส่วนใด - การ PLC ทำให้ได้เรียนรู้กระบวนการ และวิธีการจากโรงเรียนอื่น แล้วนำมาปรับใช้</p>	<p>- อยากให้ Star fish ลดการติดตามงานลง - งบประมาณ >> โอเค - learning box เป็นวัสดุ อุปกรณ์ ซึ่งบางทีจะเป็นวัสดุสิ้นเปลือง ทั้งนี้ครูบางคนพอได้มาแล้ว ความพอเพียง แต่กลับไม่เพียงพอ แต่การที่เราเป็นผู้ที่มีความรู้มาสอน วิธีการ เทคนิคต่าง ก็จะทำให้โรงเรียนสร้างเครื่องมือ ในการจัดการเรียนการสอนได้ - อยากให้สนับสนุนวิทยากร เป็นรายชั่วโมง ที่มาฝึกและสอนเทคนิคต่างๆ ให้กับครู</p>	<p>- ภูมิภาค เสนอว่า ใน 1 เดือนอาจจะลงมาที่โรงเรียน 2 ครั้ง โดยให้โค้ชมาทำการสอนเด็กด้วย กระบวนการให้ดู แล้วครูเป็นผู้สังเกตการณ์</p>

	<p>เหมาะสมและศักยภาพของผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนตามลักษณะของควมถดถอยของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวิธีประเมินความรู้ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนตามสภาพจริง - มีการสอนเสริมนักเรียนช่วงเช้า เพื่อปรับพื้นฐานให้นักเรียน - มีการบูรณาการ 8 กลุ่มสาระ เข้ากับวิชาภาษาไทยกับคณิตศาสตร์ (มีการใช้สื่อที่น่าสนใจกว่าห้องปกติ) - นักเรียน ป.6 เน้นทักษะทางสังคมและทักษะทางอารมณ์ - เปิดชมรมสู่การเป็นเลิศด้านกีฬา กับดนตรี 	<p>คือการเปิดโอกาส ให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งร่วมกันตรวจสอบสภาพองค์กรจากปัจจัยภายในและภายนอก 3. V-Vision คือการร่วมกันมองภาพในการสร้างเป้าหมายในอนาคตร่วมกัน และนำภาพเป้าหมายมาเป็นกระบวนการในการสร้างแนวทางในการปฏิบัติได้จริง โดยการนำกระบวนการวางแผน (มาตรการฟื้นฟูความรู้ถดถอย โดย Star fish) มาใช้สร้างรูปแบบโรงเรียนคุณภาพทั้งระบบให้เป็นรูปธรรมให้สอดคล้องเป้าหมายขององค์กรที่กำหนด</p> <p>นค 4. I-Innovation พัฒนานวัตกรรมที่ทันสมัย ปรับเปลี่ยนไปจากเดิม ลดขั้นตอนกระบวนการที่ไม่จำเป็น ให้บรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมียุทธศาสตร์การบริหารจัดการนวัตกรรมที่พัฒนา 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1. ยกระดับคุณภาพผู้เรียน 2. พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรท</p>	<p>และเพื่อแก้ไขปัญหาความรู้ถดถอย</p> <p>จากการดำเนินงานพบว่า นักเรียนกลุ่มดูแลด้วยใจ (ห้องบูสเตอร์) มีผลการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และสามารถกลับไปเรียนห้องปกติได้ จำนวน 11 คน โดยนักเรียนได้รับการพัฒนาด้านทักษะวิชาการ ด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม</p>				
--	--	---	--	--	--	--	--

		<p>างการศึกษา 3. พัฒนาระบบบริหารจัดการ เป็นต้น 5. D-Do and Development คือการลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำ หนดไว้ พร้อมทั้งนำผลมาพัฒนา ปรับปรุง โดยมุ่งประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรี ยนและครู - ผอ. ให้คำแนะนำในการจัดทำสื่อการ เรียนการสอนที่ตรงกับความสามา รถของนักเรียนแต่ละคน - ผอ. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกข้อ สอบ - ผอ. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้ตรงกับนักเรียน - ผอ. ให้อิสระกับครูในการจัดทำสื่อการ เรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ</p>					
<p>โรงเรียนวัดบางซุด ผอ. ศิริชัย >> (Onsite สัมภาษณ์ 14 มีค 66 เวลา 09.00)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวิเคราะห์และนำโครงการ - ทำแผนฟื้นฟูทั้งโรงเรียน - ใช้วิธีการบูรณาการเป็นช่วงชั้นปฐมวัย - มีการสอนเสริมในช่วงเช้าและเย็น - มีการจัดค่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - ในเทอม 1 >> ยังไม่ลงตัวมีความเครียดทั้งครูและนักเรียนเนื่องจากมีภาวะแทรกซ้อน เช่นนักเรียนไม่ยอมมาโรงเรียนที่บ้านตามใจและมีนักเรียนหลุดออกจากระบบ (สาเหตุจากพื้นฐานทางบ้านสภาพแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นสามารถอ่านออก เขียนได้ - นักเรียนอยากมาโรงเรียน 		<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโครงการที่ดีทำให้มีสื่อการเรียนรู้และวิธีการต่างๆ ดึงดูดให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณของโครงการ Star fish มีกระบวนการใช้ยากและรู้สึกกังวลในการใช้การจัดซื้อจัดจ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการส่งผลให้ครูอาจจะทำไม่เต็มที่ - เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาด้านยาเสพติด (ระบาดหนัก)

	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้สื่อที่จับต้องได้ - มีการจัดซื้อสื่อเกี่ยวกับการอ่านแล้วให้ครูมาต่อยอด 	<p>และมีสิ่งไม่เอื้ออำนวยโดยทางโรงเรียนแจ้ง ทม เขตพื้นที่ถึงปัญหาดังกล่าว)</p> <p>- ผู้ปกครองไม่เข้าใจการทำงานโรงเรียนเกี่ยวกับการตามนักเรียนให้ไปเรียน</p>					และพื้นฐานครอบครัว รวมถึงการยอมรับทางสังคม
<p>โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา</p> <p>ผอ.เพ็ญประภา >> เกษียณแล้ว แต่ที่โรงเรียนให้บริหารต่อ , เป็น ผอ. มา 30 กว่าปี (สัมภาษณ์ 15 มีค 66 เวลา 10.30)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทางโรงเรียนทราบข่าวและสมัครเข้าร่วมเอง - ส่งเสริมให้ครูใช้ MICROLEARNING เรียนรู้ในระยะเวลาสั้นๆ เน้นเนื้อหาที่กระชับ และตรงประเด็น เพื่อช่วยพัฒนาความรู้และทักษะในเรื่องหนึ่งๆ โดยเฉพาะ และเอา lesson study เป็นการจับคู่กัน - ใช้รูปแบบ Research – Based Learning : RBL และ Active Learning (100%) 	<ul style="list-style-type: none"> - ในเทอม 2 ปี 2564 >> Onsite 100 เปอร์เซ็นต์ ก่อนเข้าร่วมโครงการ ครูทุกคนมีความกังวลกับแผนฟื้นฟู ผอ.จึงเริ่มหาข้อมูลและศึกษาจากโรงเรียนที่เข้าร่วมว่าทำอะไรบ้าง - ปี 2565 ได้สมัครเข้าร่วมโครงการ - มีการประชุมกลุ่มสาระ เพื่อแก้ไขปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทุกด้าน - นักเรียนมีความกระตือรือร้น (สำหรับห้องที่ใช้สื่อ) - สำหรับการตามงานนักเรียน ยังพบปัญหานิดหน่อย 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูมีการรายงาน เป็นขั้นตอนมากขึ้น และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการได้เพิ่มเติมการจัดการเรียนรู้ วิธีการ การทำสื่อ นวัตกรรม กิจกรรมต่างๆ สำหรับนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้าปีหน้ามีโครงการอีก >> อยากเข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ทางโครงการเพิ่มเติมและเสนอแนะ เพื่อให้กระบวนการฟื้นฟูมีประสิทธิภาพมากขึ้น 	โรงเรียนเป็น best ด้านสื่อการเรียนการสอน

คณะผู้วิจัย

นางสาวภูษิมา ภูญโญสินวัฒน์	หัวหน้าโครงการ และนักวิจัย
นางสาวฐานวดี ด้วงนิล	นักวิจัย
นางสาวปภาวี โตนสันเทียะ	นักวิจัย
ดร. อัญมณี วัฒนรัตน์	นักวิจัย
ดร. รุ่งกานต์ แซ่แต้	นักวิจัย

ผู้จัดทำรายงาน

นางสาวภูษิมา ภูญโญสินวัฒน์	หัวหน้าโครงการ และนักวิจัย
นางสาวฐานวดี ด้วงนิล	นักวิจัย
นางสาวปภาวี โตนสันเทียะ	นักวิจัย